

Skatteguiden 2020.
En del av din
konkurrenskraft.

Välkommen till oss.

Vi är en lokalt ägd revisionsbyrå med stark förankring på vår marknad. Tillsammans med tiotalet likasinnade svenska revisionsbyråer bildar vi nätverket Crowe Sverige. Utmärkande för oss är att vi jobbar nära kunderna – vi engagerar oss mycket i de uppdrag vi åtar oss.

Majoriteten av våra kunder driver och arbetar i ägarledda företag. Allt från kraftigt växande koncerner till nystartade enmansföretag.

De skiftande uppdragen har gett oss stor erfarenhet av företagarnas ekonomiska verklighet. Det har också utvecklat våra tjänster och vi har lätt att anpassa oss efter kundernas behov.

Samarbetet inom Crowe är en av grundpelarna i vår kompetens. Vi kan snabbt omvandlas till den "stora" revisionsbyrån med allt vad det innebär av specialistkompetens och internationella kontakter. Via Crowe International får våra kunder det stöd de behöver på bortaplan.

Vill du så blir vi gärna en del av din konkurrenskraft!

Skatteguiden

2020

INNEHÅLL

FÖRORD.....	5
SÖKORDSREGISTER.....	6
INLEDNING.....	8
NYTT FÖR 2020.....	8
SKATTSKYLDIGHET.....	9
INKOMSTSLAG OCH BERÄKNINGSENHETER.....	10
SKATTER OCH AVGIFTER.....	11
INKOMSTSKATT – FYSISKA PERSONER.....	11
Kapitalinkomster.....	11
Förvärvsinkomster.....	11
Skattereduktioner.....	13
RUT- och ROT-tjänster.....	16
Allmän pensionsavgift.....	17
Ackumulerad inkomst.....	18
Marginalskatt.....	20
Dödsbon.....	20
INKOMSTSKATT – JURIDISKA PERSONER.....	21
ARBETSGIVARAVGIFTER OCH EGENAVGIFTER.....	22
Avgiftsgrundande inkomst.....	22
Aktiv – passiv näringsverksamhet.....	23
Nedsättning av sociala avgifter.....	23
Avdrag för sociala avgifter.....	24
Underlag för vissa förmåner.....	24
Vinstandelsstiftelser och löneskatt.....	26
SÄRSKILD LÖNESKATT.....	27
KOMMUNAL FASTIGHETSavgift.....	27
FASTIGHETSSKATT.....	29
AVKASTNINGSSKATT PÅ PENSIONSMEDEL.....	29
MERVÄRDESSKATT.....	29
STÄMPELSKATT.....	30
TJÄNST.....	31
NATURAFÖRMÅNER.....	31
Skattefria förmåner.....	31
Bilförmån.....	32
Kostförmån.....	36
Ränteförmån.....	36
Förmån av elektronisk utrustning och abonnemang.....	37
Personaloptioner.....	37

AVDRAGSBEGRÄNSNING I TJÄNST.....	38
DAGLIGA RESOR BOSTADEN - ARBETET.....	38
TRAKTAMENTEN OCH FÖRDYRADE LEVNADSKOSTNADER.....	38
Inrikes tjänsteresa.....	38
Utrikes tjänsteresa.....	40
Dubbel bosättning och tillfällig anställning.....	42
VECKOSLUTSRESOR.....	43
RESEKOSTNADER I TJÄNSTEN.....	43
KAPITAL	44
UTDELNING PÅ AKTIER OCH ANDELAR.....	44
UTHYRNING AV PRIVATBOSTAD.....	45
KAPITALVINSTBESKATTNING - ALLMÄNT.....	45
AKTIER OCH ANDRA DELÄGARRÄTTER.....	47
INVESTERARAVIDRAG.....	50
INVESTERINGSSPARKONTO (ISK).....	51
3:12-REGLERNA FÖR KVALIFICERADE AKTIER.....	54
Kvalificerade aktier och andelar.....	54
Utdelning.....	55
Kapitalvinst.....	58
SKALBOLAG.....	60
PRIVATBOSTADSFÄSTIGHET.....	61
NÄRINGSFÄSTIGHET.....	63
BOSTADSRÄTT.....	63
UPPSKOV MED KAPITALVINST PÅ BOSTÄDER.....	64
ANDEL I HANDELSBOLAG.....	66
FORDRINGSRÄTTER.....	68
UTLÄNDSK VALUTA, FORDRINGAR OCH SKULDER.....	68
ANDRA TILLGÅNGAR.....	69
NÄRINGSVERKSAMHET	70
ALLMÄNT OM NÄRINGSVERKSAMHET.....	70
UTTAGSBESKATTNING OCH UNDERPRISREGLERNA.....	72
PENSIONS KOSTNADER.....	73
AVSKRIVNING - MASKINER OCH INVENTARIER.....	74
AVSKRIVNING – BYGGNADER OCH MARKANLÄGGNINGAR.....	75
SKOGSAVDRAG.....	76
REPRESENTATION.....	76
PERIODISERINGSFONDER.....	77
UNDERSKOTT.....	79

EGENFÖRETAGARE OCH BOLAGSMÄN I HANDELSBOLAG	80
Egna pensionsutgifter	81
Bil i verksamheten	81
Fördyrade levnadsomkostnader	82
Familjebeskattnng	82
Räntefördelning	83
Expansionsfond	85
Skogskonto - skogsskadekonto	87
AKTIEBOLAG	88
FÅMANSFÖRETAG	91
ÖVRIGT	93
PENSIONSSPARANDE	93
PRISBASBELOPP – INKOMSTBASBELOPP	93
STATSLÄNERÄNTAN	94
FASTIGHETSTAXERING	96
SKATTEDEKLARATIONER OCH SKATTEBETALNING	96
Arbetsgivardeklaration	96
Mervärdesskattedeklaration	96
Deklarationstidpunkter - sammanfattning	97
FÖRSENINGSAVGIFT	99
SKATTETILLÄGG	99
SKATTEKONTOT OCH RÄNTOR	100
FÖRBEHÅLLSBELOPP OCH RIKSNORM	101
Förbehållsbelopp	101
Riksnorm i socialtjänsten	102
ADRESSER	103
KOMMUNALA SKATTESATSER	107
KYRKOAVGIFTER 2020	111

FÖRORD

I Skatteguiden 2020 presenteras ett urval av de regler som kommer gälla under beskattningsåret 2020. Utrymmet är begränsat. Det gör det nödvändigt att göra ett strängt urval av regler liksom en språkligt komprimerad framställning. Det är dessutom mycket sannolikt att ytterligare ändringar i skattelagstiftningen kommer att beslutas under 2020. Därför ska Skatteguiden inte betraktas som ett underlag för skatterättsliga bedömningar i det enskilda fallet.

Umeå i januari 2020

Asbjörn Eriksson

SÖKORDSREGISTER

Akkumulerad inkomst	18
Adresser	103
Aktiebolag	88
Aktier	47
Aktiv - passiv näringsverksamhet	23
Allmän pensionsavgift	13
Andra tillgångar	69
Andel i handelsbolag	66
Arbetsgivaravgifter och egenavgifter	22
Arbetsdeklaration	96
Avdrag för sociala avgifter	24
Avdragsbegränsning	38, 89
Avgiftsgrundande inkomst	22
Avkastningsskatt på pensionsmedel	29
Avskrivning – byggnad m.m.	75
Avskrivning – inventarier	74
Basbelopp	se Prisbasbelopp
Beräkningsenhet	10
Beskattningsbar inkomst	11
Bil i verksamheten	81
Bilförmån	32
Bostadsrätt	63
Dagliga resor - bostaden – arbetet	38
Deklarationer	96
Delägarätter;	se andelar
Dubbel bosättning och tillfällig anställning	42
Dödsbon	20
Egna pensionsutgifter	81
Egenföretagare	81
Expansionsfond	85
Familjebeskattning	82
Fastighetsskatt	29
Fastighetstaxering	96
Fordringsrätter	68
Fåmansföretag	91
Förbehållsbelopp	101
Fördyrade levnadskostnader	82
Förmån av elektronisk utrustning	37
Förseningsavgift	99
Förvärvsinkomster	11
Gränsbelopp	55, 56
Högsta förvaltningsdomstolen, adress	106
Inkomstbasbelopp	93
Inkomstskatt - fysiska personer	11
Inkomstskatt - övriga juridiska personer	21
Inkomstslag	10
Investeraravdrag	50
Investeringssparkonto	51
Kammarrätter, adresser	106
Kapitalinkomst	11
Kapitalvinstbeskattning	45
Kommunala skattesatser	107
Kommunal fastighetsavgift	27
Kostförmån	36
Kvalificerade andelar	54

Kyrkoavgift.....	111
Länsrätter, adresser.....	106
Lönekrav på aktieägaren.....	57
Marginalskatt.....	20
Mervärdesskatt.....	29
Myndigheter, adresser.....	103
Naturaförmåner.....	31
Nedsättning av sociala avgifter.....	23
Normalavkastning.....	56
Näringsfastighet.....	63
Pensionssparande.....	93
Pensionskostnader.....	73
Periodiseringsfonder.....	77
Personaloptioner.....	37
Prisbasbelopp.....	93
Privatbostadsfastighet.....	61
Representation.....	76
Resekostnader.....	43
Riksnorm.....	102
Räntefördelning.....	83
Ränteförmån.....	36
Skalbolag.....	60
Skattefria förmåner.....	31
Skattekonto, uppbörd och räntor.....	100
Skattekontor, adresser.....	103
Skattereduktioner.....	13
Skattetillägg.....	99
Skatteverket.....	103
Skatteverket, servicekontor.....	105
Skattskyldighet.....	9
Skogsavdrag.....	76
Skogskonto.....	87
Skogsskadekonto.....	88
Statslåneräntan.....	94
Stämpelskatt.....	30
Särskild löneskatt.....	26
Traktamenten - inrikes tjänsteresa.....	38
Traktamenten - utrikes tjänsteresa.....	40
Underlag för vissa förmåner.....	24
Underskott.....	79
Uppskov.....	49, 64
Utdelning.....	44, 55
Uthyrning av privatbostad.....	45
Utländsk valuta, fordringar och skulder.....	68
Uttagsbeskattning.....	72
Veckoslutsresor.....	43
Vinstandelsstiftelser.....	26
Övrig lös egendom.....	se Andra tillgångar
3:12-regler.....	se Kvalificerade andelar

INLEDNING

NYHETER 2020

Många regler är knutna till statslåneräntan och inkomst- och prisbasbelopp. Det är därför naturligt att grundavdrag, jobbskatteavdrag, skatteskalen för statlig inkomstskatt, beräkning av bilförmån, 3:12-reglerna, räntefördelning, m.m. ändras med viss automatik. Ändringar har också föranletts av Skatteverkets föreskrifter om fri bostad liksom de anvisade beloppen för utlandstraktamenten. Vidare har den kommunala fastighetsavgiften höjts genom automatisk uppräknings. Dessutom har riksdagen fatt beslut om förändringar i ett antal regler om inkomstbeskattningen. Vissa av de förändringar som redovisas trädde i kraft redan under 2019.

Sammanfattning av beslutade och planerade förändringar:

Ändringar fr.o.m. 1 januari 2020,

- Värns-katten slopas,
- Brytpunkten höjs från 504 400 kr till 509 300 kr,
- Det särskilda grundavdraget för pensionärer höjs,
- 3:12-reglerna ändras för att underlätta generationsskiften,
- Elektronisk betalning krävs för RUT- och ROT-avdrag.

Med verkan fr.o.m. juli 2019 har

- Den särskilda löneskatten för pensionärer slopats,
- Skattereduktionen för fackföreningsavgifter slopats,
- Skattereduktion för gåvor återinförts och
- Taget för RUT-avdrag har höjts från 25 000 kr till 50 000 kr.

Regeringen har aviserat en rad förslag som läggs fram i riksdagen under 2020, och om föreslås träda ikraft under 2020. Förslagen innebär i korthet att

- uppskovstaket för kapitalvinster på bostäder höjs till 3 000 000kr,
- en skattereduktion för boenden i vissa glesbygder i stödområde A och B införs,
- ett "ingångsavgift", dvs. sänkta arbetsgivaravgifter för personer som står långt från arbetsmarknaden införs,
- inhyrd utländsk arbetskraft ska beskattas i Sverige samt
- arbetsgivaravgifter inom forskning och utveckling sänks med ytterligare tio procentenheter.

SKATTSKYLDIGHET

Fysiska personer som är bosatta i Sverige och svenska dödsbon är, med vissa undantag, obegränsat skattskyldiga, dvs. skyldiga att betala skatt på alla inkomster oavsett om de har intjänats i Sverige eller utomlands. Även personer som faktiskt bor utomlands kan räknas som bosatta här om utlandsvistelsen inte är definitiv. Svenska medborgare måste under en femårsperiod efter utflyttningen bevisa att bosättningen i Sverige har upphört. Orsaken till utlandsvistelsen, förekomsten av permanentbostad eller familj i Sverige och andra liknande förhållanden vägs in i bedömningen. Personer som inte betraktas som bosatta i Sverige kan vara begränsat skattskyldiga här. Skattskyldigheten omfattar då inkomster som typiskt sett har intjänats här i landet, exempelvis från en rörelse eller en fastighet i Sverige. Om inkomsten härrör från tillfälliga anställningar i Sverige ska i allmänhet en definitiv källskatt på 25 % (15 % för sjöfolk, artister och idrottsmän) innehållas av den som utbetalar ersättningen.

Den som är obegränsat skattskyldig kan ändå vara befriad från skattskyldighet för lön som har intjänats utomlands bl.a. enligt sexmånadersregeln. Den innebär att den som vistas utomlands under en sammanhängande period av minst 6 månader befrias från skatt på den inkomst som förvärvats i utlandet om personen visar att skatt har betalats utomlands. Vistelser i Sverige tillåts med i genomsnitt 6 dagar per månad utan att skattefriheten bryts. Enligt den s.k. tolv månadersregeln kan en person som är obegränsat skattskyldig i Sverige undgå beskattning här även om ingen skatt har betalats i arbetslandet. Det krävs då att vistelsen varat i minst tolv månader och att skattebefrielsen i arbetslandet beror på särskild lagstiftning i det landet. Det kan exempelvis gälla biståndsarbetare i vissa länder.

Bortsett från ytterligare något undantag medför den obegränsade skattskyldigheten att en inkomst som förvärvats utomlands kan komma att beskattas både i utlandet och i Sverige. Dubbelbeskattningen undanröjs emellertid helt eller delvis antingen genom något av de skatteavtal som Sverige har slutit med fler än 80 stater eller genom att den utländska skatten får dras av som omkostnad och avräknas enligt särskilda regler mot den skatt som påförs i Sverige.

Juridiska personer som *svenska aktiebolag, ekonomiska föreningar m.fl.* är obegränsat skattskyldiga för inkomster från såväl utlandet som från Sverige. För utländska bolag och andra utländska juridiska personer är skattskyldigheten i huvudsak begränsad till inkomst från fastigheter i Sverige och näringsverksamhet som bedrivs från fast driftställe här. Även internationell dubbelbeskattning av juridiska personer kan undanröjas genom skatteavtal, avdrag och avräkning.

Handelsbolag och kommanditbolag är inte skattskyldiga vid inkomstbeskattningen. I stället ska bolagets inkomster beskattas hos delägarna.

INKOMSTSLAG OCH BERÄKNINGSENHETER

Inkomsterna hos *fysiska personer och dödsbon* delas upp i tre inkomstslag: tjänst, näringsverksamhet och kapital. Inkomst av tjänst och näringsverksamhet är förvärvsinkomster. På sådana inkomster utgår vanligen kommunal och statlig inkomstskatt samt sociala avgifter (arbetsgivaravgifter eller egenavgifter) alternativt löneskatt. Till det kommer den allmänna pensionsavgiften. Marginalskatten på förvärvsinkomster, dvs. skatten på den sist intjänade kronan, kan variera från 0 % till cirka 70 % inklusive sociala avgifter beroende på hemortskommun, ålder och inkomstnivå. På inkomst av kapital betalas enbart statlig inkomstskatt med högst 30 %.

Till *tjänst* hänförs bl.a. anställningsinkomster, pensioner, hobbyverksamhet och liknande inkomster. Aktiva delägare i fåmansföretag kan bli beskattade i tjänst för utdelning och kapitalvinst enligt de s.k. klyvningsreglerna (3:12-reglerna).

Näringsverksamhet inrymmer inkomst av självständig och yrkesmässig verksamhet som bedrivs med vinstsyfte (Se NÄRINGSVERKSAMHET). Till inkomstslaget räknas också innehav av hyres-, jordbruks- och andra näringsfastigheter oavsett syftet med innehavet. Normalt sammanförs all näringsverksamhet till en beräkningseenhet, vilket bl.a. medför att underskott i en verksamhet utjämnas mot överskott i annan verksamhet. En uppdelning i flera beräkningseenheter kan dock bli aktuell vid inkomst från handelsbolag och inkomst av självständig näringsverksamhet som bedrivs utanför EES-området.

I inkomstslaget *kapital* beskattas löpande avkastning på personligt kapital (exempelvis räntor och utdelningar), uthyrning av privatbostäder, kapitalvinster på aktier, fastigheter och de flesta övriga tillgångar. Avdrag i kapital medges alltid för ränteutgifter och kapitalförluster. I övrigt medges avdrag endast för utgifter för att förvärva och bibehålla inkomster.

Juridiska personer (aktiebolag, ekonomiska föreningar m.fl. men inte handelsbolag) kan endast ha inkomst av *näringsverksamhet*. Det gäller även inkomster som hos fysiska personer skulle ha beskattats i kapital. Inkomsten redovisas i en enda beräkningseenhet. Förluster på aktier och andelar och andra delägar rättigheter som är kapitalplaceringar utgör dock i praktiken en informell beräkningseenhet eftersom de är avdragsgilla endast mot vinster på andra andelar och andra delägar rättigheter som är kapitalplaceringar. Liknande begränsningsregler gäller för kapitalförluster på vissa fastigheter m.m.

Fysiska personers inkomst från *handelsbolag* beskattas i näringsverksamhet med undantag för kapitalvinster vid försäljning av fastigheter och bostadsrätter, som beskattas i kapital. Hos delägare som är aktiebolag ingår inkomster från handelsbolag och kommanditbolag alltid i näringsverksamhet.

SKATTER OCH AVGIFTER

INKOMSTSKATT – FYSISKA PERSONER

Kapitalinkomster

Skatten på kapitalinkomster är 30 % på överskott. Vid underskott medges skattereduktion med 30 % av underskottet t.o.m. 100 000 kr och med 21 % av överskjutande del. Skattereduktionen får avräknas mot statlig inkomstskatt på förvärvsinkomster, kommunalskatt, kommunal fastighetsavgift och statlig fastighetsskatt. Den kan bara utnyttjas under det år den uppkommit. Den effektiva skattesatsen i kapital och det skattemässiga värdet av underskott avviker ibland från 30 % pga. att vissa kapitalvinster och kapitalförluster endast delvis är skattepliktiga resp. avdragsgilla (se KAPITALVINSTBESKATTNING). Särskilda regler gäller också för investeringssparkonton.

Förvärvsinkomster

Beskattningsbar inkomst

På inkomst av tjänst och näringsverksamhet betalas kommunal och statlig inkomstskatt. Skatterna beräknas på den beskattningsbara förvärvsinkomsten. Den utgörs av den fastställda förvärvsinkomsten, dvs. efter allmänna avdrag som exempelvis periodiska understöd. I förekommande fall tillgodoräknas dessutom sjöinkomstavgifter.

Grundavdrag m.m.

Det allmänna grundavdraget medges personer som inte är 65 år vid beskattningsårets ingång. För äldre personer medges ett förhöjt grundavdrag.

Om fastställd inkomst är 20 000 kr eller lägre begränsas grundavdraget till den fastställda inkomsten. Om den fastställda inkomsten inte överstiger 47 200 kr är grundavdraget 20 100 kr och 13 900 kr för fastställda förvärvsinkomster (tjänst och aktiv näringsverksamhet) som överstiger 372 300 kr. I tabellform varierar grundavdraget med inkomsten enligt följande för beskattningsåret 2020.

<i>Fastställd inkomst (kr)</i>	<i>Grundavdrag (kr)</i>
100 – 20 000	= fastställd ink.
20 100 – 47 200	20 100
47 300 – 128 600	20 007 + 20 % x (fastställd ink – 46 827)
128 700 – 147 300	36 500 (= max.)
147 400 – 372 300	36 421 – 10 % x (fastställd ink – 147 103)
372 400 –	13 900

Det förhöjda grundavdraget för personer som vid ingången av beskattningsåret har fyllt 65 har följande utformning.

<i>Fastställd</i>	<i>Förhöjt</i>
<i>förfärvsinkomst (kr)</i>	<i>grundavdrag (kr)</i>
– 52 500	Fastställd inkomst
52 600 – 383 100	51 600 upp till 99 100
383 200 – 1 605 200	99 000 ned till 24 200
1 605 300 –	24 100

Sjöinkomstavdrag m.m.

Skattskyldiga som har uppburit sjöinkomst i svenskt handelsfartyg medges, utöver grundavdrag, ett sjöinkomstavdrag på 35 000 kr om fartyget går i närfart och med 36 000 kr om fartyget går i fjärrfart. Dessutom medges särskild skattereduktion för sjöfolk; se SKATTEREDUKTIONER.

Kommunal skatt och kyrkoavgift

Den kommunala skatten är proportionell och varierar från 29,18 % till 35,15 % med primärkommun och region. Genomsnittet för landet är 32,28 % för 2020 (en höjning från 32,19 % för 2019). Beträffande enskilda kommuner; se KOMMUNALA SKATTESATSER. Medlemmar i Svenska kyrkan betalar en kyrkoavgift och medlemmar i många andra trossamfund betalar medlemsavgifter. Med få undantag betalar alla en begravningsavgift till Svenska kyrkan. Kyrkoavgiften till Svenska kyrkan liksom medlemsavgiften till vissa andra registrerade trossamfund beräknas på den beskattningsbara inkomsten och tas ut hos medlemmarna via skattsedeln. Begravningsavgiften påförs med få undantag alla som är skattskyldiga. Trots att avgifterna inte är skatt beräknas de på samma underlag som kommunalskatten och hanteras i uppbörderna som skatt. (se KYRKOAVGIFTER).

Statlig inkomstskatt

Den statliga inkomstskatten är progressiv enligt följande tabell.

<i>Beskattningsbar inkomst (kr)</i>	<i>Skatt (kr)</i>
0 – 509 300	0
509 400 –	20 % x (besk. bar ink. – 509 300)

Skatteskalans skiktgränser justeras årligen med hänsyn till konsumentprisindex + två procentenheter.

Skiktgränsen motsvarar en årsinkomst på 523 200 kr eller en månadslön på 43 600 kr.

Skattereduktioner

Genom skattereduktioner minskas en eller flera skatter vid debiteringen av den slutliga skatten. De skattereduktioner som räknas av från inkomstskatten avräknas i den ordning de anges här. *Inför 2020 har regeringen aviserat ett förslag till ytterligare en skattereduktion med 1 650 kr per person och år för personer som är bosatta i vissa glesbygder inom stödområde A och B.*

Sjöinkomst

Personer med sjöinkomst gottskrivs en skattereduktion på 9 000 kr vid närfart (i huvudsak mellan svenska hamnar utanför öppen kust och utomskärs) och med 14 000 kr vid fjärfart.

Allmän pensionsavgift

Genom skattereduktion (se ovan) betalas i praktiken avgiften endast av dem som inte kan utnyttja skattereduktionen. Men var och en som har förmånsgrundande förvärvsinkomster påförs formellt den allmänna pensionsavgiften med 7 %. Pensionsavgiften beräknas på den förmånsgrundande inkomsten av tjänst och/eller aktiv näringsverksamhet, som avrundas till närmast lägre hundratal kronor. Avgiften avrundas till närmaste helt hundratal kronor. Beträffande tjänst ska underlaget fastställas efter avdrag för kostnader i tjänsten till den del de överstiger 5 000 kr. Underlaget vid inkomst av näringsverksamhet fastställs efter bl.a. avdrag för egenavgifter och motsvarar normalt den fastställda inkomsten av verksamheten. Maximalt underlag för pensionsavgiften är 8,07 inkomstbasbelopp, dvs. 539 076 kr för 2020. Högsta avgift är således 37 700 kr. Den som har inkomst som understiger 20 000 kr påförs ingen avgift.

Jobbskatteavdrag

Avdraget, som egentligen är en skattereduktion, tillgodoförs den som beskattas för förvärvsinkomster. Med förvärvsinkomster avses i huvudsak inkomst av anställning och aktiv näringsverksamhet men inte sjukpenning, pensioner och inkomst av passiv näringsverksamhet. Underlaget motsvarar i de flesta fall den fastställda förvärvsinkomsten minskad med allmänna avdrag och avrundad. Som framgår av rubriken medges jobbskatteavdrag även på sjuk- och aktivitetssättning (se nedan).

Skattereduktionen beräknas med en procentsats som motsvarar den kommunala skattesatsen och får bara avräknas mot den påförda kommunal-skatten. Underlaget varierar på ett mycket komplicerat sätt med arbetsinkomstens storlek och grundavdraget enligt tablåerna nedan. Den är dessutom olika utformad beroende på om den skattskyldige var *yngre eller äldre än 65* år vid ingången av beskattningsåret.

Yngre än 65 år vid ingången av beskattningsåret:

Arbetsinkomst (kr)	Underlag för skattereduktion (kr)
0 – 43 000	Arbetsinkomsten – grundavdrag
43 100 – 153 200	43 043 + 34,05 % (arb.ink. - 43 043) – grundavdrag
153 300 – 382 100	80 551 + 12,8 % (arb. ink.- 153 252) – grundavdrag
382 200 – 640 400	109 877 – grundavdrag
640 500 –	Som föregående intervall – 3 % (arb.ink. – 640 442)

I exemplifieringen nedan antas kommunalskatten vara 32 %.

Arbetsinkomster på högst 43 000 kr

Skattereduktionen motsvarar den kommunalskatt som påförs, vilket innebär att ingen inkomstskatt tas ut på arbetsinkomster som inte är större än 43 000 kr.

Arbetsinkomster i intervallet 43 100 kr – 153 200 kr

Vid exempelvis en arbetsinkomst på 100 000 kr är grundavdraget 30 700 och underlaget för skattereduktionen 43 043 kr + 34,05 % (100 000 kr – 43 043 kr) – 30 700 kr = 31 736 kr och skattereduktionen 32 % x 31 736 kr = 10 055 kr per år eller 846 kr per månad.

Arbetsinkomster i intervallet 153 300 kr – 382 100 kr

Vid exempelvis en arbetsinkomst på 200 000 kr är grundavdraget 31 200 och underlaget blir 80 551 kr + 12,8 % (200 000 kr – 153 252 kr) – 31 200 kr = 55 334 kr och skattereduktionen 32 % x 55 334 kr = 17 706 kr eller 1 475 kr per månad.

Arbetsinkomster i intervallet 382 200 kr – 640 400 kr

Grundavdraget är 13 900 kr och skattereduktionen blir 32 % x (109 877 kr – 13 900 kr =) 30 712 kr per år eller 2 559 kr per månad.

Arbetsinkomster överstigande 640 000 kr

Skattereduktionen beräknas som i föregående stycke men reduceras med 3 % av arbetsinkomsten – 640 442 kr. Vid en arbetsinkomst på exempelvis 800 000 kr blir skattereduktionen 30 712 kr – 3 % (800 000 kr – 640 442 kr) = 25 926 kr.

Äldre än 65 år vid ingången av beskattningsåret

För personer som fyllt 65 år vid ingången av beskattningsåret kan skattereduktionen på arbetsinkomster blir betydligt högre enligt följande tablå.

<i>Arbetsinkomst (kr)</i>	<i>Skattereduktion (kr)</i>
0 – 100 000	20 % x förvärvsinkomsten
100 100 – 300 000	15 000 + 5 % x förvärvsinkomsten
300 000 – 600 000	30 000
> 600 000 –	30 000 – 3 % (förvärvsinkomsten – 600 000)

I följande exemplifiering antas kommunalskattesatsen vara 32 % och övriga inkomster (pension) 240 000 kr.

Förvärvsinkomster som inte överstiger 100 000 kr

Vid exempelvis en förvärvsinkomst på 60 000 kr utöver pensionen blir skattereduktionen $20\% \times 60\,000\text{ kr} = 12\,000\text{ kr}$ per år eller 1 000 kr per månad.

Förvärvsinkomster mellan 100 000 kr och 300 000 kr

Vid exempelvis en förvärvsinkomst på 200 000 kr utöver pensionen blir skattereduktionen $15\,000\text{ kr} + 5\% \times 200\,000\text{ kr} = 25\,000\text{ kr}$ per år eller 2 083 kr månad.

Vid exempelvis en förvärvsinkomst på 350 000 kr utöver pensionen blir skattereduktionen 30 000 kr.

Förvärvsinkomster över 600 000 kr

Vid exempelvis en förvärvsinkomst på 800 000 kr blir skattereduktionen $30\,000\text{ kr} - 3\% (800\,000\text{ kr} - 600\,000\text{ kr}) = 24\,000\text{ kr}$.

Skattereduktion för sjukersättning och aktivitetsersättning

Till den del sådana inkomster inte överstiger 2,53 prisbasbelopp (119 669 kr) beräknas skattereduktionen som 4,5 % av underlaget och vid högre inkomster görs beräkningen med 2,5 %, i båda fallen multiplicerat med den kommunala skattesatsen. Om ersättningen uppgår till 100 000 kr blir skattereduktionen $(100\,000\text{ kr} \times 4,5\% \times 32\%) = 1\,440\text{ kr}$ vid en kommunalskatt på 32 %. Om ersättningen uppgår till 200 000 kr med samma kommunalskatt beräknas skattereduktionen till $[(4,5\% \times 119\,669\text{ kr}) + 2,5\% (200\,000\text{ kr} - 119\,669\text{ kr})] \times 32\% = 2\,365\text{ kr}$.

RUT- och ROT-tjänster

Gemensamma regler

Densom är minst 18 år och har haft utgifter för hushållsnära arbeten ("RUT-tjänster") av visst slag får en skattereduktion med 50 % av arbetskostnaderna inklusive moms. Maximal skattereduktion för RUT är 50 000 kr. Även vissa reparations-, ombyggnads- och tillbyggnadsarbeten ("ROT-arbeten") ger en skattereduktion men den beräknas med 30 % av arbetskostnaderna inklusive moms. Maximal skattereduktion är 50 000 kr per person för helt år. Beloppet avser summan av RUT- och ROT-arbeten. Skattepliktig förmån som avser sådana arbeten får beaktas på samma sätt som om personen själv har betalat tjänsten.

Skattereduktionen får räknas av mot kommunal och statlig inkomstskatt samt mot kommunal fastighetsavgift och statlig fastighetsskatt. Reduktionen tillgodoräknas efter skattereduktionen för sjöinkomst, pensionsavgiften, arbetsinkomst och underskott i kapital. Det krävs normalt att den som utför tjänsterna är godkänd för F-skatt (eller utländsk motsvarighet) antingen när avtalet ingås eller när ersättningen betalas. Om emellertid ersättningen betalas till en privatperson utan F-skatt medges skattereduktion med ett belopp som motsvarar arbetsgivaravgifterna på ersättningen. Tjänsten får inte utföras av den som själv begär skattereduktionen och inte heller av närstående. Däremot kan den köpas från ett eget eller närståendes företag, exempelvis från det egna aktiebolaget.

Vanligtvis tillämpas den s.k. fakturamodellen. Den innebär att den som utför tjänsten ska ansöka om skattereduktionen hos Skatteverket för kundens räkning och reducera fakturan med motsvarande belopp. Normalt reduceras därför fakturan med 50 % alternativt 30 % av arbetskostnaderna inklusive moms. Därigenom får kunden skattelättnaden redan vid betalning av tjänsten. Betalningen ska göras elektroniskt. Skattelättnaden är en preliminär skattereduktion. För att den definitivt ska tillgodoräknas köparen måste denne formellt begära slutlig skattereduktion i sin inkomstdeklaration.

Säljaren ska ansöka om utbetalning av beloppet motsvarande den preliminära skattereduktionen när arbetet har utförts och betalats. Ansökan, som ska göras elektroniskt, måste göras senast den sista januari året efter det år då arbetet har utförts och betalats. Sammanlagt kan säljaren inte få större ersättning från Skatteverket än vad som motsvarar 50 000 kr per person efter reducering för eventuellt tidigare gottskrivna skattereduktion.

Den som begär skattereduktion pga. skattepliktig förmån måste själv ansöka om skattereduktionen i sin inkomstdeklaration liksom den som begär skattereduktion motsvarande arbetsgivaravgifter avseende tjänster som utförts av privatpersoner.

RUT-tjänster

De RUT-tjänster som berättigar till skattereduktionen är – med några undantag – typiskt sett sådana som utgör hushållsarbetets kärnområden. De ska avse den sökandes egna eller föräldrarnas hushåll. Utgångspunkten vid avgränsningen av de tjänster som får ingå i underlaget är att de normalt kan utföras själv av den som köper tjänsten och att det – med vissa undantag – är fråga om enklare arbete som inte kräver särskild utbildning. Vanligen ska de dessutom utföras i anslutning till bostaden, som ska ligga inom EES-området. Som bostad i sammanhanget räknas även fritidsbostad. Till tjänster som berättigar till skattereduktion hör bl.a. enklare städ- och rengöringsarbeten (inklusive flyttstädning), klädvård, vissa trädgårdsarbeten som beskärning, borttagande av träd och buskar, häck- och gräsklippning, ogrärensning och liknande (men inte exempelvis trädplantering och ympning), snöskottning, passning, lämning och hämtning av barn, personlig omsorg som exempelvis skötsel av personlig hygien, på- och avklädning, matning och liknande, flytt av bohag och lösöre mellan bostäder, tjänster som avser data- och it-teknik samt reparation av vitvaror. När det gäller utgifter för omsorg får inte sådana tjänster som är subventionerade av det allmänna ingå som exempelvis kommunal barnomsorg.

ROT-arbeten – Reparations-, ombyggnads- och tillbyggnadsarbeten

Som ROT-arbeten räknas reparationer samt om- och tillbyggnad av och på eget småhus och egen ägarlägenhet. Dit räknas också motsvarande åtgärder i den egna bostadsrättslägenheten. För ägare till småhus och ägarlägenheter ingår såväl inre som yttre åtgärder i underlaget för skattereduktion. Bostadsrättsinnehavare får bara beakta arbeten som utförs i lägenheten och som innehavaren svarar för. Det innebär att bostadsrättsföreningens utgifter inte får beaktas. Endast arbetskostnaden inklusive moms berättigar till skattereduktion. Till skillnad från vad som gäller RUT-avdraget får inte utgifter för arbeten som utförs hos andra, exempelvis hos föräldrar, ingå i underlaget för skattereduktion om inte bostaden ägs av den som bekostat åtgärderna. I underlaget får inte heller utgifter som täcks av försäkringsersättningar eller bidrag från det allmänna ingå. På småhus som är yngre än 5 år får endast utgifter för reparationer ingå i underlaget för skattereduktion.

Utgifter som motsvarar skattereduktionen får inte ingå i beräkningen av omkostnadsbeloppet vid kapitalvinstberäkningen.

Skattereduktion för vissa gåvor

Skattereduktion medges för vissa penninggåvor till svenska stiftelser, ideella föreningar och trossamfund samt till utländska motsvarigheter. Gåvomottagaren ska antingen bedriva hjälpverksamhet bland ekonomiskt behövande eller främja vetenskaplig forskning. Gåvomottagaren ska vara godkänd som sådan

av Skatteverket. Gåvorna måste uppgå till minst 200 kr vid ett och samma tillfälle och mottagare och med minst 2 000 kr under året. Även gåvor som lämnas av arbetsgivare och som utgör skattepliktig förmån får beaktas. Skattereduktionen beräknas som 25 % av gåvans värde men får inte överstiga 1 500 kr. Det innebär att gåvor för maximalt 6 000 kr per år kan ge skattereduktion.

Exempel – Skatteberäkning

En skattskyldig med en kommunalskatt på 32 % redovisar för beskattningsåret 2020 följande överskott av tjänst, aktiv näringsverksamhet och kapital:

Tjänst	600 900 kr
Näringsverksamhet	124 000 kr
Kapital	40 000 kr

Förvärvsinkomster	
Fastställd inkomst	724 900 kr
Grundavdrag	<u>-13 900 kr</u>
Beskattningsbar inkomst	711 000 kr

Kommunalskatt: 32 % x 711 000 kr =	227 520 kr
Statlig skatt:	
20 % (711 000 kr – 509 300 kr) =	40 340 kr

Kapitalinkomster	
Fastställd och beskattningsbar inkomst: 40 000 kr	
Statlig skatt: 30 % x 40 000 kr	<u>12 000 kr</u>
Summa inkomstskatt	279 860 kr

Skattereduktion för pensionsavgift	-37 700 kr
Skattereduktion för arbetsinkomster	
32 % (109 877 kr – 13 900 kr)	
- 3 % (724 900 kr – 640 442 kr) =	<u>-28 179 kr</u>
Slutlig skattedebitering	213 981 kr
Pensionsavgift	<u>37 700 kr</u>
Slutlig debitering	251 681 kr

Akkumulerad inkomst

Den statliga inkomstskatten på förvärvsinkomster är progressiv. Det kan medföra betydligt högre skatt på engångsersättningar som tjänats in under flera år jämfört med den skatt som skulle ha utgått om ersättningen hade erhållits i takt med intjänandet. Särskild skatteberäkning på ackumulerade inkomster kan ge

betydande skattelättnader i sådana situationer. Det kan exempelvis röra sig om en försäkringsersättning för flera års bortfall av skattepliktiga inkomster eller avgångsvederlag i tjänst. Även sådana kapitalvinster som ska beskattas i tjänst vid avyttring av kvalificerade andelar i fåmansföretag får hänföras till ackumulerad inkomst. I näringsverksamhet får reglerna exempelvis användas på ersättning för inventarier och goodwill, återföring av avskrivningar, periodiseringsfonder och expansionsfond i samband med avveckling av verksamheten.

Som ackumulerad inkomst räknas inkomst som har intjänats under minst två år och som utbetalas under ett och samma år. Inkomsten måste uppgå till minst 50 000 kr. Den beskattningsbara inkomsten måste dessutom överstiga skiktgränsen i den statliga skatteskalen med minst 50 000 kr, dvs. 559 300 kr för beskattningsåret 2020.

Vid beräkning av skatt på ackumulerad inkomst fördelas inkomsten på det antal år, under vilka den anses intjänad, högst 10 år (årsbelopp). Skatten beräknas dels på den genomsnittliga beskattningsbara inkomsten för de aktuella åren, dels på summan av den genomsnittliga beskattningsbara inkomsten och årsbeloppet. Skatten på skillnadsbeloppen anses utgöra skatten per år på den fördelade ackumulerade inkomsten och multipliceras därefter med antalet fördelningsår. Till skattebeloppet läggs därefter den skatt som belöper på det aktuella årets förvärvsinkomster exklusive ackumulerad inkomst.

Vid beräkning av skatten på den genomsnittliga inkomsten och på summan av den genomsnittliga inkomsten och årsbeloppet beaktas att den statliga inkomstskatteskalen justeras varje år. Om exempelvis den ackumulerade inkomsten uppburits under 2020 och fördelas på fem år ska den genomsnittliga beskattningsbara inkomsten och summan av genomsnittlig beskattningsbar inkomst och årsbeloppen ökas med skillnaden mellan skiktgränsen vid beskattning 2020 och skiktgränsen vid beskattning 2018, dvs. med $(509\,300 - 455\,300 \text{ kr}) = 54\,000 \text{ kr}$. Om inkomsten fördelas på sju eller åtta år ska tillägg göras med skillnaden mellan årets skiktgräns och skiktgränsen för tredje beskattningsåret före det aktuella beskattningsåret och vid en fördelning på 9 eller 10 år beräknas tillägget som skillnaden mellan årets skiktgräns och skiktgränsen för fjärde beskattningsåret före det aktuella beskattningsåret.

Exempel – Ackumulerad inkomst

De beskattningsbara inkomsterna för åren 1 och 2 är 124 000 kr resp. 924 000 kr inklusive 760 000 kr i ackumulerad inkomst. Den har intjänats med 300 000 kr under år 1 och med 460 000 kr under år 2.

Den ackumulerade inkomsten fördelas med lika stora belopp (årsbelopp) på vart och ett av de år, till vilka den anses hänförlig: (760 000 kr/2 =) 380 000 kr. Därefter beräknas den genomsnittliga beskattningsbara

inkomsten exklusive den ackumulerade inkomsten: $(124\ 000 + 924\ 000 - 760\ 000)/2 = 144\ 000$ kr.

Årsbeloppet läggs därefter samman med den genomsnittliga beskattningsbara inkomsten: $(144\ 000 + 380\ 000) = 524\ 000$ kr

Den statliga inkomstskatten beräknas på den genomsnittliga beskattningsbara inkomsten och jämförs med skatten på 144 000 kr. Skatten på 524 000 kr: 20 % $(524\ 000\text{ kr} - 509\ 300\text{ kr}) = 2\ 940$ kr. Skatten på 144 000 kr = 0 kr

Skillnaden $(2\ 940\text{ kr} - 0\text{ kr}) = 2\ 940$ kr utgör skatten på ett årsbelopp och eftersom det är fråga om två årsbelopp multipliceras skatten med två: $2 \times 2\ 940\text{ kr} = 5\ 880$ kr:

Beloppet kan jämföras med den skatt som skulle ha blivit resultatet utan tillämpning av regeln: 20 % $(924\ 000\text{ kr} - 509\ 300\text{ kr}) = 82\ 940$ kr.

Marginalskatt

Tabellen visar margineffekten av inkomstskatt, allmän pensionsavgift och begravningsavgift vid olika inkomstnivåer vid en kommunalskatt på 32 %. Procentsatserna är avrundade.

Arbetsinkomst kr	Margineffekt % (avr.)
100 000	22
200 000	28
300 000	28
400 000	32
500 000	32
600 000	52
700 000	55
800 000	55
1 800 000	52

Om hänsyn tas till sociala avgifter kan margineffekten på exempelvis inkomst av aktiv näringsverksamhet bli drygt 70 % vid en kommunalskatt på 35 % om inkomsten överstiger den övre brytpunkten.

Dödsbon

Inkomster i ett dödsbo beskattas för dödsfallsåret som om den avlidne hade levt hela året. Om boet inte skiftas är det därefter ett särskilt skattesubjekt vid såväl statlig som kommunal beskattning. Grundavdrag medges inte. Efter utgången av tredje året efter dödsfallsåret beskattas dessutom dödsboet statligt med 20 % av inkomsten även till den del den understiger skiktgränsen.

INKOMSTSKATT – JURIDISKA PERSONER

Aktiebolag m.fl. juridiska personer betalar 21,4 % i statlig inkomstskatt för beskattningsåret som påbörjas under 2019 och 2020 för att sänkas till 20,6 % för beskattningsår som påbörjas den 1 januari 2021 och senare.

ARBETSGIVARAVGIFTER OCH EGENAVGIFTER

	Arbetsgivaravgifter (%)		Egenavgifter (%)	
	2020	2019	2020	2019
Ålderspension	110,21	10,21	110,21	10,21
Efterlevandepension	0,60	0,60	0,60	0,60
Sjukförsäkring	3,55	3,55	² 3,64	3,64
Arbetskada	0,20	0,20	0,20	0,20
Arbetsmarknad	2,64	2,64	0,10	0,10
Föräldraförsäkring	2,60	2,60	2,60	2,60
Allmän löneavgift	³ 11,62	11,62	11,62	10,62
Summa	31,42	31,42	28,97	28,97

¹ För personer som är födda 1938 – 1954 påförs bara ålderspensionsavgift med 10,21 %. Det gäller också för personer som är födda 2002 – 2004 på löner upp till 25 000 kr/månad. För egenföretagare med inkomst av passiv näringsverksamhet; se SÄRSKILD LÖNESKATT.

² Avgiften avser inkomster över 7,5 prisbasbelopp (378 400 kr). På lägre inkomster är avgiften 3,92 % vid en karensdag, 3,54 % vid 14 dagars karenstid, 3,34 % vid 30 dagars karenstid, 3,10 % vid 60 dagars karenstid och 2,92 % vid 90 dagars karenstid.

³ Utländska arbetsgivare som saknar fast driftställe i Sverige betalar inte löneavgiften.

Underlaget för arbetsgivaravgifterna lämnas i en arbetsgivardeklaration; se DEKLARATIONER.

Avgiftsgrundande inkomst

Avgiften för ålderspension betalas enligt lagen om socialavgifter (SAL) på inkomster som är pensionsgrundande enligt socialförsäkringsbalken (SFB) och övriga *arbetsgivaravgifter* enligt SAL betalas på inkomster som är förmånsgrundande enligt socialförsäkringsbalken. Därutöver ingår sådana kostnadsersättningar som är skattepliktiga utan att vara förmånsgrundande, exempelvis resekostnadsersättningar som överstiger skattefritt belopp. Underlaget för anställda och uppdragstagare inkluderar skattepliktiga ersättningar och förmåner till alla som inte har fyllt 65 år vid ingången av året. För pensionsavgiften gäller dock ingen åldersgräns för den som är född 1938 eller senare; se vid tabellen ovan. Avgifter betalas inte på ersättningar som understiger 1 000 kr till en och samma person under året. Ersättning till idrottsutövare från idrottsföreningar är inte heller avgiftsgrundande om ersättningen understiger ett halvt prisbasbelopp (23 650). Vidare undantas ersättning från vinstandelsstiftelse (se LÖNESKATT).

Egenavgifter betalas av egenföretagare på förmånsgrundande inkomster enligt socialförsäkringsbalken, dvs. av personer som inte har fyllt 65 år vid årets ingång, på aktiv näringsverksamhet och inkomst av hobby. Den som är född 1938 – 1954 betalar dock ålderspensionsavgift. Även för egenavgifter gäller beloppsgränsen 1 000 kr.

Aktiv – passiv näringsverksamhet

Med aktiv näringsverksamhet avses att företagaren arbetar i verksamheten i inte oväsentlig omfattning, dvs. normalt minst 1/3 av en årsarbetstid. Om emellertid allt arbete som är nödvändigt för verksamheten utförs av företagaren själv är näringsverksamheten aktiv även om arbetsinsatsen understiger den gränsen. I vissa fall kan således en betydligt lägre arbetsinsats medföra aktiv näringsverksamhet, exempelvis för konsulter och liknande när verksamheten i huvudsak bedrivs med personens egen arbetskraft liksom när ägaren till en skogsfastighet själv utför allt arbete på fastigheten. Annan inkomst av näringsverksamhet är passiv. Om en person bedriver flera verksamheter görs en samlad bedömning av alla verksamheter i samma beräkningsenhet.

Nedsättning av sociala avgifter

Arbetsgivaravgifter och egenavgifter får reduceras genom en regional nedsättning. För företag, som inte tidigare har någon anställd, är avgiften temporärt nedsatt på lön till en nyanställd. Dessutom finns en begränsad reduktion av egenavgifterna för enskilda näringsidkare och delägare i handelsbolag i vissa fall. Slutligen finns särskilda regler för arbetsgivaravgifter på löner till personal som arbetar med forskning och utveckling. *Regeringen har aviserat förslag till ytterligare nedsättningar av avgifterna under 2020.*

Arbetsgivare och egenföretagare får minska sina sociala avgifter med 10 % till den del de belöper på fasta driftställen inom stödområde A och inte avser fiske, vattenbruk, jordbruk eller transportverksamhet. Stödet kan bara erhållas av privata arbetsgivare inklusive ideella föreningar och stiftelser. Stödet är maximerat till 10 % av avgiftsunderlaget upp till 71 000 kr, dvs. till 7 100 kr per månad. För koncerner gäller nedsättningen sammanlagt för hela koncernen. För egenföretagare maximeras avdraget till 10 % av avgiftsunderlaget upp till 180 000 kr, dvs. till 18 000 kr per avgiftsår. Om en egenföretagare också erlägger arbetsgivaravgifter är avdraget inklusive egenavgifter maximerat till 85 200 kr per år. På liknande sätt är nedsättningen begränsad till totalt 85 200 kr för samtliga bolagsmän och bolagets anställda.

Utän begränsning till stödområde A reduceras dessutom egenavgifterna med 7,5 % av avgiftsunderlaget med maximalt 15 000 kr per år förutsatt att den avgiftspliktiga näringsinkomsten överstiger 40 000 kr. Om den väl gör det beräknas lättningen på hela inkomsten upp till 200 000 kr.

Enskilda näringsidkare, handelsbolag och aktiebolag, som tidigare inte har någon anställd (utom ägaren), ska endast betala ålderspensionsavgiften på lönen till den först nyanställda. Anställningen måste omfatta minst 20 timmar per vecka under minst tre månader. Avgiftslättnaden gäller under högst 12 månader och gäller bara till den del månadsinkomsten inte överstiger 25 000 kr. Därutöver ställs ytterligare krav som inte återges här.

Arbetsgivaravgiften för anställda som arbetar med forskning och utveckling är reducerad. Sänkningen är 10 % av lönen förutsatt att den anställde arbetar med forskning och/eller utveckling under minst 75 % av arbetstiden och minst 15 timmar per månad. Maximal nedsättning är 230 000 kr per månad. Gränsen gäller också för koncerner.

Aviserade lagförslag inför 2020

I budgeten för 2020 aviserar regeringen förslag till ytterligare sänkningar av avgifterna. De planeras att träda i kraft någon gång under 2020. Ett ingångsavgdrag föreslås för personer som har svårt att etablera sig på arbetsmarknaden (långtidsarbetslösa, personer med uppehållstillstånd m.fl.) För den gruppen ska bara den allmänna pensionsavgiften på 10,21 % betalas på ersättningar upp till 23 500 kr/månad. På ersättningar till personer som arbetar med forskning och utveckling föreslås att den allmänna löneavgiften inte ska betalas. Det motsvarar en sänkning med ytterligare drygt 10 procentenheter. Taket för den maximala nedsättningen höjs från 230 000 kr till 450 000 kr per månad.

Avdrag för sociala avgifter

Såväl arbetsgivar- som egenavgifter är avdragsgilla för det år de avser. Egenavgifterna är avdragsgilla för det år på vilket de belöper genom ett schablonavdrag, som vid efterföljande beskattningsår avstäms mot de debiterade egenavgifterna. Schablonavdraget ska beräknas så att det ungefär motsvarar de avgifter som kommer att påföras men med högst 25 % av överskottet av näringsverksamheten före avdraget men efter avstämningen och exklusive sjukpenning och eventuella anställningsinkomster som kan ingå i verksamheten. För personer som enbart betalar ålderspensionsavgift är schablonavdraget 10 %. Den som betalar full löneskatt medges schablonavdrag med 20 % (se nedan).

Underlag för vissa förmåner

All skattepliktig ersättning från arbetsgivare eller uppdragsgivare utgör underlag för arbetsgivaravgifter. Icke kontanta förmåner tas i princip upp till marknadsvärdet. Förmån av fri bil, bostad och kost värderas dock enligt schabloner och delvis särskilda regler.

Fri bil

Det skattepliktiga bilförmånsvärdet utgör normalt underlag för arbetsgivar- och egenavgifter. Bränsleförmån ska dock värderas till marknadsvärde som avgiftsunderlag. Underlaget kan ibland nedsättas och arbetsgivaren har möjlighet att ansöka om justering beträffande underlaget i vissa fall (se BILFÖRMÅN).

Fri bostad

Underlaget för arbetsgivaravgifter och preliminär skatt vid fri bostad i Sverige som inte är semesterbostad fastställs som schablonvärden av Skatteverket. Viss jämningsmöjlighet finns. Förmånsvärden per kvm för 2020 och 2019 framgår av nedanstående tabell. Värdena avser omöblerad bostad inklusive värme men exklusive hushållsel. Om garage finns ska det beaktas till marknadsvärdet utöver tabellvärdena.

Region	Förmånsvärden (kr)			
	per år		per månad	
	2020	2019	2020	2019
År				
Stor-Stockholm	1 321	1 275	110	106
Stor-Göteborg	1 206	1 165	100	97
Orter med mer än 75 000 invånare	1 155	1 109	96	92
Tätorter i övriga kommuner	1 013	989	84	82
Bostad utanför Stor-Stockholm, Stor-Göteborg och utanför annan tätort och dess närområden	912	890	76	74

(SKVFS 2018:14 och SKVFS 2019:12)

Vid inkomstbeskattningen ska fri bostad värderas med hänsyn till hyran på orten för jämförbar bostad, normalt bruksvärdet. Sjöfolks bostäder ombord värderas till 0 kr.

Fri semesterbostad

Såväl beskattning som sociala avgifter ska grundas på marknadsvärdet, dvs. hyran på orten. För de fall hyresmarknad saknas kan förmånens värde bestämmas schablonmässigt. Skatteverket lämnar årligen allmänna råd för värdering där hyresmarknad saknas.

Fjällstuga eller –lägenhet

Jul, nyår och vårvinter (februari – april): 3 500 kr/vecka

Övrig tid: 1 500 kr/vecka

Sommarstuga eller-lägenhet

Sommar (mitten juni – mitten augusti): 3 500 kr/vecka

Övrig tid: 1 500 kr/vecka

Semesterbostad i utlandet

Hela året: 3 500 kr/vecka

Fri kost

Förmånsvärdet fastställs av Skatteverket och används både vid beskattningen och som underlag för sociala avgifter enligt följande (i kr).

	2020	2019
frukost	49	49
lunch/middag	98	98
helt fri kost	245	245

(SKVFS 2018:15 och SKVFS 2019:11)

Förmån av kost på allmänt kommunikationsmedel och frukost som obligatoriskt ingår i rumspris på hotell är varken skattepliktig eller avgiftsgrundande.

Vinstandelsstiftelser och löneskatt

På överföringar till vinstandelsstiftelser utgår särskild löneskatt (se nedan) med 24,26 %. Ersättning från vinstandelsstiftelse är befriad från arbetsgivaravgifter och löneskatt. Villkoren är att medlen är avsedda att vara bundna under minst tre år och kommer en betydande andel av de anställda (minst en tredjedel) tillgodo på likartade villkor. Avgiftsbefrielsen gäller inte ersättning till företagsledare eller närstående i fåmansföretag och fåmansägt handelsbolag. För ersättningar som utbetalas ur äldre bidrag gäller delvis andra regler.

Arbetsgivaravgifter enligt avtal¹

Arbetare	%	Tjänstemän	%
TGL	0,15	ITP	³ 4,50 – 30
AGS	0,00	TGL	0,15
P-premie	² 4,50 – 30	TFA	0,03
TFA	0,01	AGB	0,15
AGB m.m.	<u>0,20</u>	TRRt	<u>0,30</u>
Summa cirka	4,86 – 34,36	Summa cirka	5,13 – 30,63

¹Kostnaderna kan avvika från de angivna beroende på avtalsområde

² Avser lön till anställda som är 25 år och äldre upp till 501 000 kr och 30 % på överstigande lön.

³ Avser ITP 1. Vid inkomster över 501 000 kr är premien 30 %. Premiebefrielseförsäkring och sjukförsäkring tillkommer med 0,24 – 1,704 %. För ITP 2 beräknas avgifterna individuellt eftersom pensionen är förmånsbestämd.

På pensionsavgifterna inkl. ITP ska särskild löneskatt på pensionskostnader erläggas med 24,26 %.

(Fora och Allecta)

SÄRSKILD LÖNESKATT

På förvärvsinkomster

Löneskatt ska i vissa fall betalas med 24,26 % (oförändrad nivå från 2019) istället för arbetsgivaravgifter eller egenavgifter. För arbetsgivare utgörs underlaget av vissa försäkringsersättningar och avgångsbidrag/-vederlag samt bidrag till vinstandelsstiftelser. Egenföretagare ska betala särskild löneskatt på inkomst av passiv näringsverksamhet.

Löneskatten är avdragsgill för arbetsgivare med faktiska kostnaden och för egenföretagare med schablonavdrag på 20 %. Schablonavdraget avstäms mot den debiterade löneskatten vid efterföljande års beskattning.

På pensionskostnader

Den särskilda löneskatten på pensionskostnader erläggs av arbetsgivare med 24,26 % (oförändrad nivå från 2019) av kostnaderna för tjänstepensionsförsäkringar och avsättningar för tryggnad av pensionsutfästelser. Även egenföretagare som gör avdrag för pensionsförsäkringspremier eller för individuell pensionssparande i näringsverksamheten debiteras den särskilda löneskatten. Löneskatten är avdragsgill för det år på vilken den belöper.

KOMMUNAL FASTIGHETSAVGIFT

Den kommunala fastighetsavgiften tas ut på bostäder. Avgiften är egentligen en skatt, den kommunala fastighetsskatten. Den ska betalas av ägare till småhus inkl. tillhörande tomtmark, småhus på lantbruksenhet inkl. tillhörande tomtmark, ägarlägenheter samt på bostäder i hyreshus med tillhörande tomtmark. Med småhus avses en byggnad som inrymmer högst två bostadslägenheter. Ägarlägenheten är en tredimensionell fastighet för en bostad. Fastighetsavgiften tas ut även i de fall byggnaden har ett taxeringsvärde som understiger 50 000 kr. Fastighetsavgift i stället för fastighetsskatt tas även ut på tomtmark som

är utarrenderad till ägare av byggnad på ofri grund. Fastighetsskatt i stället för fastighetsavgift tas ut på byggnader och ägarlägenheter under uppförande liksom på mark för bostadsändamål. Utländska fastigheter omfattas varken av fastighetsavgift eller fastighetsskatt.

Avgiften för småhus och ägarlägenheter är det lägre av 8 349 kr (2019: 8 049 kr) och 0,75 % av taxeringsvärdet för beskattningsåret per värderingsenhet. Brytpunkten ligger således vid ett taxeringsvärde på cirka 1 113 200 kr. För bostäder i hyreshusenhet med tillhörande tomtmark inom samma taxeringsenhet är avgiften 1 429 kr per bostadslägenhet (2019: 1 377 kr) eller – om lägre – 0,3 % av taxeringsvärdet. En fastighetsägare, vars bostadshyreshus med exempelvis 70 lägenheter, har ett taxeringsvärde på 24 mnkr. Avgiften beräknas till $70 \times 1\,429 \text{ kr} = 100\,030 \text{ kr}$ men eftersom $(0,3 \% \times 24\,000\,000 \text{ kr}) = 72\,000 \text{ kr}$ är lägre, kom mer avgiften att fastställas till 72 000 kr. De fasta beloppen räknas upp varje år med hänsyn till förändringen i inkomstbasbeloppet mellan 2008 och det aktuella beskattningsåret.

Avgiften betalas för kalenderåret av den som äger fastigheten eller ägarlägenheten vid ingången av kalenderåret. Det gäller även om fastigheten eller ägarlägenheten överläts under året. Men om den överläts den 1 januari ska köparen vara skattskyldig.

För nya fastigheter (inklusive ägarlägenheter) påförs ingen fastighetsavgift under de femton första åren om fastighetens värdeår är 2012 eller senare. Ingen nedsättning av avgiften medges enbart på grund av att fastigheten inte kunnat användas under någon del av året.

För byggnad på ofri grund tas avgiften ut med det lägre av halva fasta beloppet eller 0,75 % av taxeringsvärdet för byggnaden och med det lägre av halva fasta beloppet eller 0,75 % av tomtmarkens taxeringsvärde för den som äger marken.

Ägare till småhus och ägarlägenhet, som används som permanentbostad, kan medges en reducering av fastighetsavgiften. Reduktion medges den som antingen hade fyllt 65 år vid avgiftsårets ingång eller fått sjuk- och aktivitetsersättning under året. Reduktionen medges till den del avgiften överstiger ett spärrbelopp. Det beräknas som 4 % av summan av beskattningsbar förvärvsinkomst och överskott i kapital. Avgiften kan dock inte bli lägre än 3 230 kr. För en person med exempelvis en förvärvsinkomst på 130 000 kr och överskott i kapital på 10 000 kr blir spärrbeloppet $[4 \% \times (130\,000 \text{ kr} + 10\,000 \text{ kr}) =] 5\,600 \text{ kr}$.

Fastighetsavgiften sänks med 2 749 kr från 8 349 kr till 5 600 kr.

FASTIGHETSSKATT

Fastighetsskatten tas ut på fastigheter som inte inrymmer bostäder. Underlaget för beskattningen är taxeringsvärdet inklusive tillhörande tomtmarksvärde.

För lokaler i hyreshus är skatten 1 %, för industrienheter 0,5 %, för vattenkraftverk 0,5 % och för vindkraftverk 0,2 %.

Avgiften betalas för kalenderåret av den som äger fastigheten vid ingången av kalenderåret. Det gäller även om fastigheten överlåts under året. Om den överlåts den 1 januari ska emellertid förvärvaren vara skattskyldig.

Skatten tas ut med fullt belopp även om fastigheten inte har kunnat användas under en del av året.

AVKASTNINGSSKATT PÅ PENSIONSMEDEL

Skatten tas ut på pensionsmedel hos livförsäkringsbolag, pensionsinstitut, pensionsstiftelser, pensionsavsättningar i balansräkning och individuellt pensionssparande. Skatten är 15 % på en schablonberäknad avkastning på kapitalunderlaget. Schablonberäkningen av avkastningsskatten görs med hjälp av den genomsnittliga statslåneräntan för närmast föregående beskattningsår. Om statslåneräntan understiger 0,5 % ska den procentsatsen användas. För 2020 ska därför beräkningen göras med 0,50 %. Hos försäkringsbolag och pensionsstiftelser är kapitalunderlaget den nettoförmögenhet som är hänförlig till pensionsåtagandena. Vid pensionsavsättningar i balansräkningen utgörs kapitalunderlaget av pensionsskulden vid årets ingång och för individuellt pensionssparande är kapitalunderlaget behållningen vid beskattningsårets ingång.

MERVÄRDESSKATT

Mervärdesskatten (moms) tas ut efter tre olika skattesatser. På de flesta tjänster och varor är skatten 25 % av ersättningen före moms men inklusive punktskatter. Det motsvarar 20 % av beskattningsvärdet inklusive moms. På bl.a. rumsuthyrning och camping är skattesatsen 12 % (10,71 %) ("turistmomsen"). Samma skattesats gäller också för livsmedel, restaurang- och cateringtjänster liksom för reparationer av bl.a. cyklar, skor, lädervaror och kläder. Skatten är dock 25 % på bl.a. sprit, vin, starköl och tobak. Den lägsta skattesatsen, 6 % (5,66 %), tillämpas bl.a. på ersättning för upphovsrättigheter, entréavgifter till djurparker, konserter, cirkus- och teaterföreställningar och liknande kulturella evenemang liksom på allmänna nyhetstidningar, tidskrifter, böcker, kartor, notblad och liknande trycksaker samt på personresor inklusive skidliftar och förevisning av naturområden. Som exempel på tjänster som är momsfria kan

nämnas sjuk- och tandvård, de flesta former av social omsorg och utbildning, bank- och finansieringstjänster liksom värdepappershandel, tillträde till idrotts- evenemang samt de flesta posttjänster och frimärken.

Beträffande beskattningsunderlaget gäller särskilda regler vid omsättning av begagnade varor, konstverk, antikviteter m.m. samt för vissa resetjänster. Beskattningsunderlaget ska utgöras av vinstmarginalen istället för omsättningen.

Särskilda regler för avdragsrätten vid representation redovisas under avsnittet REPRESENTATION.

(Beträffande skattedeklarationen för moms; se avsnittet SKATTEDEKLARATIONER.)

STÄMPELSKATT

Vid *förvärv* av fast egendom inklusive ägarlägenheter och tomträtt ska, med vissa undantag, *stämpelskatt vid inskrivningsmyndighet* erläggas (lagfartsavgift). Skattesatsen är 4,25 % för juridiska personer (utom bl.a. dödsbon och bostadsrättsföreningar) och 1,5 % för övriga. Beskattningsunderlag är det högsta av köpeskillingen och taxeringsvärdet året före det år då lagfart beviljas. På industrifastigheter ska industritillbehör läggas till taxeringsvärdet. Undantagen från stämpelskatt omfattar bl.a. gåva, arv och ägarbyten genom delning (fission) och fusion men inte partiell delning (partiell fission).

När *inteckning* beviljas i fast egendom och tomträtt ska stämpelskatt betalas med 2 %. Om inteckningen avser flygplan är skattesatsen 1 % och vid inteckning i fartyg 0,4 %. Vid företagsinteckning är skatten 1 %.

TJÄNST

Naturaförmåner

Med några få undantag är förmåner i en anställning skattepliktiga. Några av undantagen redovisas nedan. Beskattningstidpunkten avgörs normalt genom kontantprincipen, vilket innebär att en ersättning eller annan förmån är skattepliktig när den är tillgänglig för lyftning respektive åtnjuts och en utgift är avdragsgill när den betalas.

Förmåner i annan form än kontanter värderas enligt huvudregeln med ledning av marknadsvärdet. Men för vissa vanliga förmåner gäller dock schablonvärden. Det gäller bl.a. förmån av fri eller delvis fri bil, fri kost och ränteförmånliga lån. Som underlag för arbetsgivaravgifter används ytterligare schabloner. Det gäller exempelvis vid värderingen av fri eller subventionerad bostad (se ARBETSGIVARAVGIFTER). Det bör uppmärksammas att de senare endast gäller som avgiftsunderlag. Beskattningen ska, med undantag för bostäder ombord för ombordanställda, ske med ledning av marknadshyra eller motsvarande.

Skattefria förmåner

Som en allmän förutsättning för att förmånen ska vara skattefria gäller, med vissa undantag, att den är av enklare beskaffenhet av mindre värde, tillhandahålls hela personalen samt att den inte kan utbytas mot kontanter. Bl.a. följande förmåner är skattefria vid beskattningen 2020.

Personalvårdsförmåner är förmåner av mindre värde, oftast trivselskapat, som tillhandhålls på arbetsplatsen eller som annars ges pga. sedvänja inom verksamheten (fritt kaffe, frukt, fri hårvård för frisör och liknande),

Personalrabatter vid köp ur arbetsgivarens (eller annat koncernföretags) ordinarie sortiment om rabatten dels inte överstiger den största rabatt som en konsument kan erhålla, dels inte överstiger sedvanliga personalrabatter i branschen,

Förmån av begränsat värde som är till väsentlig nytta i arbetet (arbetsredskap) om förmånsmomentet är svårt att urskilja, exempelvis fri facktidskrift för att den anställde ska kunna hålla sig à jour med utvecklingen inom sitt område (men normalt inte förmån av fri dagstidning till bostaden), privat bruk av arbetsgivarens dator, tjänstemobil med abonnemang med fast avgift (men normalt inte förmån av fast telefon i bostaden),

Fri gruppliv- och gruppsjukförsäkring med vissa begränsningar,

Fri hälso- och sjukvård samt läkemedel vid vård utomlands i vissa fall,

Fria arbetskläder inkl. uniform om de typiskt sett bara är lämpade att användas i tjänsten,

Fri utbildning (kurskostnader, litteratur m.m.) och vissa andra åtgärder (outplacement, psykologkostnader m.m.) vid personalavveckling om åtgärderna syftar till att öka den skattskyldiges möjligheter på arbetsmarknaden,

Julgåva värd högst 450 kr,

Jubileumsgåva (exempelvis 25- och 50-årsjubileum) värd högst 1 350 kr,

Minnesgåva till varaktigt (minst 6 år) anställda; exempelvis vid 50-årsdag eller viss anställningstid (25 år eller mer) eller när anställningen upphör; värd högst 15 000 kr,

Motion och annan friskvård inklusive förmån av medlems- och årskort om aktiviteten är av enklare slag, exempelvis racketsporter, styrketräning, aerobics, spinning, tai chi, qigong, kostrådgivning, kontorsmassage, ridning och golf till den del värdet inte överstiger 5 000 kr,

Förmånliga förvärv av aktier, konvertibler m.m. om aktierna bjuds ut till allmänheten på samma villkor, de anställdas och ägarnas förvärv begränsas till 20 % av de utbudna aktierna m.m. samt förvärvet begränsas till högst 30 000 kr för en anställd,

Tävlingsvinster i idrottstävlingar om värdet inte överstiger 1 400 kr och

Dagbarnvårdares kostnadsersättning om den betalas av kommun och motsvarar kostnader för verksamheten.

Bilförmån

Bilförmån ska beskattas om bilen har använts i mer än ringa omfattning för privat bruk. Ringa omfattning innebär att bilen inte har körts mer än 100 mil och vid högst ett tiotal tillfällen under året. I övrigt beskattas vanligen förmånen med hänsyn till dispositionsmöjligheten oavsett körsträcka. Värderingen sker enligt schablonberäkningar med begränsade möjligheter till nedsättning och justering av förmånsvärdet. Om förmånen inkluderar fria drivmedel beaktas det särskilt liksom de fall när arbetsgivaren står för trängselskatt, bro-, färje- och vägavgifter (infrastrukturavgifter). Det skattepliktiga värdet utgör normalt också underlag för preliminär skatt och arbetsgivaravgifter eller löneskatt. Reglerna för förmånsberäkningen gäller även för enskilda näringsidkare som använder bilen både i verksamheten och i mer än i ringa omfattning använder den privat.

Förmånsvärdet för bilar som blivit fordonsskattepliktiga före den 1 juli 2018 beräknas med hänsyn till prisbasloppet, räntenivån och bilens nybilspris (fast förmånsvärde). Till det läggs - i förekommande fall - förmån av fritt drivmedel och infrastrukturavgifter vid privat körning som särskilda poster (rörligt

förmånsvärde). För bilar som blivit fordonsskattepliktiga den 1 juli 2018 och senare beaktas dessutom fordonsskatten som en särskild post.

*Nybilspri*set fastställs av Skatteverket och publiceras på www.skatteverket.se. För bilar av 2014 års modell och äldre (sexårsbilar) anses anskaffningsvärdet vara det högre av fyra prisbasbelopp, 189 200 kr för 2020, och bilens nybilpris för den aktuella bilmodellen. Om nybilspri set för en bil av årsmodell 2010 är 222 000 kr ska det beloppet användas eftersom det är högre än 189 200 kr. Om nybilspri set för den äldre årsmodellen istället är 145 000 kr ska 189 200 kr användas. Det sistnämnda värdet ska också användas om det är svårt att fastställa nybilspri set på en äldre bil. Till listpri set ska värdet av eventuell extrautrustning läggas. Tilläggsregeln ska även tillämpas på äldre bilar men endast om listpri set används och bara om bilen är nyare än 10 år. Som extrautrustning räknas inte alkoholås, telefon, elektronisk körjournal eller liknande men väl all utrustning som sammanhänger med bilens funktion som fordon, bortsett från handikappanpassning och liknande. Exempelvis beaktas RTI, GPS, extraljus.

Bilar som blivit fordonsskattepliktiga före den 1 juli 2018

Prisbasbeloppsdelen utgörs av 31,7 % av prisbasbeloppet för beskattningsåret, dvs. $(31,7 \% \times 47\,300 =) 14\,994$ kr för 2020. Den ränterelaterade delen beräknas som ränta på listpri set med en räntenivå motsvarande 75 % av statslåneräntan (SLR) vid utgången av november året före beskattningsåret. Om statslåneräntan är lägre än 0,50 % ska den procentsatsen användas i stället för den verkliga statslåneräntan. För beskattningsåret 2020 används därför 0,50 %. Den prisrelaterade komponenten utgör 9 % av nybilspri set till den del det inte överstiger 7,5 prisbasbelopp (354 750 kr för 2020). Till den del nybilspri set är högre beräknas förmånen som 20 % av överskjutande belopp.

Om *fritt bränsle* ingår i förmånen ska förmånsvärdet beräknas med hänsyn till bränslekostnaden (marknadsvärdet) för privat körning multiplicerad med 1,2. Även förmån av fri el för laddning av förmånsbil ska beaktas på samma sätt som övriga bränslen. Som underlag för arbetsgivaravgifter används dock bränsle- eller elkostnaden utan uppräknin g. Förmånsregeln för fritt bränsle är utformad så att den framtvingar en redovisning av den privata körsträckan. Om inte förmånshavaren kan göra sannolikt att värdet är ett annat beräknas nämligen bränsleförmånen med hänsyn till bilens totala körsträcka under året. Av praktiska skäl beskattas och avgiftsbeläggs bränsleförmånen månaden efter den månad då bränsleförmånen har åtnjutits. Även förmån av infrastrukturavgifter ska läggas till förmånsvärdet.

Exempel – bilförmån äldre bilar

För en Mercedes Benz C400 4MATIC Sedan av 2017 års modell med listpris på 513 900 kr blir det fasta förmånsvärdet 14 994 kr + 0,75 x 0,50

$9\% \times 513\,900 \text{ kr} + 9\% \times 354\,750 \text{ kr} + 20\% (513\,900 \text{ kr} - 354\,750 \text{ kr}) = 80\,678 \text{ kr per år eller drygt } 6\,700 \text{ kr per månad.}$

Om det visas att bilen i exemplet har använts 1 400 mil för privat bruk och bränslekostnaden utgör 10 kr per mil ska förmånsvärdet ökas med $(1,2 \times 1\,400 \times 10 \text{ kr} =) 16\,800 \text{ kr.}$

Det totala förmånsvärdet blir $(80\,678 \text{ kr} + 16\,800 \text{ kr} =) 97\,478 \text{ kr.}$ Som underlag för arbetsgivaravgifter används, beträffande fritt bränsle, $(10 \text{ kr} \times 1\,400 =) 14\,000 \text{ kr,}$ varför avgiftsunderlaget blir 94 678 kr per år.

Bilar som har blivit fordonsskattepliktiga den 1 juli 2018 och senare

Reglerna för dessa bilar ska ses mot bakgrunden av en kraftig revidering av fordonsskattereglerna. Fr.o.m. den 1 juli 2018 är de utformade enligt principen bonus-malus. Kortfattat innebär det att fordon med låga koldioxidutsläpp premieras genom en bonus vid inköp av en ny bil. Malus-delen innebär en betydande höjning av fordonsskatten under de tre första åren. Fordonsskatten beaktas därför som en separat komponent vid förmånsberäkningen. I gengäld beräknas den fasta basbeloppsdelen med 29 % av prisbasbeloppet i stället för med 31,7 %, dvs. 13 717 kr i stället för 14 944 kr.

Exempel – bilförmån nya bilar

För en bil med samma beräkningsunderlag som i föregående exempel, en Mercedes Benz C400 4MATIC Sedan SE Edition, men av 2020 års modell med listpris på 499 900 kr, extrautrustning för 14 000 kr och med en fordonsskatt på 7 900 kr blir det fasta förmånsvärdet $13\,717 \text{ kr} + 0,75 \times 0,50\% \times 513\,900 \text{ kr} + 9\% \times 354\,750 \text{ kr} + 20\% (513\,900 \text{ kr} - 354\,750 \text{ kr}) + 7\,900 = 87\,301 \text{ kr per år eller cirka } 7\,300 \text{ kr per månad.}$

Nedsättning och justering

Förmånsvärdet kan nedsättas eller justeras. Vid nedsättning ändras automatiskt underlaget för arbetsgivaravgifter medan arbetsgivaren måste ansöka om justering av avgiftsunderlaget. Om ansökan beviljas gäller det justerade värdet även vid avdrag för preliminär skatt.

Nedsättning görs om förmånstagaren själv betalar kostnader för bilen eller betalar ersättning direkt till arbetsgivaren. Smärre utgifter som för tvätt, garagehyra och parkeringskostnader liksom självrisk till försäkringsbolag och liknande kostnader vid trafikolycka beaktas inte. Nedsättning sker också vid omfattande tjänstekörning. Om den skattskyldige har kört minst 3 000 mil i tjänsten under samma kalenderår reduceras den fasta delen av förmånsvärdet till 75 % av vad som annars hade gällt.

Ytterligare nedsättningsregler finns för *miljöbilar*, dvs. bilar som drivs med miljövänliga bränslen (exempelvis gasol och rapsmetylester) eller el. Om nybilspriset för miljöbilen är högre än för jämförbara bilar utan miljöteknik ska det lägre nybilspriset användas vid förmånsberäkningen. För bilar med eldrift som laddas från yttre energikälla (plug-in bilar) samt bilar som är utrustade för drift med annan gas än gasol (exempelvis naturgas och biogas) får förmånsvärdet dessutom nedsättas med 40 % av förmånsvärdet på jämförbara bilar utan miljöteknik. Nedsättningen maximeras till 10 000 kr.

Exempel – bilförmån, miljöbil

Nybilspriset för miljöbilen Toyota Prius Plug-in Active av 2019 års modell är 377 900 kr. Fordonsskatten är 360 kr. Närmast jämförbara bil enligt SKV A 2018:35 är Toyota C-HR 1,2T MT S 2WD Active med nybilspriset 209 900 kr. Till det ska läggas 5 000 kr. Förmånsvärdet beräknas först till (jfr. ovan) $13\,717\text{ kr} + 0,75 \times 0,50 \% \times 214\,900\text{ kr} + 9 \% \times 214\,900\text{ kr} + 360\text{ kr} = 34\,223\text{ kr}$. Nedsättning med 40 % $\times 34\,223\text{ kr}$ blir $13\,689\text{ kr}$ men får göras med högst 10 000 kr, dvs. till $24\,223\text{ kr}$ eller drygt 2 000 kr per månad.

Justering kan bli aktuell om möjligheten till privat användning av bilen är avsevärt beskuren. Om exempelvis privat bruk av lätta lastbilar är avsevärt begränsat pga. av fast inredning eller utrustning kan förmånsvärdet sättas ned till 60 % av ordinarie förmånsvärde.

För personbilar som används som servicebilar med begränsad användning pga. fast eller tung utrustning kan förmånsvärdet få justeras till 70 - 75 % av fullt förmånsvärde. För taxibilar som körs minst 6 000 mil i verksamheten kan justering medges till 0,4 prisbasbelopp (18 920 kr för 2020) om dispositionsmöjligheterna för privat bruk är ringa. Även i andra fall där bilen används i verksamheten så att det föreligger betydande hinder att använda bilen privat, exempelvis på grund av att bilen används av flera förare eller används i jourberedskap, kan justering medges nedmot 0,4 prisbasbelopp. Om den anställde delar bilförmånen med en eller flera andra anställda justeras förmånsvärdet till 50 % eller motsvarande kvotdel av förmånsvärdet. En särskild justeringsregel gäller för vissa testbilar, som ingår i en större grupp av bilar som deltar i utprovning av ny eller förbättrad miljö- eller säkerhetsteknik. Den aktuella bilen får inte finnas tillgänglig på den allmänna marknaden i ett EU- eller EES-land.

Slutligen kan justering medges om det föreligger ett absolut hinder för att bruka bilen privat, exempelvis på grund av sjukhusvistelse, utan att den skattskyldige kan frånträda avtalet om förmånsbilen.

Olika justerings- och nedsättningsregler får, i viss ordning, tillämpas samtidigt utom beträffande sådan förmån av taxibil som justerats till 0,4 prisbasbelopp.

Kostförmån

Fri eller delvis fri kost är skattepliktig förmån och värderas schablonmässigt med ledning av en av Skatteverket fastställd genomsnittskostnad för en normalmåltid enligt tabellen nedan. I vissa fall kan förmånsvärdena nedsättas, exempelvis om militär personal får fri kost under fältmässiga förhållanden. Om det pris som den anställde erlägger är lägre än värdet enligt listan beskattas mellanskillnaden. Kuponger värderas till sitt nominella belopp.

Måltid	Förmånsvärden (kr)		
	2020	2019	2018
Frukost	49	49	47
Lunch/middag	98	98	94
Lunch och middag	196	196	188
Alla måltider	245	245	235

Fri måltid på flyg, tåg, buss och båt är inte skattepliktig om måltiden ingår i biljettpri-set utan valmöjlighet. Det gäller också frukost på hotell om den utan valmöjlighet ingår obligatoriskt i rumspriset. Undantag från skatteplikt gäller vanligen också för kost som tillhandahålls i samband med extern och intern representation, exempelvis personalfester samt vid interna konferenser och kurser. Beträffande jämkning av avdrag för fördyrade levnadskostnader; se nedan.

Ränteförmån

Om arbetsgivaren har lämnat lån med förmånliga räntevillkor gäller olika regler vid lån med fast ränta inkl. räntefritt lån å ena sidan och lån med rörlig ränta å andra sidan. Det skattepliktiga förmånsvärdet är avdragsgillt som räntekostnad i kapital. Reglerna är också tillämpliga i förekommande fall för delägare i fåmansföretag men om det rör sig om förbjudet lån är räntan överhuvudtaget inte avdragsgill.

Om lånet löper med fast ränta (inklusive räntefria lån) föreligger ränteförmån om räntan vid lånetillfället understiger statslåneräntan plus en procentenhet. Skillnaden utgör ränteförmån. Om statslåneräntan är negativ anses den vara 0 %. Om exempelvis statslåneräntan är 1 % vid lånetillfället och ett räntefritt lån på 100 000 kr tas vid halvårsskiftet utan amortering beräknas den skattepliktiga ränteförmånen som $(6/12 \times 1 \% \times 100\,000 \text{ kr}) = 500 \text{ kr}$. Avdrag medges med samma belopp i kapital.

Om lånet löper med rörlig ränta ska beräkningen göras med ledning av jämförelseräntan, som är statslåneräntan vid utgången av november 2019 plus en procentenhet. Eftersom statslåneräntan var negativ vid utgången av november 2019 används tills vidare en jämförelseränta på $(0,00 \% + 1 \% =) 1,00 \%$. Om statslåneräntan förändras med mer än två procentenheter från

utgången av november 2019 till utgången av maj 2020 fastställs en ny jämförelseränta för juli - december 2020.

Även förmånliga lån utomlands ska beskattas. Jämförelseräntan är marknadsräntan vid utgången av november 2019 i aktuell valuta plus en procentenhet. Jämförelseräntorna (inkl. 1 %) för några vanliga valutor framgår av följande sammanställning.

<i>Valuta</i>		<i>Valuta</i>	
USD	2,62 %	EUR	0,50 %
GBP	1,51 %	JPY	0,85 %
CAD	2,50 %	DKK	0,50 %
CHF	0,50 %	NOK	2,23 %

(Källa: SKV A 2019:29)

Förmån av elektronisk utrustning och abonnemang

Om arbetsgivaren tillhandahåller dator eller mobiler ska förmånen i princip beskattas till marknadsvärdet. Om utrustningen används på arbetsplatsen under arbetstid för privat bruk ska ingen beskattning ske. Undantag görs också om datorn eller mobilen är av väsentlig nytta i arbetet och den privata användningen är svårt att skilja från nyttan i arbetet. Samma princip gäller också för abonnemang som betalas av arbetsgivaren.

Kvalificerade personaloptioner

Om vissa villkor är uppfyllda ska förmån av kvalificerade personaloptioner inte beskattas i tjänst utan i kapital och först i samband med att den underliggande aktien avyttras. Arbetsgivaren medges inget avdrag och slipper betala arbetsgivaravgifter. Kapitalskatten beräknas på vanligt sätt, dvs. ersättningen minskad med eventuell betalning för optionen. Om den erhållits utan betalning kommer kapitalvinsten att motsvara ersättningen för aktierna.

Reglerna om kvalificerade optioner gäller bara för anställda i mindre, relativt nystartade aktiebolag som bedriver rörelse och med högst 50 anställda och med en balansomslutning på högst 80 miljoner kr. Rörelsen ska ha en innovativ karaktär och därför utesluts bl.a. företag som bedriver bank- eller finansieringsrörelse, försäkringsrörelse, produktion av kol eller stål, handel med fastigheter, finansiella instrument och råvaror, långtidsuthyrning av lokaler samt juridisk rådgivning, skatterådgivning, redovisning och revision.

Värdet på optionerna får inte överstiga 75 miljoner kr och innehavet hos en anställd får inte överstiga 3 miljoner kr. Syftet med reglerna är att knyta till sig och behålla nyckelpersoner i företaget. Den kvalificerade personaloptionen

får därför inte utnyttjas förrän efter tre års intjänandetid och måste utnyttjas inom 10 år. Vidare krävs att optionsinnehavaren i genomsnitt har en arbetstid på minst 30 timmar/vecka och att lönen uppgår till sammanlagt minst 13 inkomstbasbelopp (868 400 kr) under den treåriga intjänandetiden. Särskilda regler finns för bolagets ägare närstående.

AVDRAGSBEGRÄNSNING I TJÄNST

Avdrag för dagliga resor och s.k. inställesresor medges endast till den del de samlade kostnaderna överstiger 11 000 kr (2019: 11 000 kr). Fri inställesresa är dock överhuvudtaget inte skattepliktig förmån om den utgör den enda ersättningen för deltagandet i ett evenemang, exempelvis en TV-debatt. Beträffande övriga kostnader medges avdrag till den del de överstiger 5 000 kr (2019: 5 000 kr).

Avdragsbegränsningen omfattar inte fördyrade levnadskostnader och resekostnader i samband med tjänsteresa, veckoslutsresor och inte heller egenavgifter.

DAGLIGA RESOR BOSTADEN - ARBETET

För dagliga resor medges avdrag under förutsättning att avståndet överstiger 2 km enkel resa. Avdrag medges för billigaste färd sätt men endast till den del kostnaden överstiger 11 000 kr. Om andra transportmedel saknas eller tidsvinsten uppgår till 2 timmar per dag och avståndet är minst 5 km eller bilen används i tjänsten under minst 160 dagar och minst 300 mil, medges avdrag för bilresor. Om bilen används minst 60 dagar och minst 300 mil i tjänsten medges avdrag för de dagar den används i tjänsten oavsett avstånd och tidsvinst. Avdraget för 2020 är 18,50 kr (2019: 18,50 kr) per mil plus väg-, färje- och broavgifter samt trängselskatt. Avdrag för kostnader för dagliga resor med förmånsbil (egen eller närståendes/sambos) medges endast för bränslekostnaden med 6,50 kr per mil för dieselmotor och 9,50 kr per mil för övriga bilar, var till får läggas väg-, färje- och broavgifter samt trängselskatt.

TRAKTAMENTEN OCH FÖRDYRADE LEVNADSKOSTNADER

Inrikes tjänsteresa

Under förutsättning att tjänsteresa är *förenad med övernattning* samt att förrättningen *utförs mer än 50 km från den vanliga verksamhetsorten* medges avdrag för fördyrade levnadskostnader. För fullt avdrag krävs att avresan har påbörjats före kl. 12.00 och hemkomsten skett efter kl. 19.00. I annat fall medges avdrag med hälften av de belopp som anges nedan. Efter utgången av den inledande tre månadersperioden på samma tjänstgöringsort medges avdrag endast om resan har påbörjats före kl. 12.00 och hemkomsten skett efter kl. 19.00 Som framgår

nedan gäller samma bestämmelser under den inledande tremånadersperioden på samma tjänstgöringsort oavsett om traktamente har mottagits eller ej medan de därefter är mer förmånliga för den som fått traktamentsersättning.

Traktamente har erhållits

Avdrag medges med det högre av verkliga utgifter för logi och verkliga och visade fördyringar för mat m.m. för samtliga tjänsteresor under året i samma anställning eller med följande schablonbelopp i kronor (maximibelopp) oberoende av traktamentets storlek.

Förrättningens längd/samma ort (mån)	2020		2019	
	Logi	Övrigt (mat m.m.)	Logi	Övrigt (mat m.m.)
- 3	120	240	115	230
4 - 24	120	168	115	161
25 -	120	120	115	115

Traktamente har inte erhållits

Om inget traktamente utgår medges avdrag under de tre första månaderna för det högre av verkliga utgifter för logi och verkliga, visade fördyringar för mat m.m. eller med schablonbelopp enligt ovan. Efter 3 månader på samma tjänstgöringsort medges avdrag för verkliga och visade fördyringar eller med 72 kr per dag för kost m.m. och med 120 kr per natt för logi.

Arbetsgivaren betalar kost

Om arbetsgivaren svarar för logikostnaderna medges inte schablonavdrag för logi. Tillhandahåller arbetsgivaren fri kost beskattas den (se KOSTFÖRMÅN) och dessutom ska avdraget reduceras enligt följande tabell.

<i>Reducering av: (kr)</i>	<i>240</i>	<i>168</i>	<i>120</i>	<i>72</i>
<i>för fri/med (kr)</i>				
Frukost	48	33	24	14
Lunch/middag	84	59	42	25
Lunch och middag	168	118	84	50
Alla måltider	216	151	108	64

Reducering ska inte ske för fri kost ombord på allmänna kommunikationsmedel och inte heller om fri hotellfrukost inte har *kunnat* utnyttjas om måltiden obligatoriskt ingår i biljettalternativ hotellpriset.

Utrikes tjänsteresa

Avdragsgilla schablonbelopp (normalbelopp) är individuellt anpassade till förhållandena i resp. land. De är avdragsgilla även om erhållna traktamenten är lägre. Normalbeloppet beräknas med ledning av normal kostnadsökning i landet och framgår av sammanställningen nedan för beskattningsåret 2020. Förutom för normalbeloppet medges avdrag för faktiska logikostnader samt för nödvändiga lokala resor och andra utgifter som är föranledda av tjänsten. Om verklig logikostnad inte kan visas medges avdrag med ett halvt normalbelopp. Beträffande reducering pga. kostförmån; se efter förteckningen.

Land eller område	Normalbelopp (exkl. logi) per dag, kr	Land eller område	Normalbelopp (exkl. logi) per dag, kr
Albanien	254	Danmark	1 016
Algeriet	378	Djibouti	561
Angola	346		
Antigua och Barbados	697	Ecuador	592
Argentina	240	Egypten	302
Armenien	358	Elfenbenskusten	608
Australien	697	El Salvador	484
Azerbajdzjan	359	Eritrea	468
		Estland	506
		Etiopien	266
Bahamas	953		
Bahrain	696	Filippinerna	441
Bangladesh	457	Finland	759
Barbados	893	Frankrike	794
Belgien	756	Förenade Arabemiraten	899
Belize	524		
Benin	523	Gabon	751
Bolivia	363	Gambia	260
Bosnien-Hercegovina	357	Georgien	240
Botswana	357	Ghana	372
Brasilien	424	Grekland	650
Brunei Darussalam	470	Grenada	581
Bulgarien	375	Grönland, se Danmark	
Burkina Faso	419	Guinea	475
Burma, se Myanmar		Guyana	548
Centralafrikanska republiken	463	Haiti	451
Chile	436	Honduras	351
Colombia	345	Hong Kong, se Kina	
Costa Rica	534		
Cypern	605	Indien	356
		Indonesien	404

Land eller område	Normalbelopp (exkl. logi) per dag, kr	Land eller område	Normalbelopp (exkl. logi) per dag, kr
Irak	703	Mauritius	465
Iran	452	Mexiko	367
Irland	727	Mikronesien	464
Island	838	Mocambique	297
Israel	921	Moldavien	285
Italien	627	Monaco	906
Jamaica	519	Mongoliet	283
Japan	587	Montenegro	391
Jordanien	748	Myanmar	318
Kambodja	485	Nederländerna	648
Kamerun	520	Nederländska Antillerna	601
Kanada	662	Nepal	287
Kazakstan	257	Nicaragua	367
Kenya	505	Niger	354
Kina	590	Nigeria	549
Kirgizistan	271	Norge	893
Kongo (Brazzaville)	560	Nya Zeeland	585
Kongo (Dem. Republiken)	634	Oman	777
Kosovo	240	Pakistan	240
Kroatien	448	Panama	564
Kuba	449	Papua Nya Guinea	515
Kuwait	791	Paraguay	314
Laos	308	Peru	511
Lettland	529	Polen	461
Libanon	766	Portugal	486
Liberia	604	Puerto Rico, se USA	
Libyen	775	Qatar	766
Liechtenstein	914	Rumänien	337
Litauen	398	Rwanda	332
Luxemburg	776	Ryssland	520
Macao, se Kina		Saint Lucia	573
Madagaskar	240	Saint Vincent och Grenadinerna	516
Makedonien	327	Samoa, Självständiga staten	572
Malawi	385	San Marino, se Italien	
Malaysia	330	Saudiarabien	742
Maldiverna	433	Schweiz	979
Mali	454	Senegal	563
Malta	538	Serbien	395
Marocko	446		
Mauretanien	353		

Land eller område	Normalbelopp (exkl. logi) per dag, kr	Land eller område	Normalbelopp (exkl. logi) per dag, kr
Seychellerna	696	Turkiet	251
Sierra Leone	351	Turkmenistan	560
Singapore	690	Tyskland	668
Slovakien	519		
Slovenien	529	Uganda	321
Spanien	615	Ukraina	356
Sri Lanka	272	Ungern	436
Storbritannien och Nordirland	746	Uruguay	479
Sudan	240	USA	851
Swaziland	240	Uzbekistan	240
Sydafrika	286		
Sydkorea	696	Vanuatu	650
		Vietnam	374
Taiwan	546	Vitryssland	271
Tanzania	360		
Thailand	617	Zambia	260
Tjeckien	436	Zimbabwe	487
Togo	482		
Tonga	455	Österrike	641
Trinidad och Tobago	757	Övriga länder och områden	392
Tunisien	251		

Reducering för fri kost utomlands

Förmån	Reducering
Helt fri kost	85 %
Lunch och middag	70 %
Lunch eller middag	35 %
Frukost	15 %

Dubbel bosättning och tillfällig anställning

Om en person tagit stadigvarande anställning på annan ort samtidigt som han behåller bostaden för sig, sin maka/make, sambo eller familj på den tidigare bostadsorten medges avdrag för *dubbel bosättning*. Avdrag för andra merkostnader än för logi medges för högst en månad för i första hand visade merkostnader och annars med 72 kr per dag. Avdrag för logi medges under högst två år men om den dubbla bosättningen beror på makes eller sambos arbete på den tidigare bostadsorten medges avdrag under högst fem år. I rena undantagsfallen, exempelvis pga. sjukdom, kan avdrag medges för längre tid.

Även vid *tillfällig anställning* eller *tidsbegränsad anställning* på annan ort än hemorten medges avdrag för fördyrade levnadskostnader. Det krävs att arbetet på den andra orten typiskt sett ska vara tillfälligt eller tidsbegränsat. Avdrag för logi medges för de faktiska kostnaderna. Övriga merkostnader är avdragsgilla under endast en månad med visade merkostnader eller enligt en schablon, 120 kr per dag.

VECKOSLUTSRESOR

Vid tjänstgöring på annan ort medges avdrag för en hemresa per vecka. Avdrag medges normalt för billigaste färd sätt. Om allmänna kommunikationer saknas medges avdrag för resa med bil med 18,50 kr per mil (2019: 18,50 kr). Den som använder förmånsbil medges avdrag endast för bränslekostnaderna, 6,50 kr per mil för dieselmotor och 9,50 kr per mil för bensinmotor. Även avdrag för flyg- och 1:a klass tåg biljett medges om kostnaderna inte är oskäliga.

RESEKOSTNADER I TJÄNSTEN

Om egen bil används i tjänsten medges avdrag med 18,50 kr/mil (2019: 18,50 kr) oavsett verklig kostnad och oavsett om ersättning har mottagits eller inte. Om högre ersättning har erhållits utgör överskjutande del skattepliktig och avgiftsgrundande - men inte sjukpenninggrundande - lön. Beloppsgränsen gäller också för privat bil som används i näringsverksamhet. Den som använder förmånsbil och undantagsvis själv svarar för bränslekostnaderna eller beskattas för förmån av fritt bränsle medges avdrag med 6,50 kr per mil för dieselmotor och 9,50 kr för bensinmotor.

KAPITAL

UTDELNING PÅ AKTIER OCH ANDELAR

Utdelningar på aktier, andelar och andra delägarrätter är skattepliktiga med en skattesats på 30 %. Men det finns undantag. Dit hör utdelning som uppbärs av aktiebolag och ekonomiska föreningar på innehav av näringsbetingade aktier och andelar; se AKTIEBOLAG. Särskilda regler gäller i vissa fall om den erhållna utdelningen utgörs av andelar enligt lex ASEA (se nedan). Vidare gäller avvikande regler för utdelning på kvalificerade andelar i fåmansföretag, vilka innebär att utdelningen delvis kan komma att beskattas i tjänst; se FÅMANSFÖRETAG.

För fysiska personer som använder investeringssparkonto kan utdelningsbeskattningen ersättas av en schablonskatt; se Investeringssparkonto nedan. Innehavare av fondandelar beskattas för en schablonintäkt som beräknas som 0,4 % av andelarnas marknadsvärde vid årets ingång. Schablonintäkten tas upp tillsammans med eventuell utdelning i kapital.

Utdelningsbeskattningen medför att vinsten i aktiebolag och ekonomiska föreningar dubbelbeskattas. Lättnader i dubbelbeskattningen har funnits i olika former tidigare och f.n. gäller en partiell skattebefrielse för utdelning på icke marknadsnoterade aktier som inte är kvalificerade. Skattelättnaden innebär att 1/6 av utdelningen på onoterade aktier som inte är kvalificerade är skattefri. Eftersom den formella skattesatsen är 30 % och endast 5/6 beskattas kan det också uttryckas så att utdelningen på onoterade aktier beskattas med 25 %.

Överskott i kooperativa ekonomiska föreningar enkelbeskattas delvis genom att föreningen medges avdrag för utdelning på medlemsinsatser och förlagsinsatser. Dessutom medges ett begränsat avdrag för återbäring och efterlikvid. Avdragsrätten begränsas till ett belopp motsvarande 80 % av statslåneräntan x summan av medlemmarnas köp från eller försäljning till föreningen om medlemmarna inte är skattskyldiga för återbäringen eller efterlikviden.

Enligt lex ASEA är utdelning på aktier, som lämnas i form av andelar i eget dotterföretag, skattefri under förutsättning att aktierna i moderbolaget är noterade, att utdelningen avser moderbolagets hela andelsinnehav i dotterföretaget och att utdelningen sker i förhållande till innehavet av aktier i moderbolaget. Det krävs dessutom att inga andelar i dotterföretaget finns kvar i koncernen samt att dotterföretagets verksamhet till huvudsaklig del direkt eller indirekt utgörs av rörelse. Särskilda regler gäller för anskaffningsutgiften på såväl de ursprungliga aktierna som på de utdelade andelarna; se ANDELAR nedan.

Som inkomst av kapital ska den som har uppskov med kapitalvinst på privatbostad ta upp en schablonintäkt på 1,67 % av uppskovsbeloppet vid ingången av varje år.

UTHYRNING AV PRIVATBOSTAD

Inkomst av uthyrning av privatbostad i småhus, ägarlägenhet, bostadsrätt eller hyresrätt samt andra inkomster av privatbostad ska normalt beskattas i kapital. Speciella regler gäller för avdrag vid uthyrning till arbetsgivare ("garagehyra") och till eget handelsbolag.

För övriga fall gäller ifråga om alla inkomster att avdrag medges med 40 000 kr per år och privatbostad. Vid uthyrning medges dessutom ett schablonavdrag med 20 % av inkomsten om det är fråga om ett småhus eller ägarlägenhet och annars med den del av månadsavgiften eller hyran som avser den uthyrda delen av bostadsrätten eller hyresrätten. Schablonavdraget gäller oavsett om de faktiska utgifterna är högre. Avdraget får inte bli större än intäkten för beskattningsåret.

Vid uthyrning till egen eller närståendes arbetsgivare/uppdragsgivare medges inte avdrag enligt schablon; istället medges avdrag för de verkliga merkostnader som upplåtelsen medför. Reglerna för hyra från arbetsgivare gäller också anställda i eget fåmansföretag och för delägare i handelsbolag som får hyresersättning från bolaget. Arbetsgivaren medges avdrag för marknadsmässig hyra utan belastning av arbetsgivaravgifter. Om hyresersättningen överstiger marknadsmässig hyra och betalas till delägare i fåmansföretag som samtidigt är anställd i sitt bolag behandlas överhyran som lön och medför arbetsgivaravgifter. Hyra till aktieägare som inte är anställd behandlas enligt huvudregeln ovan, dvs. med rätt till schablonavdrag. Till den del hyran överstiger marknadsmässig ersättning behandlas den dock som utdelning utan avdragsrätt för bolagett.

KAPITALVINSTBESKATTNING - ALLMÄNT

Fysiska personer och dödsbon kapitalvinstbeskattas i kapital vid avyttring av fast och lös egendom förutsatt att transaktionen inte sker yrkesmässigt. Beträffande aktiebolag och övriga skattskyldiga juridiska personer; se nedan. Avgörande för beskattningstidpunkten är vanligen dagen för avtal utan hänsyn till betalningstidpunkten. Skattesatsen i kapital är 30 % men eftersom vissa kapitalvinster endast är delvis skattepliktiga blir den faktiska skattebelastningen i några fall lägre. Kapitalförluster är normalt avdragsgilla med 70 % av förlusten. Det finns dock en rad undantag från den regeln.

Kapitalvinst beräknas normalt som skillnaden mellan erhållen nettoersättning å ena sidan och omkostnadsbelopp å andra sidan. Omkostnadsbeloppet utgörs av anskaffningsutgiften och eventuella förbättringsutgifter.

Om kapitalvinstbeskattningen avser tillgångar som har förvärvats på annat sätt än genom köp eller byte, exempelvis genom gåva, bodelning och

arv, används det omkostnadsbelopp som den tidigare ägaren skulle ha fått tillgodoräkna sig.

Att kapitalvinst och utdelningar i vissa fall kan ersättas av en schablonbeskattning framgår nedan; se Investeringssparkonto.

Sammanfattning av kapitalvinstbeskattningen

Fysiska personer

Skatt resp. skatteminskning vid kapitalvinstbeskattning - beskattningsåret 2020:

Objekt	Kapitalvinst: effektiv skatt %	Kapitalförlust: skatte- reduktion %
Privatbostad	22	15
Näringsfastighet	27	18,9
Andelar ¹ och andra delägarrätter, Noterade ²	30	30/21
Andelar, kvalificerade ³	20/30	20/14
Aktier, onoterade ⁴	25	25/17,5
Andelar i handelsbolag	30	21
Fordringsrätter, svenska, noterade ⁵	30	30
Fordringsrätter, onoterade	30	21
Fordringsrätter, utländska ⁶	30	30
Utländsk valuta ⁷	30	30
Andra tillgångar ⁸	30	21

¹ Hela kapitalvinsten beskattas och kapitalförlust på noterade delägarrätter får kvittas fullt ut mot kapitalvinster på noterade delägarrätter utom andelar i räntefonder samt mot skattepliktig del av kapitalvinst på onoterade andelar.

² I den mån vinsten hänförs till kapital beskattas antingen hela eller 2/3 av vinsten. Av förluster får 2/3 kvittas fullt ut mot vinster på noterade delägarrätter, mot skattepliktig del av vinster på andra kvalificerade andelar och mot 5/6 av vinster på övriga onoterade andelar. Förluster som inte kan kvittas mot vinster är avdragsgilla med 70 % x 2/3 av förlusterna. Enligt särskilda regler för kvalificerade andelar kan en del av vinsten beskattas i tjänst med mellan 30 % och 55 % beroende på kommunalskatt och inkomstnivå.

³ Av kapitalvinster beskattas 5/6 och lika stor andel av kapitalförluster på onoterade andelar får kvittas utan reducering mot kapitalvinster på noterade delägarrätter utom andelar i räntefonder samt mot skattepliktig del av vinster på kvalificerade andelar och mot 5/6 av vinsten på övriga onoterade andelar. Förluster som inte kan kvittas mot vinster är avdragsgilla med 70 % av 5/6 av förlusterna.

⁴ Kapitalvinster/förluster på noterade fordringar och andelar i räntefonder i svensk valuta är skattepliktiga i sin helhet och avdragsgilla utan kvotering. Förluster på premieobligationer är dock avdragsgilla med bara 70 %.

⁵ Förluster på utländsk valuta och noterade fordringsrätter i utländsk valuta är enligt lagtexten avdragsgilla med 70 %. Efter en dom i Högsta förvaltningsdomstolen anser Skatteverket att förlusterna är avdragsgilla i sin helhet. Vinst på valuta för privat bruk (turistvaluta och liknande) är inte skattepliktig och avdrag medges inte för förlust.

⁶ Förluster på personliga tillgångar är inte avdragsgilla.

Juridiska personer

Juridiska personer utom dödsbon beskattas vid icke yrkesmässig avyttring i näringsverksamhet, varför skatten på kapitalvinster är 21,4 % (20,6 % fr.o.m. 2021) och kapitalförluster har samma skattemässiga värde. Kapitalvinster på näringsbetingade andelar inkl. andelar i handelsbolag är skattefria och förluster är inte avdragsgilla på sådana andelar. Vid förlust på andelar och andra deläggarrätter som är kapitalplaceringar får aktiebolag och ekonomiska föreningar göra avdrag bara mot vinster på andelar och andra deläggarrätter som utgör kapitalplaceringar ("aktiefållan"). Kapitalförluster på bl.a. vissa fastigheter omfattas också av den begränsade avdragsrätten; se AKTIEBOLAG..

AKTIER, ANDELAR OCH ANDRA DELÄGARRÄTTER

Allmänt om vinster och förluster

Begreppet andel används för att beteckna såväl aktier som andelar i ekonomiska föreningar, värdepappersfonder och vissa utländska juridiska personer. Deläggarrätt är ett vidare begrepp och omfattar - förutom andelar - även konvertibler i svensk valuta, vinstandelsbevis, teckningsrätter, fondaktierätter, interimsbevis, optioner och terminer avseende andelar. För andelar i handelsbolag gäller särskilda regler; se ANDEL I HANDELSBOLAG.

Byte, inlösen och återköp av andelar jämställs med avyttring. Vid byte kan dock uppskov medges under vissa förutsättningar.

Hela kapitalvinsten på marknadsnoterade deläggarrätter beskattas med 30 % (21,4 % i aktiebolag och ekonomiska föreningar). För onoterade andelar som inte är kvalificerade gäller att 5/6 av kapitalvinsten beskattas med 30 %, dvs. med en effektiv skatt på 25 %. Kapitalvinster på kvalificerade andelar kan beskattas såväl i kapital som i tjänst. Av den del av kapitalvinsten som hänförs till kapital beskattas antingen hela eller 2/3 med 30 %. Den del som tas upp i tjänst beskattas med mellan cirka 30 och 55 %. De särskilda reglerna för kvalificerade andelar behandlas under rubriken FÅMANSFÖRETAG.

Uppskov med beskattningen kan medges om erhållen ersättning helt eller delvis utgörs av aktier i ett annat bolag enligt reglerna om andelsbyten; se nedan.

Förluster på delägarrätter är generellt avdragsgilla med 70 % av hela förlusten på marknadsnoterade delägarrätter och med 70 % av 5/6 respektive 2/3 av förlusten i övriga fall. Hela förlusten på delägarrätter som är marknadsnoterade, 2/3 av förluster på kvalificerade andelar och 5/6 av förluster på övriga onoterade andelar är emellertid avdragsgilla mot hela vinsten på andra marknadsnoterade delägarrätter än andelar i räntefonder samt mot 2/3 av vinster på kvalificerade andelar och 5/6 av vinster på andra onoterade andelar. Om exempelvis en post marknadsnoterade aktier har sålts med vinst på 140 000 kr och en annan post med förlust på 160 000 kr får 140 000 kr av förlusten kvittas direkt mot vinsten. Resten är avdragsgill med $(70 \% \times 20\,000\text{ kr} =) 14\,000\text{ kr}$.

Beräkning av vinst och förlust

Vid beräkningen av skattepliktig vinst eller avdragsgill förlust minskas ersättningen med försäljningsutgifter, exempelvis kurtagé. Avdrag får göras för anskaffningsutgiften inkl. utgifter i samband med förvärvet. Till anskaffningsutgiften får läggas ovillkorliga aktieägartillskott. Om aktier och andra delägarrätter avyttras ur ett innehav av samma slag och sort, som förvärvats vid olika tidpunkter till olika kurser, ska genomsnittsmetoden användas.

Exempel - genomsnittsmetoden

Inga har avyttrat 1 000 aktier i AB Abér B för 101 000 kr. Av hennes totala innehav av AB Abér B på 3 000 aktier har 1 500 köpts för 90 kr/st och 1 500 för 100 kr/st.

Den genomsnittliga anskaffningsutgiften är $((1\,500 \times 90\text{ kr} + 1\,500 \times 100\text{ kr})/3\,000 =) 95\text{ kr}$ och kapitalvinsten blir $(101\,000\text{ kr} - 1\,000 \times 95\text{ kr} =) 6\,000\text{ kr}$, vilken beskattas med 30 %.

Ett alternativ till verklig anskaffningsutgift för vissa marknadsnoterade delägarrätter är 20 % av nettoersättningen. Aktier har exempelvis köpts för i genomsnitt 80 kr och avyttras för 450 kr/styck. Anskaffningsutgiften får beräknas som $20 \% \times 450\text{ kr} = 90\text{ kr}$. Vid avyttring av teckningsrätter, fondaktierätter, inlösenrätter och säljrätter anses anskaffningsutgiften vara 0 kr och inget avdrag får därför göras om de avyttras av moderaktiens ägare. Inte heller schablonregeln ovan är tillämplig.

Om inlösen av aktier sker genom inlösenaktier gäller följande. De inlösenaktier som avskiljs anses inte vara av samma slag som ursprungsaktien. Anskaffningsutgiften för de ursprungliga aktierna fördelas mellan de kvar-

varande aktierna och inlösenaktierna med hänsyn till kursförändringen på de ursprungliga aktierna på grund av avskiljandet av inlösenaktierna. Anta att 100 aktier anskaffats för 52 000 kr och bolaget genomför en split så att aktieägaren tilldelas ytterligare 300 aktier som avskiljs som inlösenaktier samt att marknadsvärdet på ursprungsaktierna sjunker från 80 000 kr till 60 000 kr, dvs. med 25 %, i samband med inlösenförfarandet. Anskaffningsutgiften för inlösenaktierna blir (25 % x 52 000 kr =) 13 000 kr medan anskaffningsutgiften för kvarvarande 100 aktier blir (52 000 kr – 13 000 kr =) 39 000 kr.

Anskaffningsutgiften på andelar som erhållits som skattefri utdelning (avknoppning) enligt lex ASEA (se UTDELNING) beräknas till ett belopp som svarar mot förändringen i marknadsvärdet på aktierna i det utdelande bolaget till följd av utdelningen. Om exempelvis anskaffningsutgiften på de ursprungliga aktierna utgjorde 100 000 kr före utdelningen och marknadsvärdet sjönk med 5 % på grund av utdelningen, överförs (5 % x 100 000 kr =) 5 000 kr som anskaffningsutgift på de utdelade andelarna. Anskaffningsutgiften på ursprungsaktierna reduceras med samma belopp. Skatteverket utfärdar allmänna råd om beräkningen av anskaffningsutgiften efter skattefri utdelning.

Utdelning av aktier i andra fall är skattepliktig. Marknadsvärdet används som beskattningsunderlag. Vid en senare försäljning anses det beskattade marknadsvärdet utgöra anskaffningsutgift.

Särskilda regler gäller för andelar i andra värdepappersfonder än f.d. allemansfonder som innehades vid ingången av 1995.

Uppskov vid andelsbyten

Om andelar avyttras mot ersättning i form av aktier i det bolag som köper andelarna kan uppskov med kapitalvinstbeskattningen för de bortbytta andelarna medges. Uppskov erhålls antingen enligt reglerna om uppskovsgrundande andelsbyten eller enligt reglerna om framskjuten beskattning vid andelsbyten. En rad villkor måste vara uppfyllda på bolagsnivån. Bl.a. måste köparen ha förvärvat mer än 50 % av andelarna vid årets utgång. Säljaren måste – om det är en fysisk person - i båda fallen vara bosatt eller stadigvarande vistas inom EES-området och köparföretaget måste vara ett svenskt aktiebolag eller - under vissa förutsättningar - ett utländskt bolag eller en utländsk juridisk person. Uppskovet begränsas till den del av vinsten som motsvaras av ersättningen i form av aktier medan eventuell kontantersättning beskattas omedelbart.

Vid uppskovsgrundande andelsbyten anses de bortbytta andelarna avyttrade till ett pris motsvarande marknadsvärdet på de tillbytta aktierna. Kapitalvinsten beräknas därför med marknadsvärdet som erhållen ersättning. Uppskov med beskattning av vinsten kan därefter yrkas och kan sedan återföras till beskattning efter fritt val men senast i samband med avyttringen av de tillbytta aktierna. Vid den senare försäljningen anses de tillbytta aktierna anskaffade till

sitt marknadsvärde vid bytet. Reglerna för uppskovsgrundande andelsbyten får användas av juridiska personer men endast undantagsvis av fysiska personer.

Exempel – uppskovsgrundande andelsbyte

AB X äger fyra aktier i AB B, som köpts för 60 kr/aktie, dvs. 240 kr totalt. I utbyte mot aktierna erhålls två aktier i AB C med ett marknadsvärde på 180 kr per aktie samt 4 kr kontant per bortbytt aktie.

Kapitalvinsten beräknas till $(2 \times 180 \text{ kr} + 4 \times 4 \text{ kr}) - 240 \text{ kr} = 136 \text{ kr}$, varav den kontanta ersättningen beskattas omedelbart. Uppskov kan därefter begäras med resten av vinsten, 120 kr. Aktierna avyttras senare för 250 kr/styck, dvs. för 500 kr. De anses anskaffade för $(2 \times 180 \text{ kr} =) 360 \text{ kr}$. Kapitalvinsten blir $(500 \text{ kr} - 360 \text{ kr} =) 140 \text{ kr}$. Till det ska läggas uppskovsbeloppet, 120 kr, varför 260 kr beskattas vid försäljningen av uppskovsaktierna.

Vid *framskjuten beskattning* i samband med andelsbyten beskattas eventuell kontant ersättning men i övrigt ska ingen kapitalvinstberäkning göras. I stället överflyttas anskaffningsutgiften för de bortbytta andelarna till de tillbytta aktierna. Därigenom uppskjuts beskattningen av den värdestegring som i förkommande fall inträffat under innehavstiden fram till andelsbytet till dess de erhållna aktierna avyttras. Tekniken innebär också att avdragsrätten för kapitalförlust i fall av värdenedgång skjuts på framtiden. Reglerna för framskjuten beskattning måste, med visst undantag, användas av fysiska personer och dödsbon.

Exempel – framskjuten beskattning

Förutsättningarna är desamma som i föregående exempel med den skillnaden att aktieägaren är en fysisk person.

Kontantersättningen tas upp till beskattning. Ingen beräkning görs av kapitalvinsten i övrigt. Vid en senare försäljning av aktierna för 250 kr/st, dvs. för 500 kr, används omkostnadsbeloppet för de bortbytta aktierna i AB B vid kapitalvinstberäkningen. Kapitalvinsten blir $500 \text{ kr} - 240 \text{ kr} = 260 \text{ kr}$.

Särskilda regler gäller när de bortbytta andelarna är kvalificerade; se FÅMANSFÖRETAG – 3:12-REGLERNA FÖR UTDELNING OCH KAPITALVINST.

INVESTERARAVIDRAG

För att stimulera nyinvesteringar i småföretag får fysiska personer, som förvärvar andelar i mindre företag, ett avdrag i kapital. Avdraget beräknas som

hälften av den kontanta betalningen för aktierna (avdragsunderlaget). Det får inte överstiga 20 miljoner kr per år i samma bolag och är maximerat till 1 300 000 kr per person och år. Det maximala avdraget blir därigenom 650 000 kr per år och skattskyldig. Normalt blir det skattemässiga värdet vid underskott i kapital 21 % till den del underskottet överstiger 100 000 kr men underskottet pga. investeringsavdrag är alltid 30 % även till den del det är större än 100 000 kr. Den maximala skatteminskningen är därför (30 % x 650 000 kr =) 195 000 kr.

Investeringsavdrag kräver bl.a. att de förvärvade andelarna betalas kontant vid bildandet av företaget eller vid en nyemission. Det krävs att andelarna ägs av investeringen vid utgången av förvärsåret.

Investeringarna kan göras i svenska aktiebolag, svenska ekonomiska föreningar men också i vissa utländska motsvarigheter med fast driftställe i Sverige. Investmentföretag, bostadsrättsföreningar och bostadsaktiebolag samt kooperativa föreningar omfattas inte av reglerna. Bara investeringar i mindre företag omfattas, dvs. företag med högst 50 anställda och med en balansomslutning eller nettoomsättning på högst 80 mnkr. Vid utgången av förvärsåret och det därpå följande året måste företagets verksamhet till minst 90 % utgöras av rörelse. Om företaget är skyldigt att upprätta kontrollbalansräkning medges avdrag bara om den skyldigheten undanröjs tack vare förvärvarens kapitaltillskott. Avdrag medges inte om företaget är under företagsrekonstruktion eller är på obestånd.

Eftersom syftet med avdraget är att stimulera tillskott av nytt kapital till företagssektorn ligger det i sakens natur att det krävs vissa restriktioner beträffande värdeöverföringar från företaget. Utdelning och andra värdeöverföringar får inte överstiga ett jämförelsebelopp under en femårsperiod. Det motsvarar den andel av redovisat resultat året före värdeöverföringen som motsvarar andelsägarens andel av bolagets kapital.

Avdrag medges inte vid interna aktieöverlåtelser och inte heller om ägarens enskilda näringsverksamhet har överförts till bolaget. Om den som investerar i bolaget (eller närstående) har ägt aktier i bolaget under de två närmaste åren före investeringsåret fram till investeringstidpunkten medges inte heller avdrag. Restriktionen gäller också om tidigare ägande avser andra bolag i samma koncern.

I vissa fall ska avdraget återföras till beskattning. Det gäller bl.a. om andelarna avyttras inom fem år eller om värdeöverföringar som överstiger jämförelsebeloppet görs inom fem år.

INVESTERINGSSPARKONTO (ISK)

Sparande på ISK innebär att insättning görs på kontot. Värdepapper som förvärfvas med de medlen registreras på kontot. Varken kapitalvinst eller – med ett

undantag - avkastning på tillgångar som finns registrerade på ett investerings-sparkonto (ISK) beskattas och kostnader som är knutna till tillgångarna är inte avdragsgilla. I gengäld schablonbeskattas den som har innehaft ett ISK under någon del av året genom att en fingerad intäkt ska tas upp i kapital. Undantaget beträffande avkastning gäller ränta till den del den överstiger statslåneräntan.

Schablonintäkten beräknas på ett kapitalunderlag, som motsvarar det genomsnittliga marknadsvärdet under året på tillgångarna på investerings-kontot. Kapitalunderlaget multipliceras med statslåneräntan vid utgången av november året före beskattningsåret med tillägg av en procentenhet. Skulle statslåneräntan understiga 0,25 % ska schablonintäkten ändå beräknas med 1,25 %. Om exempelvis kapitalvinster och utdelningar på investeringstillgångarna har uppgått till 105 000 kr under året och kapitalunderlaget uppgår till 1 000 000 kr beräknas schablonintäkten för 2020 till $1,25 \times 1\,000\,000 \text{ kr} = 1\,250\,000 \text{ kr}$. Den beskattas i stället för kapitalvinsterna och utdelningarna.

Reglerna för ISK är omfattande. Av utrymmesskäl redovisas här endast huvuddragen i regelsystemet.

Tillgångarna som registreras på kontot måste vara av ett visst slag: investeringstillgångar. Dit hör praktiskt taget alla värdepapper utom terminer och optioner. Värdepapperen ska förvärvas på marknaden (svensk eller utländsk börs eller handelsplats) till marknadsmässigt pris. Men värdepapper som förvärvas med stöd av tidigare innehav av investeringstillgångar vid exempelvis ny- och fondemissioner, andelsbyten, fusioner och fissioner godtas också. Aktieinnehav som motsvarar minst 10 % av rösterna liksom kvalificerade aktier räknas inte som investeringstillgångar. Kontohavaren kan överföra och registrera eget innehav av värdepapper men en sådan överföring jämföras med avyttring till marknadspris och eventuell kapitalvinst beskattas.

Underlaget för schablonintäkten, kapitalunderlaget, utgörs i princip av det genomsnittliga marknadsvärdet på kontot. Det beräknas som summan av tillgångarnas marknadsvärde vid ingången av varje kvartal dividerad med fyra. Vissa justeringar ska dessutom göras; exempelvis ska kontanta insättningar under året läggas till summan.

Förvärv av investeringstillgångar måste göras med medel som finns på kontot och ersättning för avyttrade värdepapper måste sättas in på kontot.

Kontanta uttag får göras men överföring av investeringstillgångar från kontot får i princip bara ske genom avyttring via marknaden eller inlösen. Om investeringstillgångar finns på kontot när det avslutas överförs de till kontohavarens depå. Värdetillväxten under den tid som värdepapperen varit registrerade på ISK förblir obeskattad genom att kontohavaren ska använda tillgångarnas marknadsvärde vid avregistreringen som anskaffningsutgift vid en senare avyttring.

Exempel – Investeringsparkonto

I början av januari 2020 öppnade Hanna ett investeringsparkonto i Af-färsbanken och överförde samtidigt 350 000 kr från ett sparkonto. Några dagar senare överförde hon sitt aktieinnehav i AB Metall till kontot. Aktierna hade köpts via Stockholmsbörsen för 21 500 kr och hade vid överföringen ett marknadsvärde på 45 000 kr. I februari köpte hon aktier i AB Teletekno för 205 000 kr på Stockholmsbörsen. Likviden överfördes från investeringsparkontot och aktierna registrerades där.

Vid ingången av april var marknadsvärdet på resp. aktieinnehav oförändrat.

I juni gjorde hon ett kontantuttag med 30 000 kr från kontot. Vid ingången av juli hade marknadsvärdet på innehavet av aktierna i AB Metall och AB Teletekno ökat till 50 000 kr resp. 280 000 kr.

Vid ingången av oktober var marknadsvärdet på aktieinnehavet i AB Metall oförändrat medan det hade stigit med ytterligare 30 000 kr på innehavet i AB Teletekno.

I november sattes utdelningen med 10 000 kr från AB Teletekno in på kontot. Strax därpå sålde hon innehavet i AB Teletekno för 327 000 kr. Ersättningen överfördes till investeringsparkontot.

Vid utgången av året hade värdet av aktieinnehavet i AB Metall sjunkit till 40 000 kr.

Beräkning av kapitalunderlag

Marknadsvärde vid ingången av resp. kvartal:

1/1		0 kr
1/4	$205\ 000\ \text{kr} + 45\ 000\ \text{kr} + (350\ 000\ \text{kr} - 205\ 000\ \text{kr}) =$	395 000 kr
1/7	$280\ 000\ \text{kr} + 50\ 000\ \text{kr} + (145\ 000\ \text{kr} - 30\ 000\ \text{kr}) =$	445 000 kr
1/10	$310\ 000\ \text{kr} + 50\ 000\ \text{kr} + 115\ 000\ \text{kr} =$	475 000 kr
Insättning, kontant		350 000 kr
Överföring, aktier		<u>45 000 kr</u>
Summa		1 710 000 kr

Kapitalunderlag: $1/4 \times 1\ 710\ 000\ \text{kr} = 427\ 500\ \text{kr}$

Schablonintäkt: $1,25\ \% \times 427\ 500\ \text{kr} = 5\ 343\ \text{kr}$

Schablonintäkten tas upp i kapital. Utdelningen och kapitalvinsten avseende AB Teletekno ska inte beskattas. Däremot beskattas den beräknade kapitalvinsten vid överföringen av aktierna i AB Metall, $(45\ 000\ \text{kr} - 21\ 500\ \text{kr}) = 23\ 500\ \text{kr}$.

3:12-REGLERNA

Sammanfattning av reglerna

Särskilda regler gäller för beskattning av utdelning och kapitalvinster på andelar i fåmansföretag om aktieägaren eller närstående bl.a. är eller har varit verksam i företaget eller i dess dotterbolag i betydande omfattning och därigenom bidragit till vinstgenereringen under beskattningsåret eller den närmast föregående femårsperioden. Om villkoren är uppfyllda används beteckningen kvalificerade andelar. Även andelar i utländska juridiska personer kan vara kvalificerade. Reglerna behandlar dels utdelning på kvalificerade andelar och andra delägarätter, dels kapitalvinster vid avyttring av sådana andelar m.m.

Utgångspunkten i bestämmelserna, som ofta kallas 3:12- reglerna eller klyvningsreglerna, är att utdelning som motsvarar skälig kapitalavkastning (normalavkastning) samt – i vissa fall – en del av bolagets löneutbetalningar året före beskattningsåret får hänföras till kapital, där 2/3 beskattas; den verkliga skattebelastningen blir därmed 20 %. Utdelning som överstiger gränobeloppet betraktas som frukterna av aktieägarens arbete i företaget och beskattas i tjänst. Om utdelningen är lägre än gränobeloppet får mellanskillnaden sparas för att utnyttjas nästkommande år och benämns sparad utdelningsutrymme.

Om sparad utdelningsutrymme finns när aktierna avyttras och kapitalvinsten beräknas får utrymmet räknas av från kapitalvinsten. 2/3 av det sparade utdelningsutrymmet beskattas i kapital medan 1/3 är skattefri. Med vissa undantag beskattas resten i tjänst.

De belopp som hänförs till tjänst beskattas med kommunal och – vid tillräckligt hög inkomst - statlig inkomstskatt. Däremot påförs inte löneskatt och eftersom inkomsterna inte är förmånsgrundande utgår inga sociala avgifter eller allmän pensionsavgift.

Tjänstebeskattningen kan undvikas om tillräckligt stort externt ägarintresse finns (cirka 30 % eller mer).

Fåmansföretag

Till fåmansföretag räknas bl.a. aktiebolag, vars andelar inte är marknadsnoterade och i vilka mer än hälften av rösterna behålls av ett fåtal personer. Bostadsaktiebolag och bostadsrättsföreningar räknas inte som fåmansföretag. Med ett "fåtal" menas normalt upp till 4 personer men eftersom varje krets av närstående personer räknas som en person kan fåmansföretag föreligga även vid betydligt fler ägare. Närstående personer är bl.a. make, avkomlingar och deras makar, föräldrar, far- och morföräldrar, syskon och deras makar m.fl. Som närstående till varandra betraktas här också aktieägare som är eller har varit verksamma i företaget i betydande omfattning. Även delägare som är

verksamma i ett annat bolag och som har ägarintressen i det aktuella bolaget ska beaktas liksom delägare som är verksamma i ett annat bolag som, helt eller delvis, ägs av det förstnämnda bolaget. Vid bedömningen ska även närstående till delägarna beaktas om de är verksamma i något av bolagen.

Utdelning och gränsbelopp

Gränsbeloppet är ett mått på vad som avses med skälig avkastning på kvalificerade andelar. Till den del utdelningen motsvarar gränsbeloppet beskattas 2/3 i kapital medan 1/3 av utdelningen är skattefri. Till den del utdelningen överstiger gränsbeloppet beskattas hela överskjutande delen i tjänst. Om utdelningen är lägre än gränsbeloppet får den utnyttjade delen sparas. Sparat utdelningsutrymme får efter en viss uppräknig utnyttjas under efterföljande år eller vid en försäljning av aktierna dessförinnan.

Gränsbeloppet får beräknas och utnyttjas bara av den eller de som äger aktierna vid ingången av beskattningsåret. Det innebär att aktier som förvärvas under året genom köp eller emission inte får ingå i beräkningen. Däremot övertar den som förvärvar aktierna genom arv, gåva eller bodelning tidigare ägares rätt att beräkna gränsbelopp.

Tjänstebeskattnig av utdelning begränsas till 90 inkomstbasbelopp, dvs. 6 012 000 kr för 2020 (2019: 5 706 000 kr). Begränsningen gäller med hänsyn till varje enskilt år.

Årets gränsbelopp fastställs valfritt antingen enligt en enkel schablonregel eller enligt en beräkningsregel. I båda fallen får sparad utdelningsutrymme - i förekommande fall - läggas till årets gränsbelopp.

Gränsbelopp enligt schablonregeln

Enligt schablonregeln får gränsbeloppet alltid beräknas till 2,75 IBB för året före beskattningsåret, dvs. 177 100 kr för beskattningsåret 2020. (171 875 kr för utdelning som lämnats under 2019) Schablonbeloppet ska fördelas på samtliga aktier i bolaget. Till schablonbeloppet får sparad utdelningsutrymme läggas. Om en person äger aktier i mer än ett fåmansföretag får schablonregeln endast användas vid beräkningen av gränsbeloppet för ett företag.

Gränsbelopp enligt beräkningsregeln

Enligt beräkningsregeln utgör årets gränsbelopp summan av normalavkastningen på satsat kapital och – i förekommande fall – det lönebaserade utrymme. Årets gränsbelopp ökas med sparad utdelningsutrymme.

Normalavkastning

Avkastningen grundas på andelens omkostnadsbelopp. Även ägartillskott får beaktas om de inte är tillfälliga (minst två år). Beräkningen görs med en procentsats motsvarande statslåneräntan (SLR) vid utgången av november året före utdelningsåret + nio procentenheter. Om SLR är negativ anses den vara 0 %. För 2020 görs därför beräkningen med (0,00 % + 9 % =) 9,00 % för 2020 (2019: 9,51 %).

Exempel - gränsbelopp

Aktierna anskaffades 1994 för 100 000 kr. Normalavkastningen beräknas till (9,00 % x 100 000 kr =) 9 000 kr.

Om andelarna har anskaffats före 1990 får anskaffningsutgiften räknas om med hänsyn till KPI från anskaffningsåret (tidigast 1970) till 1990. Omräkningstalen finns i tabell 1 nedan.

Exempel – gränsbelopp och indexregeln

Om aktierna i exemplet ovan hade anskaffats under 1983 får anskaffningsutgiften räknas om till (1,57 x 100 000 kr =) 157 000 kr och normalavkastningen blir 9,00 % x 157 000 kr = 14 130 kr.

Som ett ytterligare alternativ för aktier som anskaffats före 1992 får normalavkastningen beräknas på företagets beskattade egna kapital, kapitalunderlaget. Det fastställdes i princip en gång för alla med ledning av förhållandena vid 1993 års taxering och beräknades med hänsyn till företagets tillgångar, skulder och reserveringar. Beträffande den närmare utformningen av reglerna för kapitalunderlag: se tidigare utgåvor av SKATTEGUIDEN.

Exempel - kapitalunderlag

Kapitalunderlaget för aktier som köpts 1990 har fastställts till 320 000 kr. Normalavkastningen är (9,00 % x 320 000 kr =) 28 800 kr.

Lönebaserat utdelningsutrymme

Det lönebaserade utdelningsutrymmet är en viss del av bolagets löneutbetalningar, som får läggas till normalavkastningen. Det får användas bara om aktieägaren själv eller någon närstående har tagit ut en lön som uppgår till ett visst minsta belopp. Det lönebaserade utdelningsutrymmet får inte överstiga 50 gånger aktieägarens eller närståendes lön. Det krävs vidare att aktieinnehavet motsvarar minst 4 % av kapitalet i bolaget.

Utgångspunkten för beräkningen av det lönebaserade utrymmet är löneunderlaget. Det utgörs av bolagets kontanta löneutbetalningar under året före beskattningsåret. I löneunderlaget får även aktieägarens egen lön ingå liksom löner som utbetalats i dotterbolag i den utsträckning som motsvarar aktieinnehavet i dotterbolaget. För att ett företag ska betraktas som dotterföretag i det

här sammanhanget krävs att moderbolaget innehar mer än femtio procent av kapitalet. Om dotterbolaget är ett handelsbolag krävs att det är helägt. Varken löner som finansierats genom statliga bidrag eller kostnadsersättningar som motsvaras av avdragsgilla kostnader får ingå.

Det lönebaserade utrymmet beräknas som 50 % av bolagets löneunderlag. Om aktieinnehavet endast motsvarar en del av samtliga aktier får aktieägaren endast utnyttja motsvarande del av löneunderlaget. Om aktierna inte har ägts under hela året får endast löner som har betalats ut under innehavstiden inräknas.

Exempel - löneunderlag

Aktiernas omkostnadsbelopp är 100 000 kr. Bolaget har betalat ut 4 000 000 kr i kontanta löner under 2019. Löneunderlaget utgör därför 4 000 000 kr. Det lönebaserade utrymmet beräknas till $50 \% \times 4\,000\,000\text{ kr} = 2\,000\,000\text{ kr}$. Gränsbeloppet fastställs till $(9 \% \times 100\,000\text{ kr} + 2\,000\,000\text{ kr}) = 2\,009\,000\text{ kr}$.

Lönekrav på aktieägaren

För att lönebaserat utdelningsutrymme ska få användas krävs att aktieägaren eller någon närstående har tagit ut kontant lön av viss minsta storlek under året före beskattningsåret. Lönen måste enligt huvudregeln uppgå till minst 9,6 IBB (618 240 kr). Om lönen är lägre måste - enligt alternativregeln - löneuttaget uppgå till minst 6 IBB (386 400 kr) + 5 % x bolagets totala löneutbetalningar. I lönen får inte kostnadsersättning eller lön som finansierats genom statliga bidrag ingå.

Exempel - lönekrav

I exemplet ovan krävs att aktieägaren eller någon närstående har tagit ut en kontant lön under 2019 på minst $(386\,400\text{ kr} + 5 \% \times 4\,000\,000\text{ kr}) = 586\,400\text{ kr}$. Om lönen är lägre blir gränsbeloppet endast 9 000 kr enligt beräkningsregeln. Eftersom schablonregeln medför ett högre gränsbelopp på 177 100 kr får det användas i stället.

Sparat utdelningsutrymme

I den mån gränsbeloppet inte utnyttjas ett visst år får överskjutande del sparas till nästkommande år efter en uppräknings med statslåneräntan + tre procentenheter. För beskattningsåret 2020 medges en uppräknings med $(0,00 \% + 3 \% =) 3,00 \%$.

Exempel - sparat utdelningsutrymme

Gränsbeloppet för 2019 utgjorde 800 000 kr medan utdelningen begränsades till 50 000 kr. Sparat utdelningsutrymme blev 750 000 kr och får

räknas upp med uppräkningsräntan till $(103,00 \% \times 750\ 000\ \text{kr}) = 772\ 500\ \text{kr}$.

Kapitalvinst

Kapitalvinsten beräknas enligt ordinära regler. Därefter reduceras vinsten med eventuellt sparat utdelningsutrymme, som tas upp till beskattning i kapital med 2/3. Därefter beskattas kvarstående kapitalvinst i tjänst.

Exempel - kapitalvinst

Aktier, anskaffade 2001 för 100 000 kr, avyttras för 1 100 000 kr. Sparat utdelningsutrymme vid avyttringen uppgår till 90 000 kr och efter uppräkningsränta till 92 700 kr.

Av kapitalvinsten, $(1\ 100\ 000\ \text{kr} - 100\ 000\ \text{kr}) = 1\ 000\ 000\ \text{kr}$, får det sparade utdelningsutrymmet, 92 700 kr, hänföras till kapital. Därav beskattas $(2/3 \times 92\ 700\ \text{kr}) = 61\ 800\ \text{kr}$. Återstoden, $(1\ 000\ 000\ \text{kr} - 92\ 700\ \text{kr}) = 907\ 300\ \text{kr}$, beskattas i tjänst.

Om omkostnadsbeloppet har omräknats med stöd av indexregeln eller ersatts av det justerade kapitalunderlaget får skillnaden i förhållande till verklig anskaffningsutgift också hänföras till kapital, där dock hela beloppet beskattas.

Enligt "100-basbeloppsregeln" behöver en aktieägare tillsammans med närstående inte beskattas i tjänst för kapitalvinst på kvalificerade andelar i ett och samma bolag för mer än 100 inkomstbasbelopp under beskattningsåret och de närmast föregående fem beskattningsåren. Vid beräkningen används inkomstbasbeloppet för avyttringsåret: 66 800 kr för 2020 (64 400 för beskattningsåret 2019). Hela den del av kapitalvinsten som hänförs till kapital tack vare basbeloppsregeln beskattas.

Exempel - basbeloppsregeln

Samtliga aktier i bolaget ägs av N, som är verksam i bolaget. Vid avyttringen av aktierna under 2020 uppgår kapitalvinsten till 11 000 000. Sparat utdelningsutrymme saknas. Enligt huvudregeln skulle kapitalvinsten tas upp i tjänst. Men högst $(100 \times 66\ 800\ \text{kr}) = 6\ 680\ 000\ \text{kr}$ ska tas upp i tjänst enligt basbeloppsregeln. Resten av kapitalvinsten, $(11\ 000\ 000\ \text{kr} - 6\ 680\ 000\ \text{kr}) = 4\ 320\ 000\ \text{kr}$, beskattas i kapital, där beloppet beskattas i sin helhet.

De särskilda kapitalvinstreglerna för kvalificerade andelar är delvis tillämpliga även vid indirekt innehav via handelsbolag (se ANDEL I HANDELSBOLAG).

Vid uppskov genom framskjuten beskattning beräknas och fördelas kapitalvinsten mellan tjänst och kapital redan vid andelsbytet om de bortbyttas

andelarna var kvalificerade. Även om de tillbytta aktierna inte är kvalificerade anses de vara kvalificerade, varför klyvningsreglerna ska tillämpas. Vid avyttringen av de tillbytta aktierna ska därför åter en fördelning mellan tjänst och kapital göras av kapitalvinsten. Den del av vinsten som hänförs till tjänst i sådana fall behöver dock inte vara större än det belopp som fastställdes som tjänstebeskattad del vid andelsbytet. Om försäljningen av de tillbytta aktierna resulterar i en förlust behöver därmed ingen del hänföras till tjänst och kapitalförlusten är avdragsgill enligt de ordinära reglerna

Tabell 1

Omräkningstal - prisutveckling 1970 – 1990

1970	5,04	1977	2,79	1984	1,45
1971	4,68	1978	2,54	1985	1,35
1972	4,42	1979	2,37	1986	1,30
1973	4,14	1980	2,08	1987	1,25
1974	3,76	1981	1,86	1988	1,18
1975	3,43	1982	1,71	1989	1,11
1976	3,11	1983	1,57	1990	1,00

SKALBOLAG

Det typiska skalbolaget har avslutat sin verksamhet och avyttrat sina reala tillgångar. Det innehåller därför normalt endast likvida medel och eventuellt latent skatteskulder. Vanligtvis är skalbolaget ett aktiebolag men det kan också vara en ekonomisk förening eller ett handelsbolag. För att stävja oseriös handel med skalbolag finns regler av närmast stoppkaraktär. Skalbolagsreglerna vänder sig mot säljare av skalbolag för att förhindra att de överhuvudtaget bjuds ut på marknaden. Reglerna medför att kapitalvinsten hänförs till passiv näringsverksamhet. Den kommer därför att träffas av såväl kommunal som statlig inkomstskatt samt löneskatt.

Bestämmelserna ska tillämpas när en fysisk person avyttrar en andel eller en annan delägar rätt i ett skalbolag med vinst. Med smärre skillnader i förfarandet gäller skalbolagsreglerna även när säljaren är ett aktiebolag eller annan juridisk person. I det sistnämnda fallet ska skalbolagsbestämmelserna tillämpas även om det inte uppkommer en kapitalvinst vid försäljningen. Bestämmelserna är inte tillämpliga om någon andel i företaget är marknadsnoterad.

För att avgöra om företaget är ett skalbolag görs en jämförelse mellan marknadsvärdet av företagens likvida tillgångar å ena sidan och ett jämförelsebelopp å andra sidan. Jämförelsebeloppet utgörs av hälften av den ersättning som betalats för andelarna. Om endast en del av andelarna avyttras jämkas beräkningen. Om marknadsvärdet av de likvida tillgångarna överstiger jämförelsebeloppet vid avyttringstidpunkten är det fråga om en skalbolagstransaktion.

Med likvida tillgångar avses i första hand kontanter och värdepapper. Även indirekta innehav via andra företag ska beaktas om företagen är i intressegemenskap. För att försvåra kringgående av reglerna ska även verksamhetsfrämmande reala tillgångar räknas som likvida medel under vissa förutsättningar. Bolaget räknas också som skalbolag om säljaren inom två år efter avyttringen av andelarna köper mer än hälften av de reala tillgångar som företaget hade vid andelsavyttringen.

Reglernas schabloniserade konstruktion medför att de urskillningslöst fångar upp en stor krets av andelsavyttringar; även sådana som har seriösa syften. Bestämmelserna avser dock inte att träffa säljare av bolag som faktiskt har betalat den skatt som belöper på tiden fram till avyttringstillfället. För att möjliggöra affärsmässigt motiverade och normala transaktioner kan bolaget lämna en skalbolagsdeklaration inom 60 dagar efter försäljningen. Endast om Skatteverket anser det befogat kan det besluta att säkerhet ska ställas för bolagets latent skatteskuld. Om säkerhet inte behöver ställas ska i stället ägaren ansvara för eventuellt obetalda skatter tillsammans med bolaget.

Om säkerhet krävs ska den ställas i form av en bankgaranti. Den ska täcka dels bolagets eventuella kvarstående skatt, dels den latent inkomstskatt

som belöper på bolagets resultat per avyttringsdagen. För att beräkna den sistnämnda skatten används den inlämnade skalbolagsdeklarationen. Underlaget för deklarationen utgörs av ett särskilt bokslut som upprättas per överlåtelse-dagen. För att skalbolagsdeklarationen ska visa bolagets latent skattebelastning vid tidpunkten för andelsavyttringen måste hänsyn tas dels till det löpande resultatet, dels till bolagets obeskattade reserver i form av periodiseringsfonder och ersättningsfonder. En fingerad återföring måste därför göras i samband med skalbolagsdeklarationen. Vid det senare, ordinarie bokslutstillfället hanteras fonderna enligt de reguljära reglerna.

Om bankgarantin ska ställas ska den gälla till dess den slutliga skatten för avyttringsåret har betalats. Skulle bolaget inte betala sina inkomstskatter får förstås bankgarantin tas i anspråk. Om bolaget betalar skatten kan den som lämnat garantin begära och få skälig ersättning för sina kostnader.

Även om beskattningskonsekvenserna enligt skalbolagsreglerna kan undvikas genom att skalbolagsdeklaration lämnas och eventuell säkerhet ställs för bolagets skatter innebär förfarandet en olägenhet. Om det framstår som uppenbart att avyttringen inte motiveras av ett skatteundandragande och det föreligger särskilda skäl mot beskattning i näringsverksamhet kan därför transaktionen undantas från tillämpningen av reglerna enligt en "ventil". Exempelvis bör undantag kunna medges vid generationsskiften och avyttringar som framtingats av en konjunkturnedgång eller en omstrukturering. Även interna aktieöverlåtelser, där säljaren efter avyttringen fortsätter att ha indirekt kontroll över det sålda bolaget, ska normalt undantas från skalbolagsbeskattning. Vidare bör ventilen vara tillämplig om det inte finns några obeskattade reserver i bolaget. Undantag bör också medges när andelarna har avyttrats till ett företag som yrkesmässigt likviderar bolag och när säljaren är en minoritetsägare under förutsättning att det väsentliga inflytandet inte övergår på någon annan.

PRIVATBOSTADSFÄSTIGHET

Inledningsvis ska påpekas att begreppet privatbostadsfastighet även omfattar ägarlägenhet. Beräkningen av kapitalvinst eller -förlust vid avyttring av en privatbostadsfastighet ska göras enligt en enhetlig regel. Vid avyttring av såväl privatbostadsfastighet som privatbostadsrätt kan *uppskov* medges; se UPPSKOV.

Vinstberäkning

Kapitalvinsten beräknas som skillnaden mellan nettoersättningen (ersättning - mäklararvode) och omkostnadsbeloppet. Endast 22/30 av kapitalvinsten är skattepliktig och beskattas med 30 %; den effektiva skattesatsen blir därmed 22 %. I omkostnadsbeloppet ingår anskaffningsutgifter och förbättringsutgifter. Till anskaffningsutgifter hör samtliga utgifter i samband med förvärvet.

Med förbättringsutgifter avses i första hand ny-, till- och ombyggnader samt standardhöjningar. Om åtgärden visserligen innebär en viss standardhöjning men är en konsekvens av den tekniska utvecklingen anses den emellertid inte utgöra en avdragsgill förbättringsutgift om den inte har medfört en markant ökning av byggnadens värde. Med den motiveringen har Högsta förvaltningsdomstolen inte ansett att utbyte av tvåglasfönster mot isolerande treglasfönster utgör en förbättring.

Utgifter för förbättrande reparationer och underhåll får dock ingå under förutsättning att de har medfört att fastigheten är i bättre skick vid avyttringen än den var vid förvärvet samt att åtgärderna har vidtagits under beskattningsåret eller under något av de fem närmast föregående åren.

Förbättringsutgifter inklusive utgifter för förbättrande reparationer ska ha uppgått till minst 5 000 kr för ett enskilt år för att få beaktas. Till skillnad från tidigare skattereduktioner för ROT-arbeten och energiförbättrande åtgärder får inte utgifter som motsvarar skattereduktion för ROT-arbeten enligt nuvarande regler ingå i omkostnadsbeloppet.

Om fastigheten har anskaffats före 1952 ska 150 % av taxeringsvärdet normalt användas istället för det faktiska omkostnadsbelopp som har nedlagts före 1952. I förbättringar ingår utgifter för ny-, till- och ombyggnationer samt standardförbättringar fr.o.m. 1952.

Exempel – kapitalvinst privatbostadsfastighet

En villafastighet (permanentbostad) köptes nybyggd 1990 för 420 000 kr. Under 2000 gjordes en tillbyggnad för 160 000 kr och under 2016 gjordes underhåll i form av målningsarbeten för 90 000 kr. Under samma år installerades en ackumulatortank för 20 000 kr. Fastigheten avyttrades i februari beskattningsåret för 2 480 000, varvid mäklarens arvode uppgick till 80 000 kr.

Kapitalvinsten beräknas till $(2\,480\,000\text{ kr} - 80\,000\text{ kr}) - (420\,000\text{ kr} + 160\,000\text{ kr} + 20\,000\text{ kr}) = 1\,800\,000\text{ kr}$. Den skattepliktiga delen utgör $(22/30 \times 1\,800\,000\text{ kr}) = 1\,320\,000\text{ kr}$.

Avdrag för målningsarbetet kan inte medges eftersom villan var nybyggd vid förvärvet och därför inte kunde vara i bättre skick vid avyttringen än vid förvärvet.

Kapitalförluster

Beräkning av kapitalförluster görs på samma sätt som vinstberäkning. Avdrag medges med 50 % av förlusten.

NÄRINGSFASTIGHET

Kapitalvinsten vid avyttring av näringsfastigheter beräknas i princip på samma sätt som vid avyttring av privatbostadsfastigheter. 90 % av beräknad kapitalvinst är skattepliktig och ($70 \% \times 90 \% =$) 63 % av beräknad förlust är avdragsgill om fysiska personer och dödsbon har avyttrat fastigheten. För övriga skattskyldiga juridiska personer är hela vinsten skattepliktig och, med vissa undantag, hela förlusten avdragsgill.

En viktig skillnad i förhållande till privatbostadsfastigheter ligger däri att värdeminskingsavdrag och, i vissa fall, avdrag för förbättrande (värdehöjande) reparationer och underhåll som åtnjutits i verksamheten ska återföras till beskattning, återläggas, i näringsverksamhet.

Återläggningen av värdeminskingsavdrag ska göras av såväl fysiska som juridiska personer. När återläggning av värdeminskingsavdrag har gjorts medges istället avdrag för hela anskaffningsutgiften. Om fastigheten har sjunkit i värde görs ingen återläggning till den del omkostnadsbeloppet är större än nettoersättningen vid avyttringen. I gengäld ska anskaffningsutgiften i sådana fall minskas med värdeminskingsavdrag som inte har återlagts. Med värdeminskingsavdrag likställs skogsavdrag, direktavskrivning mot ersättningsfond och avdrag för substansminskning. Dessutom ska avdrag för förbättrande reparationer och underhåll under avyttringsåret och de fem närmast föregående åren återföras till beskattning i näringsverksamhet. Samtidigt medges avdrag vid kapitalvinstberäkningen för motsvarande belopp. Med förbättrande reparationer och underhåll avses sådana åtgärder som har medfört att fastigheten är i bättre skick vid avyttringen än vid ingången av det femte året före beskattningsåret. Återläggningen innebär att säljare, som är fysisk person, måste betala egenavgifter (alt. löneskatt), kommunal inkomstskatt och eventuellt statlig inkomstskatt och allmän pensionsavgift på återlagda belopp.

Avskattning är ett liknande förfarande som ska göras när fastigheten byter karaktär från näringsfastighet till privatbostadsfastighet. Avdrag för avskattade belopp medges vid kapitalvinstberäkningen i samband med eventuell senare avyttring.

BOSTADSRÄTT

Vinst vid avyttring av en privatbostadsrätt är skattepliktig till 22/30 och vid eventuell förlust medges avdrag med 1/2 av förlusten. Uppskov (se nedan) kan medges. För bostadsrätt som används i näringsverksamhet gäller för fysiska personer och dödsbon att 90 % av vinsten är skattepliktig och 63 % av eventuell förlust är avdragsgill. För övriga skattskyldiga juridiska personer (ex.vis AB) är hela vinsten skattepliktig och hela förlusten avdragsgill.

Bestämmelserna för kapitalvinstberäkningen överensstämmer i stort med motsvarande regler för privatbostadsfastighet. Några skillnader och särdrag kan dock noteras. Som anskaffningsutgift räknas även ursprunglig kapitalinsats (grundavgift) i föreningen liksom vissa senare kapitaltillskott till föreningen eller bolaget. Förbättringar och förbättrande (värdehöjande) reparationer och underhåll i bostaden får beaktas om utgifterna uppgår till minst 5 000 kr för ett och samma år. Förbättrande reparationer är avdragsgilla endast om de vidtagits under avyttringsåret eller något av de fem närmast föregående åren och medfört att bostaden är i bättre skick vid avyttringen än vid anskaffningstidpunkten. Behållning i inre reparationsfond ska inte anses ingå i mottagen ersättning eller i omkostnadsbeloppet.

Om bostadsrätten har förvärvats före 1974 ska 150 % av bostadsrättens andel av föreningens förmögenhet den 1 januari 1974 normalt användas i stället för den verkliga anskaffningsutgiften. Kapitaltillskott och förbättrande reparationer före 1974 får då inte beaktas.

För bostadsrätter som har använts i näringsverksamhet ska återläggning göras med avdrag för förbättrande reparationer som medgivits för avyttringsåret och de fem närmast föregående beskattningsåren (jfr. näringsfastighet). Även om bostadsrätten byter karaktär från näringslokal till privatbostad ska avskattning göras av sådana avdrag.

Exempel – kapitalvinst privatbostadsrätt

En bostadsrätt (privatbostad) förvärvades 2010 för 1 223 000 kr och avyttras i februari under beskattningsåret för 2 923 000 kr. Behållningen i inre reparationsfonden uppgick vid förvärvet till 9 000 kr och till 2 000 kr vid avyttringen. Tvättmaskin fanns inte vid förvärvet men installerades för 8 000 kr under 2010 och målning och tapetsering utfördes för 31 000 kr under 2011. Kapitaltillskott under innehavstiden har varit 10 000 kr. Mäklarens provision uppgick till 45 000 kr.

Vinsten beräknas till $(2\,923\,000\text{ kr} - 2\,000\text{ kr} - 45\,000\text{ kr}) - (1\,223\,000\text{ kr} - 9\,000\text{ kr} + 8\,000\text{ kr} + 10\,000\text{ kr} =) 1\,644\,000\text{ kr}$ och den skattepliktiga delen utgör 22/30, dvs. 1 205 600 kr.

Oavsett om lägenheten var i bättre skick vid avyttringen än vid förvärvet medges inte avdrag för reparationen under 2011 eftersom den utfördes före ingången av femte året före avyttringsåret.

UPPSKOV MED KAPITALVINST PÅ BOSTÄDER

För uppskov krävs bl.a. att försäljningen gäller en permanentbostad (fastighet eller bostadsrätt) inom EES-området och att ersättningsbostaden är en bostad inom samma område som kan vara privatbostad, dvs. ett småhus eller en tomt som ska bebyggas med småhus eller en bostadsrätt.

Ersättningsbostaden får förvärvas tidigast under året före och senast under året efter försäljningen av ursprungsbostaden. Om en fastighet anskaffats ännu tidigare får den ändå utgöra ersättningsfastighet men bara investeringar som gjorts tidigast under året före avyttringsåret får beaktas vid beräkningen av uppskovsbeloppet (se nedan). Bosättning måste ha ägt rum senast den 2 maj året efter avyttringsåret (i vissa fall andra året efter avyttringsåret).

För att det ska vara fråga om en permanentbostad krävs att säljaren har varit bosatt under minst tre av de senaste fem åren eller, om bostaden har ägts under kortare tid, att han har varit bosatt på fastigheten under minst ett år omedelbart före avyttringen. Vid vissa tvångsförsäljningar (expropriation m.m.) räcker det med en kortare bosättningstid än ett år. För uppskov krävs att uppskovsavdraget är minst 50 000 kr (10 000 kr i tvångsfallen).

Uppskov kan medges med ett belopp som högst motsvarar kapitalvinsten under förutsättning att ersättningen för ersättningsbostaden är lika stor som ersättningen för ursprungsbostaden, minskad med försäljningsomkostnader. Om ersättningen är lägre, medges avdrag med en begränsad del av kapitalvinsten. Maximalt uppskovsbelopp motsvarar i sådana fall en kvotdel av den skattepliktiga kapitalvinsten. Kvotdelen beräknas med ledning av förhållandet mellan ersättningen för ersättningsbostaden och erhållen ersättning för ursprungsbostaden.

Maximalt uppskovsbelopp är enligt ordinära regler 1 450 000 kr per bostad men taket för uppskovsbeloppet slopas för avyttringar av privatbostäder under tiden 21 juni 2016 – 20 juni 2020 genom en tillfällig lagstiftning. Regeringen har aviserat att den kommer att föreslå en permanent höjning av det maximala uppskovsbeloppet till 3 000 000 kr fr.o.m. den 1 juli 2020.

Exempel - uppskov

I fastighetsexemplet ovan utgjorde nettoersättningen (2 480 000 kr – 80 000 kr =) 2 400 000 kr och kapitalvinsten blev 1 800 000 kr. Om ersättningsbostad anskaffas för 2 000 000 kr inklusive omkostnader i samband med förvärvet blir uppskovsbeloppet $2\,000\,000/2\,400\,000 \times 1\,800\,000$ kr = 1 500 000 kr. Kapitalvinsten reduceras med uppskovsbeloppet till (1 800 000 kr – 1 500 000 kr =) 300 000 kr, som kvoteras till 22/30. Skattepliktig kapitalvinst blir således $22/30 \times 300\,000$ kr = 220 000 kr.

Den som har uppskov ska varje år betala en "räntekostnad" genom att ta upp en schablonintäkt i kapital motsvarande 1,67 % av uppskovsbeloppet vid ingången av varje år så länge uppskovet består.

Avskattning av uppskovsbeloppet ska, med ett par undantag, ske senast då bostaden byter ägare. Återföring ska därför ske när den avyttras men också om den överlåts genom gåva, arv, testamente och bodelning. Emellertid ges fortsatt uppskov om bostaden övergår till make, sambo eller hemmavarande

barn under 18 år genom arv eller testamente. Fortsatt uppskov ges också vid ägarbyte genom bodelning med anledning av äktenskapsskillnad eller makes död. Motsvarande gäller efter bodelning när ett samboförhållande upphör. Återföringen sker genom att uppskovsbeloppet läggs till den kapitalvinst som beräknas vid avyttringen av ersättningsbostaden. Därefter kvoterar summan till 22/30 eller 9/10 beroende på om fastigheten är en privatbostadsfastighet eller näringsfastighet vid avyttringen; se exemplet nedan. Om bostaden överläts genom gåva, arv, testamente eller bodelning utan att något av undantagen är tillämpligt sker återföringen genom att 22/30 av uppskovsbeloppet tas upp som skattepliktig kapitalvinst av överlåtaren.

Exempel – återföring av uppskov

Om ersättningsbostaden i exemplet avyttras med en kapitalvinst på 510 000 kr blir kapitalvinsten efter återföringen av uppskovsbeloppet (510 000 kr + 1 500 000 kr =) 2 010 000 kr, varav 22/30 = 1 474 000 kr är skattepliktig vinst om ersättningsbostaden då var en privatbostadsfastighet. Om förutsättningarna är uppfyllda kan nytt uppskov medges vid avyttringen av ersättningsbostaden.

Skulle ersättningsbostaden i stället byta ägare genom gåva eller arv till vuxna barn beräknas ingen kapitalvinst. Däremot ska uppskovsbeloppet återföras, varav (22/30 x 1 500 000 kr =) 1 100 000 kr beskattas hos givaren eller dödsboet.

Det är möjligt att begära uppskov med endast en del av kapitalvinsten men det måste uppgå till minst 50 000 kr om uppskov begärs med bara en del av kapitalvinsten. Det är också tillåtet att återföra hela eller delar av uppskovsbeloppet till beskattning innan ersättningsbostaden avyttras men det krävs då att minst 20 000 kr återförs under samma år. Det uppskovsbelopp som återförs behandlas som kapitalvinst och kvoterar med 22/30 eller 9/10 beroende på fastighetens karaktär vid återföringen.

ANDEL I HANDELSBOLAG

Med andel i handelsbolag jämföras andel i kommanditbolag. För andel i enkelt bolag gäller däremot att avyttring av andelen anses omfatta bolagsmannens andel av tillgångarna i det enkla bolaget, varför beskattning ska ske i näringsverksamhet eller som kapitalvinst i kapital beroende på tillgångarnas karaktär. I det följande behandlas endast andelar i handelsbolag och kommanditbolag.

Fysiska personer beskattas för kapitalvinsten i sin helhet med 30 % och eventuell förlust är avdragsgill med 70 % varför det skattemässiga värdet blir 21 % av förlusten. För aktiebolag som bolagsmän gäller särskilda regler; se nedan.

Omkostnadsbelopp är den *justerade anskaffningsutgiften*. Den utgörs av ursprunglig insats *ökad* med senare kapitaltillskott och skattepliktig inkomst från bolaget, *minskad* med underskott som undantagsvis har kunnat utnyttjas samt *minskad* med bolagsmannens uttag ur bolaget. Som skattepliktig vinst räknas

vinsten före bl.a. avstämning och avdrag för egenavgifter. Som inkomster beaktas endast bolagsmannens inkomster från bolaget men inte exempelvis sjukpenning även om den grundar sig på bolagsinkomster och beskattas i näringsverksamhet. Till skattepliktig vinst hänförs dock värdet av bilförmån och andra förmåner och som uttag räknas bolagets utgifter för förmånsbilen och övriga förmåner. På liknande sätt beaktas endast utgifter i bolaget för dess verksamhet men inte bolagsmannens egna avdragsgilla utgifter för exempelvis pensionssparande eller dagliga arbetsresor. Normalt ska inte räntefördelning beaktas. Anskaffningsutgiften ökas med betald och minskas med återbetalad expansionsfondsskatt. Om den justerade anskaffningsutgiften blir negativ ska det negativa värdet läggas till ersättningen vid beräkning av kapitalvinsten. Om den justerade anskaffningsutgiften är negativ vid överlåtelse genom arv, testamente eller gåva ska det negativa värdet tas upp som kapitalvinst av överlåtaren. Den som erhåller andelen anses ha förvärvat den för 0 kr.

Exempel – justerad anskaffningsutgift

Bolagsman A satsade 50 000 kr i bolaget i början av 2018. Bolagets skattepliktiga vinst under 2018 och 2019 uppgick till 600 000 kr resp. 800 000 kr medan den bokförda vinsten uppgick till 580 000 kr resp. 760 000 kr. A:s andel av vinsten är enligt avtal 50 %. Hennes uttag under 2018 var 280 000 kr och 260 000 kr under 2019.

Andelen avyttrades i början av 2020 för 500 000 kr. Den skattepliktiga kapitalvinsten blir $(500\,000\text{ kr} - (50\,000\text{ kr} + 1/2 \times 600\,000\text{ kr} - 280\,000\text{ kr} + 1/2 \times 800\,000\text{ kr} - 260\,000\text{ kr})) = 290\,000\text{ kr}$.

Särskilda övergångsbestämmelser gäller för tiden före 1988. En specialregel gäller vid överlåtelse från fysisk person till juridisk person om överlåtaren har varit aktiv i bolaget. Regeln medför att vinsten, helt eller delvis, kan bli beskattad som inkomst av näringsverksamhet.

För att förhindra kringgående av reglerna för kvalificerade andelar i fåmansföretag (se FÅMANSFÖRETAG) finns en särskild regel beträffande kapitalvinstbeskattningen av andelar i handelsbolag hos fysiska personer och dödsbon. Bestämmelsen ska tillämpas om handelsbolaget innehar andelar i ett fåmansföretag och de skulle ha varit kvalificerade om de hade innehaft direkt av delägaren i handelsbolaget. Den del av kapitalvinsten på andelen i handelsbolaget som anses belöpa på de kvalificerade andelarna ska beskattas i tjänst. Vid beräkningen anses så stor del av kapitalvinsten belöpa på de kvalificerade andelarna som deras marknadsvärde vid avyttringstillfället utgör av vederlaget för andelen i handelsbolaget.

För aktiebolag anses vanligen andelar i handelsbolag som näringsbetingade. Kapitalvinsten är därför normalt skattefri. Å andra sidan medges aktiebolag inte avdrag för eventuella kapitalförluster.

FORDRINGSRÄTTER

Kapitalvinst vid avyttring av svenska skuldebrev, obligationer och andra fordringar i svenska kronor beräknas som skillnaden mellan ersättningen och omkostnadsbeloppet. Om fordringarna är marknadsnoterade och ställda i svenska kronor är förlusten jämställd med ränteutgifter och avdragsgill i sin helhet. Undantag gäller dock för premieobligationer. Förluster på sådana är, liksom förluster på onoterade fordringsrätter, avdragsgilla till 70 %. Förluster på noterade andelar i svenska räntefonder med bara svenska fordringsrätter är avdragsgilla i sin helhet. Aktiebolag beskattas för hela kapitalvinsten och medges avdrag för hela kapitalförlusten.

UTLÄNSK VALUTA, FORDRINGSRÄTTER OCH SKULDER I UTLÄNSK VALUTA

Valutakursvinster är skattepliktiga i sin helhet. Förluster är enligt lagtexten avdragsgilla med 70 %. Högsta förvaltningsdomstolen har emellertid slagit fast att fullt avdrag ska medges för förluster på marknadsnoterade fordringsrätter om de är ställda i en valuta som används inom EU. Skatteverkets uppfattning är dessutom att avdrag ska medges för hela förlusten oavsett valuta.

Kursförändringar på turistvaluta är varken skattepliktiga eller avdragsgilla. Undantag gäller också om utländsk valuta används som betalningsmedel eller uppbärs som likvid vid avyttring av egendom, exempelvis utländska andelar. Vinst eller förlust avseende den aktuella egendomen beräknas då med hänsyn till kursen på växlingsdagen. Om likviden i utländska valutan behålls i mer än 30 dagar ska dock en särskild beräkning göras av valutakursförändringen medan kapitalvinstberäkningen för den avyttrade egendomen görs med hänsyn till kursen på likviddagen.

Vinst eller förlust beräknas separat för varje växling och för varje valuta med tillämpning av genomsnittsmetoden.

Exempel – fordringar i utländsk valuta

B har satt in 10 000 USD på en bank i USA; därav köptes 5 000 USD för 40 000 SEK och 5 000 USD för 45 000 kr. 5 000 USD tas ut från kontot och växlas till 45 000 SEK. Vinsten beräknas till $(45\,000\text{ SEK} - 5\,000 \times (40\,000\text{ SEK} + 45\,000\text{ SEK})/10\,000) = 2\,500\text{ SEK}$.

Vid skulder i utländsk valuta utgörs inkomsten av det lånade beloppet till den del det amorteras och omkostnadsbeloppet det belopp i SEK som amorteras.

I praktiken innebär det att hänsyn bara tas till resultatet av valutakursförändringar vid beskattningen.

Exempel – skulder i utländsk valuta

B har lånat 10 000 USD och erhöll 80 000 SEK. Vid återbetalningen betalade hon 85 000 SEK för 10 000 USD. Förlusten beräknas till (80 000 SEK - 85 000 SEK =) - 5 000 SEK.

I näringsverksamhet behandlas valutakursvinster och –förluster som övriga intäkter och kostnader; se NÄRINGSVERKSAMHET.

ANDRA TILLGÅNGAR

Till andra tillgångar, övrig lös egendom, hänförs tillgångar som inte beskattas enligt de särskilda regler som nämnts ovan. Beräkning av kapitalvinst och kapitalförlust sker genom att inkomsten minskas med omkostnadsbelopp. I det senare ingår anskaffningsutgift och eventuella förbättringsutgifter. Om avdrag för värdeminskning har gjorts vid inkomstbeskattning ska de återföras vid kapitalvinstberäkningen genom att räknas av från omkostnadsbeloppet. Hela kapitalvinsten är skattepliktig och 70 % av kapitalförlusten är avdragsgill.

Personliga tillgångar

Särskilda regler gäller för personliga tillgångar (övrig lös egendom för personligt bruk), ex. vis möbler och bilar. Dels medges inte avdrag för kapitalförluster, dels är vinsten, till den del den understiger 50 000 kr per år skattefri. Dessutom medges avdrag med ett belopp motsvarande 25 % av nettoersättningen som alternativ till verklig anskaffningsutgift om den senare skulle vara lägre eller okänd.

Exempel – kapitalvinst personliga tillgångar

C har avyttrat en ärvd tavla för 220 000 kr och får 200 000 kr netto efter avdrag för försäljningskostnader med 20 000 kr. Arvlåtaren hade köpt tavlan för 15 000 kr. Kapitalvinsten kan beräknas som (220 000 kr - 20 000 kr - 25 % x 200 000 kr - 15 000 kr =) 100 000 kr.

NÄRINGSVERKSAMHET

ALLMÄNT OM NÄRINGSVERKSAMHET

Bestämmelserna i näringsverksamhet är av flera olika slag. Dels finns regler om vilka inkomster som är skattepliktiga och vilka utgifter som är avdragsgilla (omfångsregler), dels finns regler om när skatteplikt respektive avdragsrätt inträder (periodiseringsregler). Dessutom finns särskilda regler för bl.a. skattekrediter (främst periodiseringsfonder). Reglerna för beskattning av näringsverksamhet är med vissa undantag gemensamma för alla företagsformer. Vissa särregler för mindre företag ska emellertid uppmärksammas i avsnitten om egenföretagare och delägare i handelsbolag respektive fåmansföretag. Utrymmet medger endast en summarisk och exemplifierande redogörelse av de vanligast förekommande skattereglerna.

Avgränsning av inkomstslaget

Näringsverksamhet är en verksamhet som bedrivs *yrkesmässigt* och *självständigt* med ett *vinstsyfte*. För juridiska personer hänförs alla aktiviteter till näringsverksamhet.

Mer problematiskt kan gränsdragningen vara för fysiska personer. Genom kravet på vinstsyfte dras en gräns mot bl.a. hobbyverksamhet. Med yrkesmässighet menas att verksamheten ska ha en viss omfattning och en viss uthållighet. Självtändighetskravet syftar till att dra gränsen mot anställningsoch uppdragsförhållanden i tjänst. Det innebär bl.a. att det i allmänhet måste finnas ett visst antal uppdragsgivare och den som utför uppdraget ska ta en viss ekonomisk risk och får inte var inordnad i uppdragsgivarens organisation. Om exempelvis uppdragsgivaren håller med verktyg, maskiner och lokaler, bestämmer hur uppdraget ska utföras och reglerar arbetstider, semestrar osv. är det normalt inte fråga om näringsverksamhet utan ett anställningsförhållande.

För att en fysisk person i praktiken ska kunna agera som näringsidkare krävs ett *godkännande för F-skatt*. Det lämnas bara till den som visar att han eller hon kommer att bedriva näringsverksamhet. För att möjligen underlätta för personer att bli godkända för F-skatt finns ett tillägg till den allmänna definitionen av näringsverksamhet i inkomstskattelagen. Utöver de nämnda kraven påpekas i lagtexten att bedömningen ska göras med hänsyn till avtalet, i vilken grad uppdragstagaren är beroende av uppdragsgivaren och i vilken omfattning han är inordnad i dennes verksamhet.

Inkomster

Praktiskt taget alla inkomster i verksamheten är skattepliktiga. Men fysiska personer som avyttrar näringsfastigheter och bostadsrätter som används i verksamheten och som inte utgör lager beskattas för kapitalvinst i kapital. Vidare beskattas en fysisk persons avyttring av aktier och de flesta andra delägarätter utom vissa andelar i kooperativa ekonomiska föreningar i kapital.

Till skattepliktiga inkomster räknas naturligtvis försäljning av varor och tjänster men dit hör också exempelvis inkomster vid avyttring av inventarier, återförda värdeminskingsavdrag på fastigheter och återförda utgifter för förbättrande reparationer på fastigheter och bostadsrätter i samband med avyttring. Bidrag och försäkringsersättningar är skattepliktiga om de avser att täcka avdragsgilla utgifter eller utgör ersättning för skada på egendom som vid försäljning är skattepliktigt i verksamheten. Uttag av tillgångar eller tjänster utan betalning eller mot ett pris som understiger marknadsvärdet kan utlösa uttagsbeskattning om inte undantag gäller enligt underprisreglerna (se **UTTAGSBESKATTNING OCH UNDERPRISREGLERNA**).

Utgifter

Huvudregeln innebär att *"utgifter för att förvärva och bibehålla inkomster ska dras av som kostnad"* för beskattningsåret. Det innebär att de flesta utgifter som uppstår i rörelsen och har ett samband med den är avdragsgilla. Det ligger emellertid i sakens natur att avdrag inte medges för personliga levnadskostnader. Det gäller även i de fall utgiften samtidigt kan ses som utgift i verksamheten. Enligt praxis medges därför inte avdrag för exempelvis arbetskläder och endast undantagsvis för lokalkostnader i den egna bostaden. I vissa fall måste en uppdelning av s.k. blandade utgifter göras, exempelvis om samma telefon eller internetabonnemang används både privat och i verksamheten.

En rad utgifter är uttryckligen inte avdragsgilla även om de utgör utgifter i verksamheten. Dit hör till exempel mutor och böter liksom avgifter som har karaktären av sanktioner, exempelvis felparkeringsavgift, överlastavgift, avgift enligt arbetsmiljölagen, övertids-, miljöstraffs- och vattenförörensavgift liksom skadestånd enligt MBL om det avser annat än ekonomisk skada. Löner till make/maka och barn under 16 år är inte avdragsgilla (se **EGENFÖRETAGARE**). Inte heller avgifter till organisationer och föreningar är avdragsgilla. Undantag görs dock för den del av avgiften som betalas till en arbetsgivarorganisation för att användas för konfliktändamål.

Periodisering

Allmänna periodiseringsregler

Tidpunkten för beskattning av inkomster och avdragsrätten för utgifter bestäms enligt bokföringsmässiga grunder. Om särskilda skatteregler saknas ska periodisering ske enligt god redovisningssed. Det innebär bl.a. att värdet av en varuleverans som har utförts under beskattningsåret ska hänföras till det året oavsett om fakturering har gjorts eller betalning erhållits. Detsamma gäller för utförda tjänster som har slutförts under året. För tjänster och arbeten som inte är färdigställda vid årets utgång ska god redovisningssed följas men det finns särskilda skatteregler för pågående arbeten alternativt tjänsteuppdrag hos byggnads-, anläggnings-, hantverksföretag respektive konsultföretag. Fordringar och skulder i utländsk valuta ska värderas till balansdagens kurs och om det medför en intäkt är den skattepliktig för det aktuella beskattningsåret.

Kostnaderna är på motsvarande sätt normalt avdragsgilla i samband med att resurserna förbrukas utan hänsyn till om betalning har erlagts. Det innebär bl.a. att hänsyn måste tas till lager och leverantörsskulder. Vidare hänförs valutakursförluster till beskattningsåret i den mån balansdagens kurs medför att värdet på fordringar därigenom blir lägre eller värdet på skulder blir högre.

Förenklat årsbokslut

Alla företag ska upprätta årsredovisning eller årsbokslut. Företag som inte behöver upprätta årsredovisning, främst fysiska personer, ska upprätta årsbokslut. Om nettoomsättningen normalt inte överstiger 3 mnkr per år får – som ett alternativ – ett förenklat årsbokslut upprättas. De skatterättsliga periodiseringsreglerna för sådana företag avviker från dem som gäller för andra företag. Bl.a. får avsteg göras från bokföringsmässiga grunder i vissa fall. Exempelvis ska upplupna kostnader och intäkter endast undantagsvis tas upp, smärre lager (max. 5 000 kr) behöver inte beaktas och förenklade regler gäller för pågående arbeten. Ytterligare exempel på de särskilda periodiseringsregler som gäller vid förenklat årsbokslut ges i den fortsatta framställningen om näringsverksamhet.

Uttagsbeskattning och underprisreglerna

Om en tillgång tas ut ur verksamheten utan ersättning eller avyttras till ett pris som understiger marknadsvärdet utan att det är affärsmässigt motiverat ska uttagsbeskattning ske. Det innebär att transaktionen ska beskattas som om en försäljning till marknadsvärdet hade gjorts. Uttagsbeskattning ska också ske om uttag av tjänst av mer än ringa värde har gjorts. Även i vissa andra situationer ska uttagsbeskattning ske, exempelvis när en verksamhet har upphört.

Enligt särskilda och omfattande bestämmelser kan uttagsbeskattning emellertid underlåtas i vissa fall när egendom har överlåtit utan ersättning eller till ett pris som understiger marknadsmässigt värde. Undantagen syftar till att underlätta vissa omstruktureringar. De möjliggör exempelvis ombildning av enskild näringsverksamhet till aktiebolag eller överföring av verksamheten i ett aktiebolag till en enskild näringsidkare eller till ett annat aktiebolag utan ersättning eller till underpris utan inkomstskattekonsekvenser. Handelsbolag kan varken vara köpare eller säljare i en underpristransaktion.

För att undantagen inte ska medföra otillbörliga skatteförmåner måste vissa villkor vara uppfyllda. Exempelvis måste hela verksamheten eller en hel verksamhetsgren eller en ideell andel av verksamheten alternativt av verksamhetsgrenen överföras om säljaren inte har rätt att göra avdrag för concernbidrag till köparen. Om säljaren är en fysisk person måste köparen antingen vara en fysisk person eller ett fåmansföretag, vars samtliga andelar är kvalificerade. Om säljaren är ett aktiebolag måste köparen antingen vara en fysisk person eller ett aktiebolag. Om aktierna i säljarbolaget är kvalificerade och köparen är ett aktiebolag krävs att en lika stor andel av aktierna i köparbolaget är kvalificerade.

Ytterligare restriktioner gäller när köparen har ett gammalt underskott i verksamheten.

PENSIONSOSTNADER

Avdrag medges för direktutbetalda pensioner till f.d. anställda. Det normala är emellertid att verksamheten belastas med kostnader för framtida pensioner i takt med att de intjänas. För avdragsrätt krävs dels att de framtida pensionerna tryggas, dels att kostnaderna håller sig inom vissa ramar.

Tryggandet kan ske genom inbetalning av premier till ett försäkringsbolag genom avsättning till en pensionsstiftelse eller genom en kreditförsäkrad avsättning i balansräkningen. En avkastningsskatt på 15 % av den på visst sätt beräknade avkastningen på pensionskapitalet ska betalas antingen av försäkringsbolaget eller av arbetsgivaren.

Den årliga kostnaden får - med vissa undantag - inte överstiga 35 % av lönen och inte heller 10 prisbasbelopp (473 000 kr för 2020, 465 000 kr för 2019). Som löneunderlag får väljas antingen beskattningsårets eller närmast föregående beskattningsårs lön. Enligt särskilda regler kan större avdrag medges bl.a. i de fall den anställda tidigare saknar privat pensionsrätt.

Särskild löneskatt på pensionskostnader ska betalas med 24,26 % av årets pensionskostnad.

Vid förenklat årsbokslut medges inte avdrag för anställdas framtida pensionskostnader.

För egenföretagares och bolagsmäns pensionskostnader finns särskilda regler; se EGENFÖRETAGARE OCH BOLAGSMÄN I HANDELSBOLAG.

AVSKRIVNING - MASKINER OCH INVENTARIER

Direktavdrag medges för inventarier av mindre värde (0,5 prisbasbelopp, dvs. 23 650 kr för 2020). Även för s.k. korttids- eller förbrukningsinventarier med en ekonomisk livslängd på högst tre år medges direktavdrag. För inventarier som har ett bestående värde, exempelvis konstverk, medges inte avdrag för värdeminskning.

För övriga maskiner och andra inventarier medges avdrag för värdeminskning enligt reglerna för räkenskapsenlig avskrivning om bl.a. den skattemässiga avskrivningen överensstämmer med den som gjorts i bokföringen. Övriga medges avskrivning enligt restvärdemetoden. Båda avskrivningsmetoderna sätter gränsen för den skattemässigt maximal avskrivningen. Regler om den civilrättsliga värderingen finns i årsredovisningslagen och anger i princip det högsta värde, till vilket inventarier får tas upp. De skattemässiga avskrivningsreglerna får tillämpas på inventarier inkl. byggnads- och markinventarier, maskiner, immateriella tillgångar och anslutningsavgifter.

Räkenskapsenlig avskrivning får enligt huvudregeln göras med högst 30 % för år räknat av summan av inbalanserat värde från föregående år och nyanskaffningar som har gjorts under året. Om tillgångar har sålts ska summan minskas med ersättningen. Inventarier som har köpts och sålts under samma år ska dock inte beaktas vid beräkningen av avskrivningen. Sådana tillgångar ska resultatberäknas separat. Enligt en kompletteringsregel får största tillåtna avskrivning istället beräknas med ledning av det värde inventarierna skulle ha haft om de hade skrivits av med 20 % av anskaffningsvärdet för varje innehavsår. Värdet efter den fingerade avskrivningen jämförs med det bokförda värdet. Skillnaden utgör maximal avskrivning enligt kompletteringsregeln. Det är tillåtet att växla mellan huvudregeln och kompletteringsregeln. Avskrivningen enligt båda reglerna beräknas med 30 % resp. 20 % oavsett när under året anskaffning har gjorts men jämkas om beskattningsåret avviker från 12 månader.

Restvärdemetoden är utformad på samma sätt som huvudregeln vid räkenskapsenlig avskrivning med den skillnaden att procentsatsen är 25 istället för 30. Vid restvärdemetoden finns inte någon kompletteringsregel.

Vid förenklat årsbokslut medges omedelbart avdrag med hela avskrivningsunderlaget om det inte överstiger 5 000 kr.

AVSKRIVNING – BYGGNADER OCH MARKANLAGGNINGAR

Avdrag för värdeminskning på fastighet kan medges enligt reglerna för byggnad, markanläggning eller inventarier. Dessutom finns särskilda regler för skogsavdrag (se nedan) och substansminskning (exempelvis på torv-, grus- och andra mineraltäkter). Som inventarier får byggnads- och markinventarier samt anslutningsavgifter skrivas av. Med byggnads- och markinventarier avses sådana tillbehör till byggnaden eller marken som har ett direkt samband med verksamheten.

Byggnader

Skatteverket rekommenderar nedanstående procentsatser för årlig avskrivning på resp. slag av fastighet. Inom parantes anges den typkod som har åsatts vid fastighetstaxeringen.

Därutöver medges fr.o.m. 2019 en förhöjd avskrivning, ett *primäravdrag* med 2 % per år, medges fr.o.m. 2019 en förhöjd avskrivning, ett *primäravdrag* med 2 % per år, för hyreshus under de sex år som följer efter att ny-, till- och ombyggnaden har färdigställts. Avdraget innebär ett tidigareläggande av de skattemässiga avskrivningarna eftersom det görs inom ramen för det totala avskrivningsunderlaget. Primäravdraget övertas av köparen inom sexårsperioden. Trots att avdraget fick göras första gången för beskattningsåret 2019 medges primäravdrag för byggnadsåtgärder som gjorts efter ingången av 2017. Avdraget medges dock bara för den tid som återstår av sexårsperioden från färdigställandet. Om exempelvis byggnaden färdigställdes den 1 januari 2018 får primäravdraget utnyttjas under fem år, dvs. under 2019 – 2023.

Byggnadstyp	%
Småhus	
Samtliga (120, 213-223)	2
Hyreshus	
Parkeringshus, varuhus, hotell- och restaurangbyggnader (322, 324)	3
Kiosk (323)	5
Övriga hyreshus (320, 321, 325, 381)	2
Ekonomibyggnad	
Kylhus, silos och växthus (120-121)	5
Övriga ekonomibyggnader (120-121)	4
Industribyggnad	
Värmekraftsbyggnader (719, 730 - 733)	4
Vattenkraftsbyggnader (713, 720)	2
Vindkraftsbyggnader (734)	5
Industribyggnader, som inte är inrättade	

för speciell användning (412, 414, 420-433, 481)	4
Övriga industribyggnader med endast begränsad användbarhet för annat ändamål än det, för vilket det utnyttjas, ex.vis bensinstationer, kyl- och fryshus, mejerier och sågverk (412, 420-433, 481)	5
Specialbyggnad	
Samtliga (820-829, 890)	3

Markanläggningar

Mark är inte avskrivningsbar men väl markanläggningar. Dit räknas utgifter för att göra marken fast och plan, rivning, röjning, schaktning, vägar, parkeringsplatser, dikning m.m. Avskrivning får göras med 5 % per år men för skogsbilvägar och täckdikning får den årliga avskrivningen göras med 10 %.

SKOGSAVDRAG

Efter avverkning av skog kan skogsavdrag medges. Avdraget är ett schabloniserat värdeminskningsavdrag som grundas dels på skogens beräknade anskaffningsvärde, dels på årets avdragsgrundande skogsintäkt.

Avdrag medges med hälften av den *avdragsgrundande skogsintäkten* för ett visst år. Med skogsintäkt menas hela intäkten av upplåten avverkningsrätt och 60 % av försäljningsintäkter och värdet av virkesuttag.

Det totala avdraget under hela innehavstiden får inte överstiga det sammanlagda avdragsutrymmet, som motsvarar 50 % av anskaffningsvärdet (25 % för juridiska personer) för skogen. Anskaffningsvärdet beräknas normalt med hjälp av relationen mellan det taxerade värdet på fastighetens produktiva skogsmark och hela fastighetens taxeringsvärde x ersättningen för fastigheten. Vid förvärv som gjorts före 2011 används det taxerade skogsbruksvärdet vid anskaffningstidpunkten i stället för värdet på den produktiva skogsmarken.

REPRESENTATION

Inkomstbeskattningen

Avdrag för måltider vid representation har slopats vid inkomstbeskattningen. Däremot medges avdrag med högst 60 kr/person för enklare förtäring som alkoholfri dryck, kaffe, te, bullar, kakor och enklare smörgåsar om det finns ett omedelbart samband med verksamheten. Det kan vara aktuellt i samband med förhandlingar med kunder och leverantörer, jubileer eller personalvård.

Eftersom det endast är avdragsrätten för måltider som slopats medges i likhet med tidigare avdrag för andra former av representation, förutsatt att det finns ett samband med verksamheten och att kostnaderna är skäliga. För golf,

teater och liknande vid extern representation och kringkostnader i samband med personalfester har Skatteverket rekommenderat en beloppsgräns på 180 kr per person. För reklamgåvor och representation i form gåvor medges avdrag med maximalt 300 kr/per person. Avdrag medges överhuvudtaget inte för mer lyxbetonad representation som exempelvis jaktresor och liknande.

Mervärdesbeskattningen

Avdragsrätten för ingående moms bestäms av EU-rätten. Förutsatt att verksamheten är skattepliktig medges därför avdrag för ingående moms även på kostnader för representationsmåltider. Om representationskostnaden enbart avser mat och alkoholfria drycker medges avdrag för moms på ett belopp motsvarande 12 % av högst 300 kr. Om kostnaden avser såväl mat som starköl, vin och sprit gäller samma beloppsgräns för underlaget men eftersom momsen på dryckerna är 25 % ska underlaget fördelas mellan mat och dryck genom en proportionering av underlaget om kostnaden är högst 300 kr exklusive moms. Om kostnaden per person är minst 300 kr får alternativt en schablon användas. Den innebär en avdragsrätt med 46 kr per person och måltid förutsatt att momsen uppgår till minst 46 kr per måltid och person.

PERIODISERINGSFONDER

Avdrag för avsättning till periodiseringsfond får göras av fysiska personer och dödsbon med 30 % och av övriga juridiska personer med 25 % av en på ett visst sätt beräknad vinst. Undantagna från avsättningsrätten är investmentföretag, investeringsfonder och privatbostadsföretag (bostadsrättsföreningar).

En särskild fond får bildas varje år. Efter sex år ska periodiseringsfonden återföras till beskattning, vilket innebär att ett företag kan ha sex periodiseringsfonder samtidigt.

Juridiska personer utom handelsbolag och dödsbon måste göra avsättningen i räkenskaperna. Juridiska personer måste ta upp en schablonberäknad "ränta" som skattepliktig intäkt. Den beräknas med en räntefot som motsvarar statslåneräntan vid utgången av november året före bokslutsåret. Men om statslåneräntan understiger 0,5 % ska den procentsatsen användas i stället för den verkliga statslåneräntan. För beskattningsåret 2020 gäller 0,50 %. Beräkningen görs på de periodiseringsfonder som finns vid ingången av respektive beskattningsår.

Fysiska personer kan göra avdraget i deklarationen. Delägare i handelsbolag gör individuella avdrag.

Avsättningsunderlaget utgörs för aktiebolag m.fl. av det skattepliktiga överskottet före avsättning till periodiseringsfond men efter återföring av tidigare avsättning till periodiseringsfond. Inkomstunderlaget för fysiska personer

är det skattepliktiga överskottet före bl.a. avdrag för egna pensionskostnader, avsättning till periodiseringsfond, förändring av expansionsfond, sjukpenning, avstämning av egenavgifter och avdrag för egenavgifter men efter räntefördelning, insättning på och uttag från skogskonto.

När verksamheten avvecklas får eventuell återföring av periodiseringsfond göras före räntefördelning. Därmed blir det möjligt att utnyttja positiv räntefördelning i vissa fall där underlaget för räntefördelning är så lågt att det inte kan utnyttjas i sin helhet.

Frivillig återföring av periodiseringsfonderna får göras när som helst inom sexårsperioden. Om inte samtliga periodiseringsfonder återförs måste återföringen göras i kronologisk ordning, dvs. äldre återförs före yngre periodiseringsfonder.

Periodiseringsfonder måste omedelbart återföras till beskattning när verksamheten upphör eller en andel i handelsbolag avyttras eller inlöses eller bolaget likvideras. Vid vissa företagsombildningar kan periodiseringsfonder få överföras till ett annat företag istället för att återföras. En enskild näringsidkare liksom bolagsmän i handelsbolag kan få överföra periodiseringsfond till aktiebolag förutsatt bl.a. att överföringen av verksamheten till aktiebolaget kan göras utan uttagsbeskattning, att ovillkorligt kapitaltillskott motsvarande den eller de överförda periodiseringsfonderna görs samt att aktiebolaget tar upp avsättningen i räkenskaper. Kapitaltillskottet får inte tillgodoräknas som anskaffningsutgift för andelarna.

Det är också möjligt att överföra periodiseringsfonder mellan fysiska personer som är enskilda näringsidkare. Det krävs att hela verksamheten, en verksamhetsgren eller en ideell andel av verksamheten eller verksamhetsgrenar överläts benefikt, dvs. genom arv, testamente, gåva eller bodelning. Vid arv och testamente ska mottagaren skriftligen förklara att övertagande sker och vid gåva och bodelning krävs att parterna avtalar skriftlig om övertagandet. Realtillgångar, dvs. andra tillgångar än likvida medel och liknande, måste överlåtas samtidigt med överföringen av periodiseringsfonden. Det krävs vidare att nettovärdet av överlåtna tillgångar och skulder (inkl. överförda periodiseringsfonder) är minst lika stort som de överförda periodiseringsfonderna. Om överlåtelsen omfattar endast en del av reallgångarna (exempelvis när endast en andel av verksamheten överläts) begränsas möjligheten att överföra periodiseringsfonder till en så stor andel av överlåtarens periodiseringsfonder som överlåtna reallgångarna utgör av hans samtliga reallgångar. Om exempelvis samtliga reallgångar uppgår till 210 000 kr, varav 70 000 kr överläts, får endast $(70/210 =) 1/3$ av periodiseringsfonderna överföras

Övergångsregler för juridiska personer

Som redan framgått sänktes skattesatsen för juridiska personer till 21,4 % för beskattningsår som påbörjades under 2019 och till 20,6 % för beskattningsår som påbörjas efter utgången av 2020. Avsättningar till periodiseringsfonder som gjorts före ingången av 2019 har medfört en skatteeffekt på 22 %. En återföring av de periodiseringsfonderna efter ingången av 2019 kommer att beskattas med 21,4 % alternativt 20,6 % beroende på när återföringen görs. För att den sänkta bolagsskatten inte ska få retroaktiv verkan ska återföringen göras med ett högre belopp än den ursprungliga avsättningen. Om avsättningen gjorts för beskattningsår som påbörjats före ingången av 2019 ska 103 % av avsättningen återföras till beskattning om återföringen görs före ingången av 2021 och med 106 % om återföringen görs efter ingången av 2021. Om avsättningen görs efter ingången av 2019 och återföringen sker före ingången av 2021 ska 104 % av avsättningen tas upp till beskattning.

UNDERSKOTT

Om näringsverksamheten medför ett underskott är det, enligt huvudregeln och med få undantag, avdragsgillt endast mot senare års överskott i samma beräkningenshet. Eftersom all enskild näringsverksamhet hos en skattskyldig vanligen hänförs till en enda beräkningenshet kan avdrag medges för underskott på exempelvis en hyresfastighet mot överskott av konsultverksamhet. Inkomst från varje handelsbolag utgör en särskild beräkningenshet liksom självständig verksamhet som bedrivs utanför EES-området. Underskott i sådana verksamheter kan inte kvittas mot överskott i andra beräkningensheter. Begränsningar i rätten till underskottsavdrag gäller vidare efter konkurs, ackord och skuldsanering liksom efter vissa fall av ägarbyten i underskottsforetag.

Slutligt underskott hos enskild näringsidkare

Från huvudregeln gäller en rad undantag. Om avdrag inte kan medges enligt något av undantagen och outnyttjat underskott finns när *enskild näringsverksamhet upphör*, medges avdrag för underskottet med 70 % i kapital för året (eller de två åren) som följer efter att verksamheten har upphört. En förutsättning för avdragsrätten är att verksamheten har upphört utan att ägaren har uttagsbeskattats.

Mot kapitalvinst

Om underskott i näringsverksamhet föreligger när en fastighet eller bostadsrätt, som har använts i verksamheten, avyttras med skattepliktig kapitalvinst, ska underskottet dras av mot vinsten.

Löpande underskott på andelshus

Underskott av andelshus är löpande avdragsgillt som kapitalförlust om den skattskyldige så önskar. Det innebär att avdrag medges årligen i kapital med 70 % av underskottet.

Kulturarbetare

För kulturarbetare finns särskilda regler som innebär att underskott av verksamheten kan få dras mot exempelvis inkomst av tjänst eller överskott av annan näringsverksamhet i annan beräkningsenhet. Det förutsätts att verksamheten är aktiv och har resulterat i "inte obetydliga intäkter av verksamheten" under beskattningsåret och de tre närmast föregående åren. Enligt Skatteverket krävs genomsnittliga intäkter motsvarande minst 0,5 prisbasbelopp, dvs. 23 650 kr, vid beskattningen 2020. Om verksamheten har bedrivits kortare tid krävs en intäkt på minst två prisbasbelopp, dvs. 94 600 kr, för beskattningsåret 2020.

Nystartad verksamhet

För nyetablerade verksamheter kan underskott få dras av som allmänt avdrag mot tjänst eller näringsverksamhet i annan beräkningsenhet (handelsbolag). Eftersom avdraget är allmänt påverkas inte förmånsgrundande inkomst eller sociala avgifter. Rätten till avdrag är begränsad till startåret och de fyra därpå följande åren. Det krävs att verksamheten är aktiv samt att ingen likartad verksamhet har bedrivits under femårsperioden närmast före startåret. Om verksamheten förvärvats från närstående ska tidigare ägares innehav räknas in i femårsperioden. Undantag görs dock om förvärvet skett genom köp från föräldrar eller mor- eller farföräldrar. Maximalt avdrag per år är 100 000 kr. Överskjutande underskott får sparas och behandlas enligt huvudregeln ovan.

Förlustbolag

Om underskott föreligger i aktiebolag och andra skattskyldiga juridiska personer (underskottsföretag, "förlustbolag") finns särskilda begränsningar. De gäller – med vissa undantag – om en eller flera nya ägare får ett bestämmande inflytande över underskottsföretaget och avser underskott t.o.m. året före ägarbytet. Med bestämmande inflytande menas att nya ägare förvärvar mer än 50 % av rösterna eller på annat sätt får en ställning som motsvarar ett koncernförhållande. Eftersom flera personer som är varandra närstående räknas som en person, kan det bestämmande inflytandet ändras inom exempelvis familjen utan att bolaget träffas av restriktionerna. Vidare undantas ägarbyten på grund av arv, testamente och bodelning eller genom ändrade familjeförhållanden, exempelvis om två aktieägare ingår äktenskap eller får gemensamt barn. Slutligen gäller inte avdragsbegränsningen om den nye majoritetsägaren

har varit företagsledare enligt fåmansföretagsreglerna (se nedan) i bolaget under de två närmast föregående beskattningsåren.

Något förenklat innebär reglerna att underskottsföretaget medges avdrag för äldre underskott bara med ett belopp motsvarande 200 % av utgiften för att få det bestämmande inflytandet om de nya ägarna är exempelvis fysiska personer. Anskaffningsutgiften ska före omräkningen reduceras med vissa kapitaltillskott som gjorts under beskattningsåret före ägarbytet och de närmast föregående två åren. Om det bestämmande inflytandet har förvärvats av ett aktiebolag gäller samma restriktion men dessutom får inte – med vissa undantag – underskottet utjämnas mot koncernbidrag från den nye ägaren förrän efter det femte året efter förvärvsåret. Bestämmelserna om koncernbidrag gäller också om ett företag med äldre underskott – eller dess moderbolag - får ett bestämmande inflytande över ett vinstföretag.

EGENFÖRETAGARE OCH BOLAGSMÄN I HANDELSBOLAG

I avsnittet behandlas vissa bestämmelser som enbart är riktade till fysiska personer. Med bolagsmän åsyftas därför endast sådana som är fysiska personer.

Egna pensionsutgifter

Egenföretagare och bolagsmän i handelsbolag har rätt att göra avdrag för egna pensionsutgifter som en kostnad i verksamheten under förutsättning att inkomsten utgör inkomst av aktiv näringsverksamhet. Särskild löneskatt påförs med 24,26 %.

För att vara avdragsgill måste den egna pensionen tryggas genom premier till ett försäkringsbolag eller genom insättning på ett individuellt pensionssparkonto. I det förstnämnda fallet betalar försäkringsbolaget avkastningsskatt och i det sistnämnda fallet belastas pensionssparkontot med avkastningsskatten. (Se SKATTER OCH AVGIFTER)

Avdrag medges med högst 35 % av inkomsten efter räntefördelning och förändringar av periodiseringsfond och expansionsfond men före egenavgifter. Beräkningen får göras antingen med ledning av beskattningsårets inkomst eller närmast föregående års inkomst. Avdraget får inte vara större än 10 prisbasbelopp, dvs. 473 000 kr för år 2020 (465 000 kr för 2019).

Bil i verksamheten

Om en egenföretagare eller en bolagsman använder bilen både i verksamheten och för privat bruk i mer än ringa omfattning medges avdrag för samtliga utgifter men å andra sidan ska den privata användningen förmånsbeskattas.

Reglerna för förmånsbeskattning är de samma som de som gäller för löntagare; se BILFÖRMÅN.

Om bilen inte behandlas som en rörelsetillgång medges avdrag för körningen i verksamheten med 18,50 kr per mil.

Fördyrade levnadsomkostnader

Egenföretagare och delägare i handelsbolag, som i samband med arbete på annan ort övernattar på tjänstgöringsorten, medges avdrag för fördyrade levnadsomkostnader under de tre första månaderna på samma tjänstgöringsort på samma sätt som anställda. Avdrag för logi medges med det högsta av de verkliga utgifterna alternativt 120 kr. För övriga fördyringar medges avdrag med det högsta av antingen visade merutgifter eller med 240 kr för varje hel dag av bortavistelsen. För tiden efter tre månader på samma ort medges avdrag för visade och verkliga fördyringar. Det torde i praktiken innebära att avdrag kan medges med 72 kr för varje hel dag om inte visade och verkliga merutgifter är högre.

Familjebeskattnig

Egenföretagare medges inte avdrag för lön till andre maken eller till barn under 16 år.

Om den andre maken har arbetat i verksamheten får inkomsten i stället delas upp mellan makarna och båda beskattas i näringsverksamhet. Om den ene maken har en ledande ställning i verksamheten med hänsyn till utbildning och andra kvalifikationer betraktas den andre maken som medhjälpare och den del av inkomsten som får beskattas hos den sistnämnde får inte överstiga marknadsmässig ersättning efter att hänsyn tagits till egenavgifter. Marknadsmässig ersättning bestäms med ledning av avtal för jämförbara arbetsuppgifter men får alltid anses uppgå till minst 90 kr/timme efter egenavgifter om inget annat visas. Det motsvarar normalt 120 kr i timmen före egenavgifter. Om medhjälparens make är delägare i verksamheten får även skälig avkastning på kapitalet beaktas. Om ingen av makarna eller båda har en ledande ställning i verksamheten får uppdelning göras med ledning av arbetsinsats och andra relevanta omständigheter.

Eventuell lön som har utbetalats till egna barn under 16 år är inte avdragsgill. Om barnet har fyllt 16 år medges avdrag för marknadsmässig lön.

För verksamheter som bedrivs via handelsbolag är reglerna likartade. Vissa skillnader gäller dock. Make som inte är delägare i bolaget behandlas som anställd och beskattas därför i tjänst. I den mån lönen till en medhjälparens make är högre än marknadsmässig lön beskattas överskjutande del hos maken/företagsledaren. I de fall medhjälparens make är delägare får han/hon

tillgodoräkna sig skäligen avkastning på sitt bolagskapital. Det sistnämnda gäller också för barn som är bolagsmän.

Räntefördelning

Reglerna om räntefördelning ska tillämpas av fysiska personer och svenska dödsbon med inkomst av näringsverksamhet.

Positiv och negativ räntefördelning

Positiv räntefördelning innebär att inkomsten av näringsverksamhet klyvs i två delar, varav en lågbeskattas i kapital medan den andra delen är förmånsgrundande och beskattas fullt ut i näringsverksamhet. Om exempelvis det positiva fördelningsbeloppet beräknas till 50 000 kr och det skattepliktiga överskottet i näringsverksamhet före räntefördelning är 550 000 kr, får beloppet minskas med 50 000 kr till 500 000 kr och 50 000 kr tas upp som inkomst av kapital. Positiv räntefördelning är – med ett undantag - frivillig och fördelningsbeloppet får sparas till efterföljande år. Om överskottet i verksamheten är mindre än det positiva fördelningsbeloppet ska överskjutande del sparas till efterföljande år.

Vid negativ räntefördelning flyttas i princip en del av verksamhetens ränteavdrag från näringsverksamhet till kapital genom att fördelningsbeloppet ska tas upp som inkomst av näringsverksamhet samtidigt som avdrag medges med samma belopp i kapital. Det negativa fördelningsbeloppet är exempelvis 40 000 kr och det skattepliktiga överskottet i näringsverksamhet är 450 000 kr före räntefördelning. 40 000 kr läggs till inkomst av näringsverksamhet som därefter uppvisar ett överskott på 490 000 kr och avdrag görs i kapital med 40 000 kr.

Positiv räntefördelning beräknas med ledning av statslåneräntan vid utgången av november året före beskattningsåret + 6 %. Om statslåneräntan understiger 0,5 % ska den procentsatsen användas i stället för den verkliga. För beskattningsåret 2020 görs beräkningen med $(0,50 \% + 6 \% =) 6,50 \%$ och för beskattningsåret 2019 med 6,51 %. Även den negativa räntefördelningen beräknas med ledning av statslåneräntan vid utgången av november året före beskattningsåret men med tillägg av 1 %. För beskattningsåret 2020 beräknas den negativa räntefördelningen med 1,50 % (1,51 % för beskattningsåret 2019).

Kapitalunderlag för räntefördelning

Kapitalunderlaget är skillnaden mellan de skattemässiga värdena av tillgångar och skulder i verksamheten vid utgången av närmast föregående beskattningsår. Det innebär att räntefördelning varken får eller kan göras för det första beskattningsåret. Om kapitalunderlaget är negativt ska negativ räntefördelning göras och vid positivt underlag beräknas positiv räntefördelning. Avviker ka-

pitalunderlaget med mindre än +/- 50 000 kr från 0 ska ingen räntefördelning göras.

I kapitalunderlaget ingår de tillgångar som vid en avyttring ska beskattas i näringsverksamheten samt fastigheter och bostadsrätter som används i den. Värderingen av tillgångarna ska i princip utgå från de värden som används vid inkomstbeskattningen. Fastigheter som har anskaffats före utgången av 1990 får dock, som alternativ till skattemässigt restvärde, tas upp till ett belopp motsvarande viss del av taxeringsvärdet för 1993 (se tidigare upplaga av Skatteguiden).

Samtliga skulder som avser verksamheten ska ingå inklusive avdragsgilla reserveringar. Latenta skatteskulder ska beaktas genom att hela avsättningen till periodiseringsfonder och ersättningsfonder samt 78 % av expansionsfonden behandlas som skuld. Av skatter ska endast moms beaktas.

Underlaget får - i förekommande fall - ökas med underskott som inte har kunnat utnyttjas och ska minskas med tillfälliga kapitaltillskott som gjorts under året före beskattningsåret. Till kapitalunderlaget får också eventuell sparad fördelningsbelopp läggas.

Om kapitalunderlaget var negativt vid 1995 års taxering (normalt avseende förhållandena vid ingången av 1994) fastställdes en övergångspost som var lika stor som det negativa underlaget men den tilldelades ett positivt värde. Övergångsposten får därefter läggas till kapitalunderlaget vid varje års beskattning även om det senare är positivt. När en skattskyldig har förvärvat en näringsfastighet benefikt, dvs. genom arv, testamente eller gåva och i samband med förvärvet har lämnat en ersättning som överstiger fastighetens skattemässiga restvärde uppstår ett negativt underlag vid en isolerad betraktelse av fastighetsförvärvet. För att inte försvåra generationsskiften och liknande ägarbyten får därför den skattskyldige öka kapitalunderlaget med en särskild post som i princip motsvarar det negativa värde som uppstår genom förvärvet. Posten får dock endast användas så länge fastigheten finns kvar och det totala kapitalunderlaget är negativt i verksamheten.

För delägare i handelsbolag motsvaras kapitalunderlaget av resp. bolagsmans justerade anskaffningsutgift (se ANDELAR I HANDELSBOLAG M.M.) vid utgången av närmast föregående beskattningsår. Räntefördelning kan därför inte göras för det första beskattningsåret. Underlaget ska reduceras med eventuella tillfälliga kapitaltillskott under året före beskattningsåret och ökas med eventuellt sparad fördelningsbelopp. Om bolagsman under beskattningsåret har lånat pengar från bolaget till en ränta som understiger marknadsmissig ränta betraktas lånet i det här sammanhanget som ett uttag som ska minska kapitalunderlaget.

Justerat resultat för räntefördelning

Det justerade resultatet sätter gränsen för den positiva räntefördelningen. Om exempelvis resultatet uppgår till 150 000 kr och det positiva fördelningsbeloppet har beräknats till 170 000 kr kan bara 150 000 kr utnyttjas. Resterande 20 000 kr sparas till efterföljande år. Det justerade resultatet motsvarar resultatet före förändring av periodiseringsfonder och expansionsfond, egna pensionskostnader, sjukpenning och egenavgifter. När verksamheten upphör beräknas emellertid det justerade resultatet efter återföring av periodiseringsfonder och expansionsfond. Därigenom ökas möjligheten att utnyttja stora sparade fördelningsbelopp.

Outnyttjat fördelningsbelopp kan föreligga när verksamheten upphör. Om verksamheten i exemplet ovan skulle avvecklas genom en försäljning kommer det sparade fördelningsbeloppet inte att kunna utnyttjas. Emellertid får hela eller delar av ett outnyttjat fördelningsbelopp hos en enskild näringsidkare föras över till en annan fysisk person om verksamheten överläts genom arv, testamente, gåva eller bodelning. Det krävs att hela verksamheten, en verksamhetsgren eller en ideell andel av verksamheten eller verksamhetsgrenen överläts. Om hela verksamheten överförs måste den omfatta samtliga reallgångar i verksamheten. Skulle överlåtaren behålla en del av verksamheten med reallgångar, begränsas överföringen till en så stor andel av det sparade fördelningsbeloppet som svarar mot förhållandet mellan de överlåtna reallgångarna och samtliga reallgångar hos överlåtaren före överföringen.

Expansionsfond

Beskattning som i aktiebolag

Expansionsfonden får användas av fysiska personer och dödsbon med inkomst av näringsverksamhet. Möjligheten att utnyttja expansionsfond innebär att vinst som kvarhålls i verksamheten beskattas med 22 % (20,6 % fr.o.m. 2021). Därigenom erhålls en beskattning av kvarhållna vinstmedel som ungefär motsvarar vad som gäller för aktiebolag. (Full överensstämmelse kommer att gälla fr.o.m. 2021.) Vid en ökning av expansionsfonden medges avdrag i näringsverksamhet. Varken inkomstskatt, egenavgifter, särskild löneskatt eller allmän pensionsavgift behöver därför betalas på ökningsbeloppet. I gengäld betalas särskild expansionsfondsskatt på ökningen med 22 %. När expansionsfonden minskas återförs minskningsbeloppet till beskattning. På det återförda beloppet betalas inkomstskatt, egenavgifter alternativt särskild löneskatt samt allmän pensionsavgift i förekommande fall. Samtidigt gottskrivs den tidigare betalda expansionsfondsskatten.

Expansionsfonden är en deklarationspost. Det innebär att avdrag ska göras i deklarationen utan krav på motsvarande avsättning i räkenskaperna.

Bolagsmän i handelsbolag gör beräkningen individuellt oberoende av andra bolagsmäns dispositioner.

Begränsningar

Expansionsfondens storlek begränsas dels av beskattningsårets överskott, dels av storleken på det beskattade egna kapitalet.

Ökningen får inte överstiga överskottet i verksamheten före ökning av expansionsfonden, egna pensionskostnader, sjukpenning och egenavgifter men efter räntefördelning, avsättning till periodiseringsfond och förändring av skogskonto.

Expansionsfonden får inte heller överstiga ett takbelopp. Det utgörs i princip av beskattat eget kapital vid utgången av beskattningsåret, kapitalunderlaget för expansionsfonden. Kapitalunderlaget motsvarar det kapitalunderlag som året därpå fastställs för räntefördelning med den skillnaden att expansionsfonden inte upptas som skuld. Det innebär att det kapitalunderlag som användes för expansionsfonden vid beskattningen 2019 utgör kapitalunderlag för räntefördelning vid beskattning år 2020, varvid 78 % av expansionsfonden tas upp som skuld (se RÄNTEFÖRDELNING).

Hänsyn får tas till expansionsfondsskatten, varför taket utgörs av kapitalunderlaget dividerat med $(1 - 0,22 =) 0,78$. Det motsvarar 128,21 % av underlaget. Om exempelvis det beskattade egna kapitalet är 100 000 kr får expansionsfonden inte överstiga $128,21 \% \times 100\ 000\ \text{kr} = 128\ 210\ \text{kr}$. För bolagsmän begränsas avsättningen genom att den justerade anskaffningsutgiften vid beskattningsårets utgång inte får bli negativt.

Enskilda näringsidkare som överför verksamheten (se nedan) får beräkna och göra avsättning till expansionsfond utan hänsyn till takbeloppet vid tidpunkten för överlåtelsen.

Återföring och överföring

Expansionsfonden ska återföras om verksamheten upphör eller en andel i handelsbolag avyttras eller inlöses eller bolaget likvideras. Vid företagsombildning från enskild näringsverksamhet till handelsbolag eller till aktiebolag kan dock expansionsfonden få överföras på vissa villkor. Bl.a. måste samtliga realtillgångar överföras och ett kapitaltillskott motsvarande 78 % av expansionsfonden göras till aktiebolaget. Tillskottet får inte beaktas vid kapitalvinstberäkningen vid en framtida avyttring av andelarna. I aktiebolaget utgör posten beskattat fritt kapital. Överföring av expansionsfonden kan också få göras från handelsbolag till enskild näringsidkare om bolaget upplöses. Däremot får överföring inte ske direkt från handelsbolag till aktiebolag. Handelsbolaget måste

först upplösas och expansionsfonden överförs på respektive bolagsman för att därefter överförs till aktiebolag.

Expansionsfond får också överförs till en enskild näringsidkare vid arv, testamente, bodelning och gåva av verksamheten, förutsatt att hela eller en andel av verksamheten eller en verksamhetsgren samtidigt övertas. Ett nettovärde (tillgångar – skulder) som motsvarar 78 % av övertagen expansionsfond måste överförs samtidigt. Om hela expansionsfonden överförs måste samtliga reallgångar övertas. Skulle bara en del av verksamheten överförs, begränsas överföringen till den del av hela fonden som de överförda reallgångarna utgör av överlåtarens samtliga reallgångar vid överlåtelsen.

Skogskonto - skogsskadekonto

För att mildra effekterna av den progressiva statliga inkomstskatten vid oregelbundna skogsinkomster hos fysiska personer och dödsbon får resultatet utjämnas mellan åren genom insättning på skogskonto. Genom insättning på skogskonto erhålls uppskov med beskattningen till dess att uttag görs från kontot.

Rätten till insättning på skogskonto är knuten till beskattningsårets skogsintäkter. Det innebär att uppskov inte medges för andra typer av näringsverksamhet än sådana som härrör från en lantbruksenhet. Det innebär samtidigt att en arrendator av en sådan fastighet kan medges uppskov eftersom han eller hon kan ha skogsintäkter utan att äga fastigheten.

Skogskonto

Insättning medges med högst 60 % av intäkter på grund av upplåten avverkningsrätt och med 40 % av intäkter på grund av egen virkesförsäljning. Även vid uttag av skogsprodukter medges avsättning med 40 %. Om en betydande del av skogen (minst två års tillväxt) måste avverkas i förtid pga. stormfällning, brand, insektsangrepp osv. medges insättning med 80 % resp. 60 % i stället för med 60 % resp. 40 %. Insättningen, som måste uppgå till minst 5 000 kr, får inte medföra underskott i verksamheten. Kontoinsättning ska ha gjorts senast den dag deklarationen ska vara inlämnad.

Uttag från skogskonto får göras tidigast 4 månader efter att insättning gjorts och i förekommande fall måste varje uttag uppgå till minst 1 000 kr. Efter 10 år ska banken betala ut eventuellt kvarstående skogskontomedel.

Ränta på skogskonto gottskrivs kontoinnehavaren varje år. Årlig ränteskatt tas ut med 15 % av räntan. Resten av räntan beskattas i näringsverksamhet då den tas ut från kontot.

Skogsskadekonto

Skogsskadekonto erbjuder en utvidgad rätt till uppskov med beskattning av skogsintäkter. Den gäller intäkter till följd av att extraordinära omständigheter har framtingat en avverkning eller resulterat i försäkringsersättning på grund av redan förstörd skog. Det kan exempelvis vara fråga om stormfälld skog eller skogsbrand. Om minst 1/3 av all skog i verksamheten skadats på sådant sätt, medges uppskov med beskattning av intäkterna genom insättning på skogsskadekontot. Ytterligare krav för avdragsrätt är att minst 3/4 av beskattningsårets totala skogsintäkt framtingats av skogsskadan. Uppskov medges med 80 % av köpeskillingen för upplåten avverkningsrätt och med 50 % av övriga intäkter inklusive försäkringsersättningar. Lägsta uppskovsbelopp är 50 000 kr och maximal uppskovstid är 20 år.

Överföring av skogskonto

En överlåtelse av skogsfastigheten genom försäljning eller gåva medför inte avskattning av skogskontot trots att den egentliga näringsverksamheten upphör för den som innehar skogskontot. I likhet med vad som gäller för periodiseringsfonder och expansionsfond får dessutom skogskonto och skogsskadekonto i vissa fall överföras till fastighetens nya ägare vid överlåtelse genom arv, testamente, gåva och bodelning. Det krävs att den eller de nya ägarna är närstående till överlåtaren. Om hela fastigheten överläts får hela kontobehållningen övertas av den nya ägaren. Om endast en del av fastigheten överläts får endast en del av kontot överföras. Den delen beräknas med ledning av kvoten mellan den överlåtna produktiva skogsmarkens skogsbruksvärde och skogsbruksvärdet på all produktiv skogsmark.

AKTIEBOLAG

Bolagsskatten, 21,4 % (20,6 % fr.o.m. 2021), utgör första ledet i dubbelbeskattningen av vinster i aktiebolag. Det andra ledet inträder antingen när utdelning lämnas till aktieägarna, bolaget likvideras eller, i viss utsträckning, vid beskattning av aktieägarens försäljning av aktierna. Om aktieägaren är ett annat aktiebolag kan den ordningen medföra en kedjebeskattnings, dvs. beskattning i mer än två led. För att undanröja kedjebeskattningen är vissa utdelningar och kapitalvinster skattefria inom bolagssektorn.

I ett aktiebolag beskattas allt i inkomstslaget näringsverksamhet. Det gäller även vid avyttring av sådana tillgångar som hos fysiska personer beskattas i kapital. Det innebär att regler för såväl näringsverksamhet som kapital används i ett aktiebolag. I näringsverksamhet gäller samma principer vid beräkningen av över- eller underskott som för fysiska personer men av uppenbara skäl är inte reglerna för exempelvis skogskonto, egna pensionsutgifter, räntefördel-

ning och expensionsfond aktuella i aktiebolag. Å andra sidan finns vissa regler tillgängliga bara för aktiebolag. Det gäller exempelvis bestämmelser om koncernbidrag, fusioner, fissioner, verksamhetsavyttringar, partiella fissioner och avdragsbegränsningen för negativt räntenetto.

Till skillnad från vad som gäller för enskilda näringsidkare kan kapitalförluster vara avdragsgilla mot överskott av rörelsen. Det förhållandet, tillsammans med risken för kedjebeskattnings, har framtvingat speciella regler för kapitalvinster och kapitalförluster i aktiebolag. Bl. a. gäller särskilda regler för innehav och avyttring av andelar i andra aktiebolag och andelar i handelsbolag. Om bolaget bedriver yrkesmässig handel med aktier eller bedriver byggnadsrörelse med vissa fastigheter i dotterbolag utgör innehavet av andelar lagertillgångar. Utdelning och kapitalvinster på sådana andelar är skattepliktiga. Övriga andelsinnehav är kapitaltillgångar, som antingen utgör näringsbetingade andelar eller kapitalplacersandelar. Till näringsbetingade andelar hör andelar som antingen är onoterade eller – om de är marknadsnoterade – representerar minst 10 % av rösterna eller om innehavet betingas av rörelsen i ägarbolaget eller i ett annat närstående företag. Övriga andelar utgör kapitalplacersandelar.

Utdelningar och kapitalvinster på näringsbetingade andelar är skattefria; i gengäld medges inte avdrag för kapitalförluster på sådana andelar. Det gäller alltid beträffande onoterade andelar. Om andelarna är marknadsnoterade krävs för skattefrihet vid kapitalvinstbeskattnings att de har innehafts under minst ett år närmast före avyttringen. Kapitalvinster och utdelningar på kapitalplacersandelar är skattepliktiga medan kapitalförluster endast får dras av mot kapitalvinster på kapitalplacersandelar inom ramen för "aktiefällan". Kapitalförluster på fastigheter som under de närmast föregående tre åren inte har använts i betydande omfattning i det egna eller närstående företags rörelse för kontors- eller produktionsändamål är avdragsgilla bara mot kapitalvinster på fastigheter i den egna verksamheten eller mot kapitalvinster på fastigheter i andra företag inom en koncern.

Om aktier ägs indirekt via handelsbolag är utdelning som lämnats till handelsbolaget skattefri på samma sätt som vid direkt innehav av aktierna. Det gäller även kapitalvinster på aktierna. Vinster på andelar i handelsbolag är också skattefria samtidigt som avdrag inte medges för förluster på sådana andelar.

Avdragsbegränsning för negativt räntenetto

Avdragsbegränsningen ska ses mot bakgrunden av bl.a. EU:s direktiv mot skatteundandragande (EU-rådets direktiv (EU) 2016/1164), som innehåller bl.a. en generell ränteavdragsbegränsning. Avdragsbegränsningen har också, i kombination med sänkt bolagsskatt, införts för att utjämna skillnaden mellan beskattningen av avkastningen på eget kapital jämfört med upplånat kapital.

Begränsning för ränteavdrag är utformad som en begränsning i avdragsrätten för negativt räntenetto. Avdraget begränsas enligt huvudregeln till högst 30 % av ett avdragsunderlag, som – något förenklat - motsvarar bolagets rörelseresultat. Enligt en alternativregel medges avdrag med fem miljoner kronor. Avdragsbegränsningen gäller bara för juridiska personer men handelsbolag undantas om de har ägts enbart av fysiska personer under hela beskattningsåret.

Huvudregel

Om de avdragsgilla ränteutgifterna överstiger de skattepliktiga inkomsträntorna föreligger ett negativt räntenetto. Begreppet ränta åsyftar i det här sammanhanget ränta i ekonomisk mening och inkluderar även andra utgifter för krediter liksom utgifter som är jämförbara med ränta. Det innebär att kostnader för att ta lån i vid mening ska behandlas som ränta. Vid finansiell leasing ska den del av leasingavgiften som motsvarar räntekostnad behandlas som ränta vid tillämpningen av begränsningsreglerna. De företag, som i sin redovisning tillämpar K3 eller RFR 2, får under vissa förutsättningar aktivera lånekostnader som en del av anskaffningsvärdet för lager, inventarier, immateriella anläggningstillgångar, byggnader och markanläggningar. För att förhindra ett kringgående av den generella avdragsbegränsningen ska sådana räntor inte längre ingå i det skatterättsliga anskaffningsvärdet.

Avdragsunderlag

Avdragsunderlaget motsvarar resultatet före avdragsbegränsningen, av- och nedskrivningar, räntor, skatter och samt eventuella förändringar i periodiseringsfonder och – med visst undantag – underskott från tidigare år. Dessutom måste effekterna av bokförda kostnader och intäkter som inte är avdragsgilla respektive skattepliktiga neutraliseras. Vanligtvis används den engelska termen EBITDA (**E**arnings **B**efore **I**nterest and **T**ax, **D**epreciation and **A**mortization) för att beteckna avdragsunderlaget.

Exempel – avdragsbegränsning för räntor

Bolaget redovisar ett rörelseresultat före räntor, skatter och avskrivningar på 450. Bokförda kostnader som inte är avdragsgilla uppgår till 20. Värdepapperskostnaderna uppgår till 50, ränteintäkter till 15, räntekostnader till 160.

Avdragsunderlaget blir $(450 + 20 =) 470$ och avdragsutrymmet för negativt räntenetto $30\% \times 470 = 141$. Av det totala negativa räntenettet på $(15 - 160 =) 145$ kan endast 141 utnyttjas.

Det kvarstående negativa räntenettet blir $(145 - 141 =) 4$ i exemplet. Det får utnyttjas under de närmaste sex beskattningsåren. På samma sätt som gäl-

ler beträffande äldre underskott medges dock inte avdrag efter att en ny ägare fått det bestämmande inflytandet.

Ett negativt räntenetto kan få överföras mellan företag som har rätt till koncernbidrag. Om bolagen A och B uppfyller det villkoret och A har ett positivt räntenetto och B ett negativt räntenetto får B överföra hela eller delar av sitt negativa räntenetto till A, dvs. A får göra avdrag med ett belopp som högst motsvarar det negativa räntenettet hos B samtidigt som det negativa räntenettet hos B reduceras i samma utsträckning. Överföringen måste avse beskattningsårets negativa räntenetto.

Alternativregel

För att minska den administrativa bördan hos såväl mindre företag som skattemyndighet finns en förenklingsregel. Den innebär att ett företag får göra avdrag med ett negativt räntenetto på högst fem miljoner kronor som alternativ till huvudregeln. Det motsvarar ett avdragsunderlag på cirka 16,6 miljoner. Om förenklingsregeln används får kvarstående negativt räntenetto inte sparas till nästkommande beskattningsår. Om något företag i en intressegemenskap, exempelvis i en koncern, använder förenklingsregeln får de sammanlagda avdragen för negativt räntenetto inom intressegemenskapen inte överstiga fem miljoner kronor.

FÅMANSFÖRETAG

Det finns särskilda beskattningsregler för utdelning och kapitalvinster på kvalificerade andelar i fåmansföretag (se KAPITAL), de s.k. 3:12- eller klyvningsreglerna. Här behandlas vissa andra regler för personer som är företagsledare eller delägare i fåmansföretag eller närstående till dessa personer.

Begreppsdefinitioner

Med fåmansföretag avses aktiebolag och ekonomiska föreningar där högst fyra personer äger så många aktier eller andelar att de motsvarar mer än hälften av rösterna för alla aktier eller andelar. Vid beräkningen av antalet personer betraktas varje krets av närstående personer som en. Till närstående räknas far- och morföräldrar, make, avkomling eller avkomlings make, syskon, syskons make eller avkomling samt dödsbo, i vilket den skattskyldige eller någon av de närstående är delägare.

Företagsledare i ett fåmansföretag är bl. a. den eller de som har ett väsentligt inflytande i företaget till följd av såväl sin ställning i företaget som genom eget och/eller närståendes aktieinnehav.

Transaktioner mellan aktieägare och bolaget

Beskattning ska ske enligt allmänna regler och principer. Det innebär bl. a. att användning av egendom som bolaget förvärvat uteslutande eller nästan uteslutande för företagsledarens privata bruk ska förmånsbeskattas hos denne.

Delägare som säljer egendom till fåmansföretaget till överpris eller köper egendom från fåmansföretaget till underpris ska beskattas för över- resp. undervärdet i tjänst om han arbetar i bolaget och i övriga fall som för utdelning i kapital. Vid tjänstebeskattnings betraktas över- resp. underpriset som avdragsgill lön och arbetsgivaravgifter ska betalas. Om förmånen beskattas som utdelning medges bolaget inte avdrag för överpriset och vid försäljning till underpris ska bolaget uttagsbeskattas.

Vid försäljning av verksamhetsfrämmande övrig lös egendom till bolaget ska vanlig kapitalvinstbeskattning ske.

Hyresersättning för bolagets lokal i företagsledares privatbostadsfastighet beskattas i kapital. Den som uppbär hyran medges avdrag för verkliga merkostnader om den som uppbär hyran är anställd. Övriga medges avdrag enligt schablon med 40 000 kr samt 20 % av hyran. Till den del hyran är marknadsmässig är den avdragsgill i bolaget. Överskjutande hyra kan antingen behandlas som förtäckt, avdragsgill och avgiftsgrundande lön eller som icke avdragsgill utdelning.

Reglerna om förbjudna lån gäller inte bara fåmansföretag men torde ha störst betydelse för ägare till den kategorin. Beskattning ska ske i tjänst om en fysisk person eller ett handelsbolag med fysisk person som delägare har tagit det förbjudna lånet. Beskattning ska ske i näringsverksamhet om en annan juridisk person har tagit ett förbjudet lån. Om synnerliga skäl föreligger kan beskattning undantagsvis underlåtas. Om bolaget gör en ned- eller avskrivning av det förbjudna lånet eller efterskänker det ska ingen ytterligare beskattning ske hos den som redan blivit beskattad för lånet. Beskattning av lån ska också ske när lånet tagits i ett utländskt bolag om beskattning skulle ha skett om lånet tagits i ett svensk aktiebolag.

I de undantagsfall bolaget har lämnat tillåtet lån till låg eller ingen ränta till företagsledare eller närstående beskattas förmånen som löneförmån enligt reglerna för andra anställda. Värdet av förmånen är avdragsgill i kapital som ränteutgift. Däremot medges inte avdrag för ränta på förbjudna lån.

Familjebeskattnings

Delägare i fåmansföretag och deras familjemedlemmar kan vara anställda i företaget och eftersom bolaget är en juridisk person medges avdrag för lönen och familjemedlemmarna beskattas i tjänst.

Vissa restriktioner gäller emellertid för lön till familjemedlemmar. Om maken till företagsledaren själv inte är företagsledare betraktas han eller hon som medhjälpande make och får själv beskattas endast till den del lönen är marknadsmässig. Överskjutande del beskattas hos den andre maken/företagsledaren och bolaget medges fortfarande avdrag. Om det inte kan visas att marknadsmässig ersättning är högre får alltid 90 kr användas som marknadsmässig ersättning.

Vidare får barn under 16 år till företagsledaren eller dennes make inte beskattas själva för lön från fåmansföretaget. Lönen ska i stället beskattas hos den av föräldrarna som har den högsta inkomsten från företaget. För äldre barn gäller att de bara får beskattas för marknadsmässig lön. Eventuell överskjutande del ska beskattas hos den av föräldrarna som har den högsta inkomsten från bolaget. Oavsett vem som ska beskattas får bolaget göra avdrag för lönen.

ÖVRIGT

PENSIONSSPARANDE

Avdrag för pensionssparande som allmänt avdrag kan bara medges för den som har inkomst av tjänst. För avdragsrätt krävs att personen helt saknar pensionsrätt i anställningen. (Att avdrag kan medges i näringsverksamhet framgår i avsnittet EGENFÖRETAGARE OCH BOLAGSMÄN I HANDELSBOLAG ovan.)

Avdrag medges dels för pensionsförsäkringspremier, dels för individuell pensionssparande enligt lagen om individuellt pensionssparande (IPS). IPS får ske genom banksparende, förvärv av andelar i investeringsfonder samt i andra noterade fondpapper.

Avdrag medges med högst 35 % av inkomsten men maximalt 10 prisbasbelopp. Det motsvarar 473 000 kr för beskattningsåret 2020 (2019: 465 000 kr).

PRISBASBELOPP – INKOMSTBASBELOPP

Prisbasbeloppet räknas fram med 36 396 kr som bas varefter omräkning görs med hänsyn till prisförändringen mellan juni året före det aktuella året och juni 1997. För 2020 är det således prisförändringen mellan juni 1997 och juni 2019

som är avgörande. Prisbasbeloppet för 2020 är 47 300 kr (2019: 46 500 kr) och används bl. a. vid beräkning av grundavdraget, bilförmån, skattefria traktamenten, skattefria tävlingsvinster och avdrag för pensionsavgifter. Inkomstbasbeloppet fastställs med hänsyn till reala förändringar i pensionsgrundande inkomster under en treårsperiod och justeras med viss hänsyn till prisförändringar.

Inkomstbasbeloppet används vid tillämpning av klyvningsreglerna, för att bestämma maximal pensionsgrundande inkomst samt för att beräkna taket för den allmänna pensionsavgiften. Inkomstbasbeloppet för 2020 är 66 800 kr (2019: 64 400 kr).

År	Pris-/Inkomstbasbelopp ¹	Max. pensionsgr.	År	Pris-/Inkomstbasbelopp	Max. pensionsgr.
1995	35 700/36 000	270 000	2008	41 000/48 000	360 000
1996	36 200/36 800	276 000	2009	42 800/50 900	381 750
1997	36 300/37 000	277 500	2010	42 400/51 100	383 250
1998	36 400/37 100	278 250	2011	42 800/52 100	390 750
1999	36 400/37 200	279 000	2012	44 000/54 600	409 500
2000	36 600/37 300	279 750	2013	44 500/56 600	424 500
2001	36 900/37 700	282 750	2014	44 400/56 900	426 750
2002	37 900/38 700	² 291 000	2015	44 500/58 100	435 750
2003	38 600/40 900	306 750	2016	44 300/59 300	444 750
2004	39 300/42 300	317 250	2017	44 800/61 500	461 250
2005	39 400/43 300	324 750	2018	45 500/62 500	468 750
2006	39 700/44 500	333 750	2019	46 500/64 400	483 000
2007	40 300/45 900	344 250	2020	47 300/66 800	501 000

¹ Avser inkomstbasbeloppet fr.o.m. 2003.

² Inkomstbasbeloppet för 2002 var 38 800 kr

STATSLÅNERÄNTAN

Statslåneräntan (SLR), som fastställs en gång per vecka av Riksgäldskontoret, är en referensränta som visar veckogenomsnitt på andrahandsmarknaden av statsobligationer med en löptid av minst 5 år. När hänvisning görs till SLR vid en viss tidpunkt, avses den statslåneränta som fastställts närmast dessförinnan. SLR används som norm i olika sammanhang vid beskattningen enligt sammanställningen nedan. I allmänhet ska SLR + viss procentenhet användas; det markeras med + a %. Om SLR är låg ska i vissa fall ett fingerat värde användas. Den SLR som används i beskattningssammanhang kan aldrig vara negativ.

SLR vid utgången november året före beskattningsåret:

räntefördelning + 1 % vid negativ fördelning¹ och + 6 % vid positiv fördelning²

beräkning av grännsbelopp på kvalificerade andelar i fåmansföretag + 9 %²

uppräknig av sparad utdelningsutrymme på kvalificerade andelar i fåmansföretag + 3 %²

normalränta på konvertibler för aktiva delägare i fåmansföretag + 1 %²

beskattning av förmånliga lån med rörlig ränta + 1 %³

beräkning av schablonintäkt på investeringssparkonto +1 %⁴

SLR vid utgången november året närmast före det kalenderår då beskattningsåret avslutas:

beräkning av schablonintäkt på periodiseringsfonder i juridiska personer¹

SLR vid utgången av maj under beskattningsåret + 1 %:

beskattning av förmånliga lån med rörlig ränta om räntan förändrats med minst två procentenheter från utgången av november året före³

SLR vid avtalstidpunkten:

beskattning av förmånliga lån med fast ränta + 1 %³

SLR, genomsnittlig året före beskattningsåret:

underlag för avkastningsskatt på pensionsmedel¹

¹Statslåneräntan anses aldrig understiga 0,5 %.

²Statslåneräntan anses aldrig understiga 0 %.

³Jämförelseräntan anses aldrig understiga 1,5 %.

⁴Schablonintäkten anses aldrig understiga 1,25 %.

Statslåneräntan vid utgången av november 1990 t.o.m. 2019:

Tidpunkt	%	Tidpunkt	%
19901130	12,56	20051130	3,26
19911130	9,99	20061130	3,54
19921130	10,12	20071130	4,16
19931130	7,56	20081130	2,89
19941130	10,86	20091130	3,20
19951130	8,88	20101130	2,84
19961130	7,02	20111130	1,65
19971130	6,17	20121130	1,49
19981130	4,38	20131130	2,09
19991130	5,57	20141130	0,90
20001130	5,06	20151130	0,65
20011130	4,94	20161130	0,27
20021130	4,85	20171130	0,49
20031130	4,71	20181130	0,51
20041130	3,95	20191130	- 0,09

Den genomsnittliga SLR för 2019: 0,03 %.

FASTIGHETSTAXERING

Taxeringsvärdet bestäms vid allmän, förenklad och särskild fastighetstaxering. Särskild fastighetstaxering genomförs vid behov varje år vid omfattande förändringar på fastigheten, exempelvis vid nybildade fastigheter. Allmän och förenklad fastighetstaxering genomförs enligt nedanstående tabell.

<i>Fastighetskategori</i>	<i>Allmän fastighetstaxering</i>	<i>Förenklad fastighetstaxering</i>
Småhus (exkl. småhus på lantbruk)	2021	2024
Hyreshus, ägarlägenhet	2022	2025
Lantbruk	2023	2020

SKATTEDEKLARATIONER OCH SKATTEBETALNING

Arbetsgivardeklaration

Företag som är registrerade som arbetsgivare ska redovisa ersättningar, skatteavdrag och arbetsgivaravgifter i en arbetsgivardeklaration för varje månad. Om ingen utbetalning har gjorts under en enstaka månad måste ändå arbetsgivardeklarationen lämnas så länge företagaren är registrerad. Annars riskeras förseningsavgift.

Uppgifterna ska lämnas på individnivå, dvs. vara specificerad för varje mottagare av ersättning från arbetsgivare. Vissa ersättningar, som exempelvis traktamentsersättningar som inte överstiger maximibeloppen för skattefria ersättningar, ska inte tas upp.

Mervärdesskattedeklaration

Den som är registrerad för mervärdesskatt ska lämna en mervärdesskattedeklaration. Redovisningsperioden varierar med omsättningens storlek. I princip föreligger skattskyldighet oavsett omsättningens storlek men den som har en omsättning som understiger 30 000 kr kan avstå från skattskyldigheten.

Om årsomsättningen inte överstiger 40 miljoner redovisas mervärdesskatten kvartalsvis under andra månaden efter utgången av kvartalet. Skattskyldiga med skattepliktig årsomsättning överstigande 40 miljoner kr ska redovisa moms senast den 26 (eller närmast följande vardag) varje månad för närmast föregående månad. Även den som har en lägre årsomsättning kan begära att få redovisa moms månadsvis. Skatten ska då redovisas och betalas senast den 12 (17 gäller för januari och augusti) under andra månaden efter den månad som skatten avser.

Deklarationstidpunkter - sammanfattning

Om angivet datum infaller på en helgdag gäller närmast följande vardag.

Arbetsgivardeklarationer och mervärdesskattedeklarationer för företag med en omsättning som överstiger 40 miljoner kronor:

<i>Arbetsgivardeklaration och mervärdesskattedeklaration</i>	<i>Ska ha inlämnats senast den</i>
januari	26 februari
februari	26 mars
mars	26 april
april	26 maj
maj	26 juni
juni	26 juli
juli	26 augusti
augusti	26 september
september	26 oktober
oktober	26 november
november	27 december
december	26 januari

Företag som enbart lämnar arbetsgivardeklaration samt företag, som redovisar mervärdesskatt kvartalsvis:

<i>Arbetsgivardeklaration avseende</i>	<i>Ska lämnas senast den</i>
Januari	12 februari
februari	12 mars
mars	12 april
april	12 maj
maj	12 juni
juni	12 juli
juli	17 augusti
augusti	12 september
september	12 oktober
oktober	12 november
november	12 december
december	17 januari

Företag med en omsättning som inte överstiger 40 miljoner kronor men ändå redovisar mervärdesskatt månadsvis:

<i>Mervärdesskattedeclaration avseende</i>	<i>Ska lämnas senast den</i>
Januari	12 februari
februari	12 mars
mars	12 april
april	12 maj
maj	12 juni
juni	12 juli
juli	17 augusti
augusti	12 september
september	12 oktober
oktober	12 november
november	12 december
december	17 januari

Företag med en årsomsättning som inte överstiger 40 miljoner kronor:

<i>Mervärdesskatt avseende</i>	<i>Ska lämnas senast den</i>
januari – mars	12 maj
april – juni	17 augusti
juli – september	12 november
oktober – december	12 februari

Juridiska personer som redovisar moms helårsvis ska lämna momsdeklarationen enligt följande:

<i>Bokslutstidpunkt</i>	<i>Deklarationen ska ha inkommit till Skatteverket senast</i>	
	<i>På papper</i>	<i>Elektroniskt</i>
31 december	12 juli	17 augusti
30 april	12 november	12 december
30 juni	27 december	17 januari
31 augusti	12 mars	12 april

Fysiska personer med helårsredovisning ska lämna momsdeklarationen senast den 12 maj året efter beskattningsåret.

Särskilda regler gäller för moms på transaktioner med företag i EU.

FÖRSENINGSAVGIFT

Om en arbetsgivardeklaration eller en mervärdesskattedeclaration inlämnas för sent är förseningsavgiften 625 kr.

Om en inkomstdeklaration inlämnas för sent eller är så bristfällig att den inte kan användas vid beskattningen debiteras förseningsavgift. Den uppgår till 6 250 kr för aktiebolag och till 1 250 kr för övriga. Om deklARATION därefter inte inlämnas inom tre månader påförs ytterligare en förseningsavgift och om deklARATION inte inlämnas efter ytterligare 2 månader påförs avgiften en tredje gång. Förseningsavgift debiteras också om uppgiftsskyldigheten för handelsbolag inte har uppfyllts. Avgiften kan efterges pga. exempelvis sjukdom.

Förseningsavgift, sammanfattning:

Inkomstdeklaration inlämnad	Aktiebolag	Övriga
Efter den senaste deklARATIONSDAG	6 250 kr	1 250 kr
Senare än 3 månader efter ordinarie inlämningsdag	12 500 kr	2 500 kr
Senare än 6 månader efter ordinarie inlämningsdag	18 750 kr	3 750 kr

SKATTETILLÄGG

Skattetillägg ska påföras om det klart framgår att den skattskyldige har lämnat en oriktig uppgift i ett skriftligt meddelande som ska användas vid beskattningen. Det innebär att felaktiga eller utelämnade uppgifter av betydelse för beskattningen kan medföra skattetillägg. Det krävs varken uppsåt, vårdslöshet eller oaktsamhet. Men om den oriktiga eller utelämnade uppgiften tillsammans med övriga lämnade uppgifter utgör tillräckligt underlag för en korrekt beskattning anses inte oriktig uppgift föreligga. Det gäller också om det är uppenbart för Skatteverket att den oriktiga uppgiften inte kan användas som underlag för ett beskattningsbeslut.

Skattetillägg kan avse praktiskt taget alla skatter och avgifter. Tillägget tas ut vid inkomstbeskattningen m.fl. med 40 % av den skatt som skulle ha undanhållits om den felaktiga uppgiften inte hade uppmärksammats. På andra skatter och avgifter är skattetillägget 20 %. Avgiften beräknas efter 10 % resp. 5 % om det framgår att uppgiften visserligen är oriktig men att den inte kan rättas med ledning av kontrollmaterial som normalt finns tillgängligt hos Skatteverket inom ett år efter utgången av beskattningsåret.

Vid underskott behöver en felaktig uppgift inte omedelbart leda till lägre skatt. En rättelse av den felaktiga uppgiften kan medföra att det fortfarande föreligger ett underskott och felet kommer att påverka den beskattningsbara inkomsten först under det år då underskottet kan utnyttjas. Skattetillägget kan ändå påföras men beräknas som en fjärdedel av den minskning av underskottet som en rättelse skulle ha medfört. Skattetillägget är vidare begränsat till 10

% resp. 2 alt. 5 % om den felaktiga uppgiften avser en periodisering av inkomster eller utgifter resp. underlag för arbetsgivaravgifter, moms osv.

Skattetillägg ska inte tas ut om den felaktiga uppgiften har rättats – eller hade kunnat rättas – med hjälp av kontrollmaterial som har varit tillgängligt för Skatteverket inom ett år från utgången av beskattningsåret. Dit hör exempelvis kontrolluppgifter, deklARATIONEN för närmast föregående år, uppgift om taxeringsvärden eller andra uppgifter som finns tillgängliga hos Skatteverket. Skattetillägg ska också underlåtas om en oriktig uppgift har rättats frivilligt. Det ligger då i sakens natur att rättelsen ska ha gjorts innan felaktigheten har upptäckts av Skatteverket. Slutligen ska skattetillägg inte påföras om det undanhållna skattebeloppet är obetydligt.

De särskilda avgifterna kan efterges, helt eller delvis, om det är oskäligt att ta ut avgiften med fullt belopp. Det kan gälla om det finns ett samband mellan felaktigheten och den skattskyldiges ålder, bristande hälsa eller liknande. Det kan också vara så att en särskilt svår skatteregel har misstolkats eller att informationen om bestämmelsen har varit svårtillgänglig. Även bristande erfarenhet av den aktuella skattefrågan kan utgöra en ursäktlighetsgrund liksom vilseledande kontrolluppgifter. En partiell nedsättning kan bli aktuell om avgiften inte står i rimlig proportion till felaktigheten eller underlåtenheten.

Om åtal har väckts för skattebrott i en viss fråga kan inte skattetillägg beslutas i samma fråga enligt principen om förbud mot dubbelbestraffning. Det innebär också att åtal inte kan väckas om skattetillägg har beslutats.

SKATTEKONTOT OCH RÄNTOR

Varje skattskyldig tilldelas ett skattekonto hos Skatteverket. På kontot skuldförs skatter och avgifter enligt den *skattedeklaration* som normalt lämnas av den skatt- och avgiftsskyldige varje månad. Dessutom debiteras skattekontot med F-skatt och särskild A-skatt (SA-skatt) i förekommande fall.

Varje månad ska skulden regleras genom att betalning av det deklarerade totalbeloppet samt eventuell F-skatt och SA-skatt ska ha mottagits av Skatteverket på förfallodagen. Förfallodagen är den dag skattedeklarationerna ska ha inkommit till myndigheten (se ovan). För företag med årlig omsättning över 40 miljoner kr gäller dock den 12 varje månad (17 i januari) som förfalldag för innehållen skatt och arbetsgivaravgifter samt för F-skatt och SA-skatt.

Avstämning av kontot görs vanligen varje månad, under vilken någon transaktion har ägt rum och alltid efter årets utgång. Vid överskott på kontot sker normalt återbetalning och om det inte sker omedelbart gottskrivs vanligen intäktsränta. F.n. är dock intäktsräntan 0 %. Om skatte- och avgiftsbetalning inte har reglerats i tid utfärdas en betalningsanmaning och kostnadsränta påförs. Om betalning inte sker enligt anmaningen lämnas Skatteverkets fordran

till Kronofogdemyndigheten för indrivning om det obetalda beloppet är minst 10 000 kr. För skattskyldiga som inte behöver lämna skattedeclaration och inte heller har F-skattsedel är gränsen 2 000 kr.

Efter den årliga avstämningen ska slutskattebesked med kontoställning-
en lämnas till skattskyldiga med beskattningsår som motsvarar kalenderår se-
nast den 15 december (i april - september för de flesta löntagare) året efter be-
skattningsåret. Underskott vid den årliga avstämningen ska tillsammans med
kostnadsränta ha betalats vid den förfallodag som inträffar närmast efter att 90
dagar har förflutit från dagen för beslut om avstämning. För att undvika kost-
nadsränta kan kompletteringsbetalning göras. Eventuellt överskott utbetalas.

Räntan beräknas dag för dag med utgångspunkt i basräntan som mot-
svarar den till helt procenttal avrundande räntan på sexmånaders statsskuld-
växlar x 1,25. Om räntenivån är lägre än 1 % fastställd basräntan ändå till
1,25 %. För kostnadsräntan används två nivåer: den lägre motsvarar basrän-
tan och den högre motsvarar basräntan + 15 procentenheter. Intäktsräntan
motsvarar 45 % av basräntan men, som redan nämnts, är den f.n. 0 %.

Kostnadsräntan beräknas enligt följande: Den högsta räntenivån, 15 %
+ basräntan, används vid för sent inbetalade skatter. Övrig kostnadsränta be-
räknas med basräntan. Kostnadsränta avseende slutlig skatt beräknas med
basräntan fr.o.m. den 13 i den andra månaden efter utgången av beskattnings-
året t.o.m. den dag då skatten ska betalas till den del den kvarstående skatten
överstiger 30 000 kr. För lägre belopp beräknas räntan fr.o.m. den 4 i den
femte månaden efter utgången av beskattningsåret. För fysiska personer och
juridiska personer med beskattningsår som sammanfaller med kalenderåret
innebär reglerna att räntan på skuld avseende kvarstående skatt räknas fr.o.m.
den 13 februari året efter beskattningsåret till den del skulden överstiger 30
000 kr medan ränta på lägre skatteskuld beräknas fr.o.m. den 4 maj samma år.
För skattskyldiga med beskattningsår som exempelvis avslutas den 31 augusti
gäller ränteberäkningen fr.o.m. den 13 oktober till den del skulden överstiger 30
000 kr och fr.o.m. den 4 januari efterföljande kalenderår på resten av skulden.

FÖRBEHÅLLSBELOPP OCH RIKSNORM

Förbehållsbelopp

Förbehållsbeloppet ("existensminimum") vid utmätning av lön bestäms med led-
ning av ett normalbelopp. Normalbeloppets storlek framgår nedan och omfattar
alla vanliga levnadskostnader utom boendekostnaden. De faktiska kostnaderna
för boendet ska – med vissa undantag och justeringar - läggas till normalbeloppet.

Normalbelopp per månad vid utmätning av lön under år 2020.

Ensamstående

5 002 kr

Makar och jämställda (sambor)	8 264 kr
Barn t.o.m. sex år	2 654 kr
Barn fr.o.m. sju år	3 055 kr

(Källa: KFMFS 2019:1)

Riksnormen i socialtjänsten 2020

Enligt socialtjänstlagen ska kommunen lämna försörjningsstöd dels för livsmedel, kläder och skor, fritid och lek samt hygien, dels för andra kostnader som boende, el, arbetsresor, läkarvård m.m. Till vägledning för kommunernas stöd avseende den förstnämnda gruppen av kostnader fastställer Socialstyrelsen varje år en riksnorm, som framgår av nedanstående sammanställning. Kommunerna kan i enskilda fall avvika från riksnormen såväl uppåt som nedåt. Riksnormen utgörs av summan av de personliga kostnaderna för alla medlemmar i hushållet och de gemensamma hushållskostnaderna.

Personliga kostnader (inkl. lunch)

Vuxna	Ensamstående	3 150 kr
	Samboende	5 680 kr

Barn		Inkl. lunch	Exkl. lunch
	Under 1 år	2 170 kr	2 040 kr
	1 – 2 år	2 430 kr	2 230 kr
	3 år	2 160 kr	1 980 kr
	4 – 6 år	2 430 kr	2 160 kr
	7 – 10 år	3 050 kr	
	11 – 14 år	3 510 kr	
	15 – 18 år	3 950 kr	
	19 – 20 år	3 980 kr	

Gemensamma hushållskostnader

1 Person	1 010 kr
2 personer	1 120 kr
3 personer	1 410 kr
4 personer	1 610 kr
5 personer	1 850 kr
6 personer	2 090 kr
7 personer	2 260 kr

(Källa: Socialstyrelsen)

ADRESSER

Myndigheter

Myndighet	Adress	Telefon
Bokföringsnämnden	Box 7849, 103 99 Stockholm bfn@bfn.se	08-408 989 90
Bolagsverket	851 81 Sundsvall bolagsverket@bolagsverket.se	0771-670 670
Årsredovisningar	851 98 Sundsvall	
Företagsinteckningar	Box 700, 851 21 Sundsvall	
Departementen	103 33 Stockholm	08-405 10 00
Rådet för finansiell rapportering	Väpnarg. 8, 114 15 Stockholm mikael.scheja@radetforfinansiellrapportering.se	08-50 88 22 79
Skatterättsnämnden	Box 24144, 104 51 Stockholm kansliet@skatterattsnamnden.se	010-574 79 57

Skatteverket

Gemensamt telefonnummer till Skatteverkets kontor är 0771-567 567. E-post till Skatteverket skickas via en ingång på Skatteverkets hemsida.

Besöksadresserna till Skatteverkets servicekontor anges efter ort i bokstavsordning.

Skatteverkets huvudkontor

Skatteverkets kontor i Solna strand 171 94 Solna 0771-567 567

Skattekontor, Storföretag

Göteborg	403 32 Göteborg	0771-567 567
Malmö	205 95 Malmö	0771-567 567
Stockholm	116 81 Stockholm	0771-567 567
Ludvika (punktskatter)	771 83 Ludvika	
Alkohol- och tobak		010-578 70 50
Energi		010-578 71 02
A-SINK m.m.		0771-567 567
Reklamskatt m.m.		010-578 70 62

Skattekontorens, övriga, postadresser i bokstavsordning efter ort

Ort	Postadress	Ort	Postadress
Borås	Skatteverket Box 29 501 13 Borås	Gävle	Skatteverket 801 73 Gävle
Eskilstuna	Skatteverket Box 538 631 07 Eskilstuna	Göteborg	Skatteverket Box 2825 403 20 Göteborg
Falun	Skatteverket 791 86 Falun	Halmstad	Skatteverket 301 87 Halmstad

Ort	Postadress	Ort	Postadress
Helsingborg	Skatteverket 205 11 Malmö	Sollefteå	Skatteverket Nipan 163 881 52 Sollefteå
Hudiksvall	Skatteverket Box 350 824 28 Hudiksvall	Stockholm	Skatteverket 171 94 Solna
Härnösand	Skatteverket 871 87 Härnösand	Sundsvall	Skatteverket Box 500 851 07 Sundsvall
Jönköping	Skatteverket 551 95 Jönköping	Söderhamn	Skatteverket Box 507 826 77 Söderhamn
Kalmar	Skatteverket 391 87 Kalmar	Södertälje	Skatteverket Box 170 151 22 Södertälje
Karlskrona	Skatteverket 391 23 Karlskrona	Uddevalla	Skatteverket Box 563 451 22 Uddevalla
Karlstad	Skatteverket 651 89 Karlstad	Umeå	Skatteverket 901 80 Umeå
Kiruna	Skatteverket Box 844 981 28 Kiruna	Uppsala	Skatteverket 751 87 Uppsala
Kristianstad	Skatteverket 291 87 Kristianstad	Vetlanda	Skatteverket Box 96 574 21 Vetlanda
Linköping	Skatteverket 581 80 Linköping	Visby	Skatteverket Box 1214 621 23 Visby
Luleå	Skatteverket 971 82 Luleå	Värnamo	Skatteverket 551 95 Jönköping
Lund	Skatteverket 205 11 Malmö	Västervik	Skatteverket 593 85 Västervik
Lycksele	Skatteverket Box 213 921 24 Lycksele	Västerås	Skatteverket 721 50 Västerås
Malmö	Skatteverket 205 30 Malmö	Växjö	Skatteverket 391 87 Kalmar
Mariestad	Skatteverket 541 84 Skövde	Ängelholm	Skatteverket 205 11 Malmö
Norrköping	Skatteverket Box 942 601 19 Norrköping	Örebro	Skatteverket 701 87 Örebro
Nyköping	Skatteverket 611 89 Nyköping	Örnsköldsvik	Skatteverket 901 80 Umeå
Simrishamn	Skatteverket 205 11 Malmö	Östersund	Skatteverket 831 87 Östersund
Skellefteå	Skatteverket Box 340 931 24 Skellefteå		
Skövde	Skatteverket 541 84 Skövde		

(Källa: Skatteverket i januari 2020)

Servicekontor (besöksadresser)

Alingsås	Sveagatan 8 h	Lycksele	Storgatan 45
Arvidsjaur	Sjukstugegatan 3	Malmö City	Kattsundsgatan 7
Arvika	Strandvägen 2	Rosengård	Frölichs väg 3
Avesta	Kungsgatan 13	Malung	Lisagatan 51-53
Borlänge	Stationsgatan 2	Mariestad	Kungsgatan 6
Borås	Torggatan 23	Mora	Fridhemsgatan 9
Bollnäs	Collinigatan 4	Motala	Kungsgatan 20
Enköping	Korsångsgatan 38	Norrköping	Drottninggatan 59
Eskilstuna	Kungsgatan 13	Norrköping	Posthusgatan 9
Eslöv	Södergatan 6 B	Nyköping	Spelhagsvägen 15
Fagersta	Bragevägen 1 A	Nässjö	Rådhusgatan 20
Falkenberg	Holgersgatan 22	Oskarshamn	Åsavägen 7
Falköping	Stora Torget 5	Piteå	Hamngatan 40
Falun	Ölandsgatan 5	Sala	Gillegatan 3
Gislaved	Köpmannagatan 8	Sandviken	Odengatan 32
Gällivare	Klockjungsvägen 1	Simrishamn	Storgatan 36C
Gävle	Skomakargatan 1	Skellefteå	Kanalgatan 77
Göteborg		Skövde	Skolgatan 1
Angered	Kultivatorg. 1	Sollefteå	Hågesta 104
Rosenlund	Hvitfeldspl. 9	Sorsele	Burevägen 1
Hisingen	Vågmästaregatan 1	Stockholm	
Nordstan	Östra hamngatan 16	Haninge	Jungfruns Gata 416
V. Frölunda	Lilla Saluhall	Kungsholmen	Lindhagensg. 76
Hagfors	Köpmangatan 3	Stockholm City	Regeringsg. 109
Hallunda/	Tomtbergav. 2	Strängnäs	Trädgårdsgatan 1
Botkyrka	Norsborg	Strömstad	Uddevallvägen 3
Halmstad	Skansgatan 1 E	Strömsund	Storgatan 4
Haparanda	Torgatan 79	Sundbyberg	Stureg. 16 a
Helsingborg	Carl Krooks gata 24	Sundsvall	Storgatan 50
Hudiksvall	Drottninggatan 7	Sveg	Berggatan 5
Härnösand	Köpmang. 5	Söderhamn	Köpmangatan 21
Hässleholm	Första Avenyn 14 C	Södertälje	Nygatan 20-22
Jokkmokk	Storgatan 5	Tierp	Centralgatan 7
Jönköping	Barnarpsgatan 62	Tranås	Smedjegatan 1
Kalmar	Trädgårdsgatan 15	Trelleborg	Kontinentgatan 2
Karlskrona	Stadsportsgatan 9	Trollhättan	Kungsgatan 49
Karlskoga	Karlskoga Lasarett Entré B	Uddevallda	Lilla Norrgatan 1
Karlskrona	St. Möllebacksg. 10	Umeå	Sveagatan 12
Karlstad	Våxnäs gatan 10	Uppsala	Ebba Bodströms g. 7
Katrineholm	Djulölgatan 27	Varberg	N. Vallgatan 44
Kiruna	Föreningsgatan 15	Vetlanda	Vitalagatan 7 B
Kista	Isafjordsgatan 30 D	Vilhelmina	Terminalgatan 2
Kramfors	Viktorieg. 14	Vimmerby	Stångågatan 28
Klippan	Östra Nygatan 2	Visby	Artillerigatan 11
Kristianstad	Spannmåls gatan 3	Vänersborg	Kronogatan 12
Kristinehamn	Norra Torget 10	Värnamo	Storgatan 51
Kungsbacka	Kabelgatan 12	Västervik	Kvarngatan 10
Kungälv	Uddevallvägen 1	Västerås	Stora gatan 33
Köping	Glasgatan 20	Växjö	Norrgatan 22-24
Landskrona	Eriks gatan 90	Ystad	Missunnvägen 11
Lidköping	Fiskaregatan 4a	Älmhult	Gotthards gata 5
Lindesberg	Prästgatan 10	Ångelholm	Polisgatan 4
Linköping	Kungsgatan 27	Åmål	S Långg. 12-14
Ljungby	Kungsgatan 11	Örebro	Slottsgatan 10
Ljusdal	Norra Järnvägsgatan 21	Örebro, Vivalla	Argonvägen 89
Ludvika	Storgatan 16	Örnsköldsvik	Torggatan 10
Luleå	Storg. 33	Östersund	Storgatan 46
Lund	Stora Södergatan 45	Överkalix	Storgatan 30

Domstolar

Domstol	Postadress E-postadress	Telefon	Fax
Högsta förvaltningsdomstolen			
Stockholm	Box 2293, 103 17 Stockholm hogstaforvaltningsdomstolen@dom.se	08-561 676 00	08-561 678 20
Kammarrätter			
Ort			
Göteborg	Box 1531, 401 50 Göteborg kammaratten.goteborg@dom.se	031-732 74 00	031-732 76 00
Jönköping	Box 2203, 550 02 Jönköping kammarattenijonkoping@dom.se	036-15 68 00	036-16 19 68
Stockholm	Box 2302, 103 17 Stockholm kammarattenistockholm@dom.se	08-561 690 00	08-14 98 89
Sundsvall	Box 714, 851 21 Sundsvall kammarattenisundsvall@dom.se	060-18 66 00	060-18 66 52
Förvaltningsrätter			
Ort			
Falun	Box 45, 791 21 Falun forvaltningsrattenifalun@dom.se	023-383 00 00	023-383 00 80
Göteborg	Box 53197, 400 15 Göteborg forvaltningsrattenigoteborg@dom.se	031-732 70 00	031-711 78 59
Härnösand	Box 314, 871 27 Härnösand forvaltningsratteniharnosand@dom.se	0611-46 06 00	0611-51 18 20
Jönköping	Box 2201, 550 02 Jönköping forvaltningsrattenijonkoping@dom.se	036-15 66 00	036-15 66 55
Karlstad	Box 568, 651 12 Karlstad forvaltningsrattenikarlstad@dom.se	054-14 85 00	054-14 85 30
Linköping	Box 406, 581 04 Linköping forvaltningrattenilinkoping@dom.se	013-25 11 00	013-25 11 40
Luleå	Box 849, 971 26 Luleå forvaltningsrattenilulea@dom.se	0920-29 54 90	0920-22 04 59
Malmö	Box 4522, 203 20 Malmö forvaltningsrattenimalmo@dom.se	040-35 35 00	040-97 24 90
Stockholm	115 76 Stockholm forvaltningsrattenistockholm@dom.se	08-561 680 00	08-561 680 01
Umeå	Box 193, 901 05 Umeå forvaltningsratteniumea@dom.se	090-17 74 00	090-13 75 88
Uppsala	Box 1853, 751 48 Uppsala forvaltningsratteni uppsala@dom.se	018-431 63 00	018-10 00 34
Växjö	Box 42, 351 03 Växjö forvaltningsrattenivaxjo@dom.se	0470-56 02 00	0470-255 02

(Källa: Domstolsverket)

KOMMUNALA SKATTESATSER 2020

Tabellen visar den totala skatten i procent i primärkommun och region i bokstavsordning. Genomsnittlig kommunalskatt för hela riket är 32,28 % (2019: 32,19 %). På grund av avrundning kan summan av skattesatsen till kommun och landsting inte bli exakt densamma som total skattesats. Varken kyrkoavgiften och eller begravningsavgiften ingår. De framgår av nästa tabell.

Kommun	(%)	Kommun	(%)
Ale	33,35	Enköping	33,05
Alingsås	32,84	Eskilstuna	32,85
Alvesta	33,42	Eslöv	31,72
Aneby	33,85	Essunga	33,05
Arboga	33,29	Fagersta	32,99
Arjeplog	34,84	Falkenbergs	32,50
Arvidsjaur	34,14	Falköping	33,43
Arvika	32,70	Falun	33,70
Askersund	33,50	Filipstad	33,20
Avesta	33,60	Finspång	33,70
Bengtstors	34,40	Flen	33,10
Berg	34,22	Forshaga	33,55
Bjurholm	34,50	Färgelanda	33,74
Bjuv	32,17	Gagnef	34,17
Boden	33,94	Gislaved	33,75
Bollebygd	33,07	Gnesta	32,95
Bollnäs	33,37	Gnosjö	34,00
Borgholm	33,44	Gotland	33,60
Borlänge	34,05	Grums	34,18
Borås	32,79	Grästorps	33,47
Botkyrka	32,23	Gullspång	33,97
Boxholm	33,37	Gällivare	33,89
Bromölla	32,94	Gävle	33,77
Bräcke	35,09	Göteborg	32,60
Burlöv	31,27	Götene	33,60
Båstad	31,41	Habo	33,93
Dals-Ed	34,69	Hagfors	33,70
Danderyd	31,03	Hallsberg	33,10
Degerfors	33,85	Hallstahammar	32,69
Dorotea	35,15	Halmstad	32,38
Eda	33,95	Hammarö	34,80
Ekerö	31,33	Haninge	31,76
Eksjö	34,02	Haparanda	33,84
Emmaboda	34,07	Heby	34,21

Kommun	(%)	Kommun	(%)
Hedemora	33,80	Laxå	33,73
Helsingborg	31,39	Lekeberg	33,98
Herrljunga	33,42	Leksand	33,45
Hjo	33,05	Lerum	32,13
Hofors	34,37	Lessebo	33,81
Huddinge	31,95	Lidingö	30,07
Hudiksvall	33,12	Lidköping	32,74
Hultsfred	33,77	Lilla-Edet	33,85
Hylte	32,85	Lindesberg	33,85
Håbo	32,80	Linköping	31,75
Hällefors	33,60	Ljungby	33,07
Härjedalen	34,17	Ljusdal	33,87
Härnösand	34,63	Ljusnarsberg	32,57
Härryda	32,10	Lomma	30,82
Hässleholm	32,38	Ludvika	33,70
Höganäs	30,91	Luleå	33,84
Högsby	33,57	Lund	32,42
Hörby	32,26	Lycksele	34,40
Höör	33,06	Lysekil	33,94
Jokkmokk	34,29	Malmö	32,42
Järfälla	31,23	Malung-Sälen	34,20
Jönköping	33,40	Malå	34,75
Kalix	33,89	Mariestad	32,74
Kalmar	33,67	Markaryd	33,31
Karlsborg	32,80	Mark	32,99
Karlshamn	33,80	Mellerud	34,08
Karlskoga	33,55	Mjölby	33,45
Karlskrona	33,69	Mora	33,97
Karlstad	32,95	Motala	33,25
Katrineholm	32,95	Mullsjö	34,10
Kil	33,55	Munkedal	35,11
Kinda	32,50	Munkfors	33,70
Kiruna	34,39	Mölnadal	31,99
Klippan	31,93	Mönsterås	34,07
Knivsta	33,32	Mörbylånga	34,07
Kramfors	34,43	Nacka	30,51
Kristianstad	32,64	Nora	33,80
Kristinehamn	33,65	Norberg	33,54
Krokom	33,87	Nordanstig	34,02
Kumla	33,15	Nordmaling	34,60
Kungsbacka	32,73	Norrköping	33,30
Kungsör	32,91	Norrälje	31,80
Kungälv	32,92	Norsjö	34,70
Kävlinge	29,69	Nybro	34,19
Köping	33,04	Nykvärn	32,05
Laholm	31,98	Nyköping	32,25
Landskrona	31,42	Nynäshamn	31,93

Kommun	(%)	Kommun	(%)
Nässjö	34,30	Svedala	31,42
Ockelbo	34,27	Svenljunga	33,83
Olofström	33,75	Säfte	33,20
Orsa	34,05	Säter	33,95
Orust	34,59	Sävsjö	33,68
Osby	33,44	Söderhamn	33,17
Oskarshamn	34,12	Söderköping	32,73
Ovanåker	33,37	Södertälje	32,23
Oxelösund	33,05	Sölvesborg	33,86
Pajala	34,84	Tanum	33,04
Partille	31,44	Tibro	32,69
Perstorp	31,99	Tidaholm	33,55
Piteå	33,59	Tierp	33,00
Ragunda	34,92	Timrå	34,88
Robertsfors	34,50	Tingsryd	34,00
Ronneby	33,95	Tjörn	33,19
Rättvik	33,45	Tomelilla	31,79
Sala	33,19	Torsby	33,70
Salem	31,75	Torsås	33,29
Sandviken	33,12	Tranemo	32,98
Sigtuna	32,08	Tranås	33,77
Simrishamn	31,69	Trelleborg	31,78
Sjöbo	32,10	Trollhättan	33,84
Skara	32,98	Trosa	32,43
Skellefteå	33,95	Tyresö	32,03
Skinnskatteberg	33,34	Täby	29,63
Skurup	31,60	Töreboda	32,70
Skövde	33,09	Uddevalla	33,64
Smedjebacken	34,09	Ulricehamn	32,53
Sollefteå	34,68	Umeå	34,15
Söllentuna	30,20	Upplands Väsby	31,50
Solna	29,20	Upplands-Bro	31,68
Sorsele	34,95	Uppsala	32,85
Sotenäs	33,47	Uppvidinge	34,00
Staffanstorp	30,72	Vadstena	34,35
Stenungsund	33,12	Vaggeryd	33,25
Stockholm	29,82	Valdemarsvik	34,03
Storfors	34,38	Vallentuna	31,08
Storuman	34,45	Vansbro	33,93
Strängnäs	32,50	Vara	33,25
Strömstad	33,39	Varberg	31,73
Strömsund	34,92	Vaxholm	31,86
Sundbyberg	30,98	Vellinge	29,68
Sundsvall	33,88	Vetlanda	33,77
Sunne	33,35	Vilhelmina	34,75
Surahammar	33,19	Vimmerby	34,22
Svalöv	31,92	Vindeln	34,95

Kommun	(%)	Kommun	(%)
Vingåker	33,50	Åtvidabergs	33,94
Vårgårda	33,09	Älmhults	32,96
Vänersborg	33,69	Älvdalens	34,42
Vännäs	35,00	Älvkarleby	34,40
Värmdö	31,26	Älvsbyns	33,79
Värnamo	33,28	Ängelholms	31,67
Västervik	33,02	Ö Göinge	32,17
Västerås	31,24	Öckerö	32,69
Växjö	32,19	Ödeshögs	34,15
Ydre	34,10	Örebro	32,90
Ystad	31,29	Örkelljunga	30,24
Åmål	33,94	Örnsköldsviks	33,73
Ånge	34,62	Östersunds	33,72
Åre	33,92	Österåkers	29,18
Årjängs	33,65	Östhammars	33,40
Åsele	34,95	Överkalix	34,14
Åstorps	31,47	Övertorneå	33,09

* På grund av avrundning kan summan av skattesatsen till kommun och landsting inte bli exakt densamma som total skattesats.

Källa: SCB

KYRKOAVGIFTER 2020

Svenska kyrkan och vissa andra trossamfund tar in avgiften via skattsedeln. Avgiften beräknas normalt på den beskattningsbara förvärvsinkomsten. Alla skattskyldiga betalar begravningsavgift oavsett kyrkotillhörighet. Även begravningsavgiften tas ut via skattsedeln. Genomsnittlig kyrkoavgift till Svenska kyrkan exklusive begravningsavgiften är 1,03 % och genomsnittlig begravningsavgift är 0,250 %.

Avgiftssatserna (i genomsnitt) för andra registrerade trossamfund som tar ut avgiften via skattsedeln framgår av följande tabell.

<i>Registrerat trossamfund</i>	<i>Avgift %</i>
Bosniakiska Islamiska samfundet – BIS	0,70
Evangeliska Frikyrkan	1,00
Equmeniakyrkan	1,00
Frälsningsarmén	1,00
Förenade Islamisk Föreningar i Sverige	0,70
Islamiska kulturcenterunionen i Sverige	1,00
Islamiska Shia Samfundet i Sverige	0,70
Metodistkyrkan i Sverige	1,00
Pingst-, fria församlingar i samverkan	1,00
Romersk-katolska kyrkan	1,00
Svenska Alliansmissionen	1,00
Svenska Baptistsamfundet	1,00
Svenska Missionskyrkan	1,00
Sveriges Muslimska Förbund	0,50
Syrisk-ortodoxa Patriarkatets Ställföreträdarskap i Sverige	1,00
Syrisk Ortodoxa Ärkestiftet av Sverige och Skandinavien	1,00
Ungerska Protestantiska Samfundet i Sverige	1,00

(Källa: Skatteverket, SCB och Svenska kyrkan)

Kontakt:

BORÅS

Sydrevisjoner i Väst AB

Skaraborgsvägen 21
506 30 Borås
Tel: +46 33 29 02 60
boras@crowe.se

HELSINGBORG

Nyström & Partners Revision KB

Vasatorpsvägen 1
254 57 Helsingborg
Tel: +46 42 16 32 90
helsingborg@crowe.se

KRISTIANSTAD

Kindberg Revision AB

Östra Storgatan 24
291 31 Kristianstad
Tel: +46 44 12 12 12
claes.kindberg@crowe.se

MALMÖ

Crowe Tönnerviks Revision i Skåne AB

Drottninggatan 1 D
212 11 Malmö
Tel: +46 40 39 38 30
malmo@crowe.se

STOCKHOLM

Crowe Osborne AB

Drottninggatan 89
Box 1306
111 83 Stockholm
Tel: +46 8 534 80 300
stockholm@crowe.se

SÖLVESBORG

Kindberg Revision AB

Gesällvägen 2
294 77 Sölvesborg
Tel: +46 456 196 90
solvesborg@crowe.se

UDDEVALLA

Crowe Sydrevisjoner AB

Victor Andréens väg 5
451 50 Uddevalla
Tel: +46 522 148 80
uddevalla@crowe.se

VÄSTERÅS

Crowe Västerås

Metallverksgatan 6
721 30 Västerås
Tel: +46 21 12 23 00
jonas.pettersson@crowe.se

VÄXJÖ

Crowe Tönnervik Revision AB

Södra Vallviksvägen 12
352 51 Växjö
Tel: +46 470 79 56 00
vaxjo@crowe.se

ÄLMHULT

Crowe Tönnerviks Revision AB

Storgatan 1
343 32 Älmhult
Tel: +46 476 171 70
almhult@crowe.se

Engagerade människor ger mervärde.

Genom decentraliserad organisation erbjuder vi våra kunder lokal service med tjänster av hög kvalitet inom områdena revision, redovisning och skatter samt annan kvalificerad affärsrådgivning.

Adress och telefonnummer till närmaste Crowe kontor hittar du på vår webbsida

www.crowe.se